

TAIVALKOSKEN KUNTA

TALOUSARVIO 2020
TALOUSSUUNNITELMA
2021 - 2022

TAIVALKOSKI
Tuhansien tarinoiden pitäjä

Kunnanhallitus 5.12.2019 § 393
Valtuusto 18.12.2019 § 73

Sisällysluettelo

1. TAIVALKOSKI TÄNÄÄN	2
2. KUNTASTRATEGIA – NÄKYMÄ VUOTEEN 2021	8
2.1. Painopisteet kunnan kehittämisessä	8
2.2. Tavoitteet ja toimenpiteet	9
3. TAIVALKOSKEN KUNNAN TOIMINTA JA TALOUS 2020 – 2022	15
3.1. Yleisperustelut	15
3.1.1. Kuntatalouden tilannekuva	19
3.2. KÄYTTÖTALOUSOSA	31
3.2.1. Keskusvaalilautakunta	31
3.2.2. Tarkastuslautakunta	32
3.2.3. Valtuusto	35
3.2.4. Kunnanhallitus	36
3.2.5. Sosiaali- ja terveyslautakunta	39
3.2.6. Sivistyslautakunta	46
3.2.7. Tekninen lautakunta	59
3.2.8. Talous lautakunnat	64
3.4. INVESTOINTIOSA	68
3.5. RAHOITUSOSA	71
4. TYTÄRYHTEISÖT	72
4.1. Kiinteistö Oy Siikataival	72
4.2. Kiinteistö Oy Koillismaakeskus	72
4.3. Taivalkosken Kyläverkot Oy	73
4.4. Kiinteistö Oy Taivalkosken Hallit	73
5. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	74
6. KAAVOITUSOHJELMA VUOSILLE 2020 – 2022	85

1. TAIVALKOSKI TÄNÄÄN

Vuonna 1879 perustettu Taivalkoski sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa Koillismaalla, lijoen yläjuoksulla. Keskustaajama sijaitsee valtatie nro 20 vaikutuspiirissä. Naapurikuntia ovat etelässä Suomussalmi, lännessä Pudasjärvi, pohjoisessa Posio ja Kuusamo, sekä idässä Kuusamon ja Suomussalmen alueet. Taivalkosken luonnon monipuolisuus ja rikkaus ovat perustana alueen kehittämislle valtakunnallisesti tärkeänä luonto- ja vapaa-ajanalueena.

Pitkistä etäisyyksistä huolimatta alueen kehittämisen edellytyksenä ovat olleet varsin hyvät ulkoiset liikenneyhteydet. Liikenneyhteydet perustuvat pääosin toimiviin tieyhteyksiin.

Kunnan kokonaispinta-ala on 2.651 neliökilometriä, josta vesipinta-ala on 213 neliökilometriä eli 8,0 %. Kunnan asukasluku vuoden 2018 lopussa oli 4.024 henkeä. (20.11.2019 / 3974) Asukastiheys vuoden 2018 lopussa oli 1,65 asukasta maaneliökilometriä kohti.

Taivalkosken kunta sijaitsee vedenjakajaseudulla, vesistöjen rikkomassa vaihtelevassa vaaramaastossa, jossa korkeudet merenpinnasta vaihtelevat 150 metristä 420 metriin. Kunnan alueelle ovat luonteenomaisia lukuisat järvet, lammet, joet ja purot, joiden varsilta löytyy erämaa-alueita. Suoalueita on Taivalkoskella yli 30 % maa-alasta.

Kunnan luonnonolot tarjoavat erinomaiset mahdollisuudet muun muassa retkeilyyn, patikointiin, melontaan, virkistyskalastukseen, metsästykseseen, marjastukseen ja sienestykseen. Alueella on runsaasti luonnon nähtävyyksiä, mm. Taivalvaara, Pahkakuru, Pyhitys, Soiperoinen, Kylmäluoma jne. Taivalkoski on poronhoitoaluetta. Hossan kansallispuisto sijaitsee Taivalkosken, Suomussalmen ja Kuusamon alueella.

Kunnan alueella on runsaasti harjuja ja vesistöjä, jotka mannerjäätikkö on höylännyt itä-länsisuuntaisiksi. Esimerkkejä järvien välissä kohoavista harjuista ovat Kylmäluomanharju ja Loukusanharju. Suurimmat järvet ovat Tyrjäjärvi ja Kostonjärvi sekä joet Iijoki ja Kostonjoki. Kunnan pohjoisosa on etupäässä vaaramaisemaa ja eteläosaa hallitsevat alavat suoalueet. Monet eteläiset, itäiset ja pohjoiset kasvilajit esiintyvät Taivalkosken luonnossa äärialueillaan.

Taivalkoskella on runsaat metsävarat. Metsämaata on 166.000 hehtaaria. Tästä Metsähallitus omistaa runsaat 60 %. Metsämaasta talousmetsien ulkopuolella on 15.400 hehtaaria. Talousmetsien ulkopuolisista alueista lakisääteisiä suojelualueita on noin 11.000 hehtaaria. Suojeluun varattua metsämaata on lisäksi yhteensä 18.160 hehtaaria. Metsämaista retkeily- ja virkistysalueita on 4.700 hehtaaria eli 2,83 %. Kunnan alueella on kansainvälisesti kiinnostavia malmiesiintymiä. Taivalkosken Saarijärvellä (meteoriittikraaterijärvi) sijaitsee geologisesti harvinaislaatuinen saviesiintymä.

Ijoen vesistö tarjoaa runsaasti kalastus-, virkistys- ja matkailumahdollisuuksia.

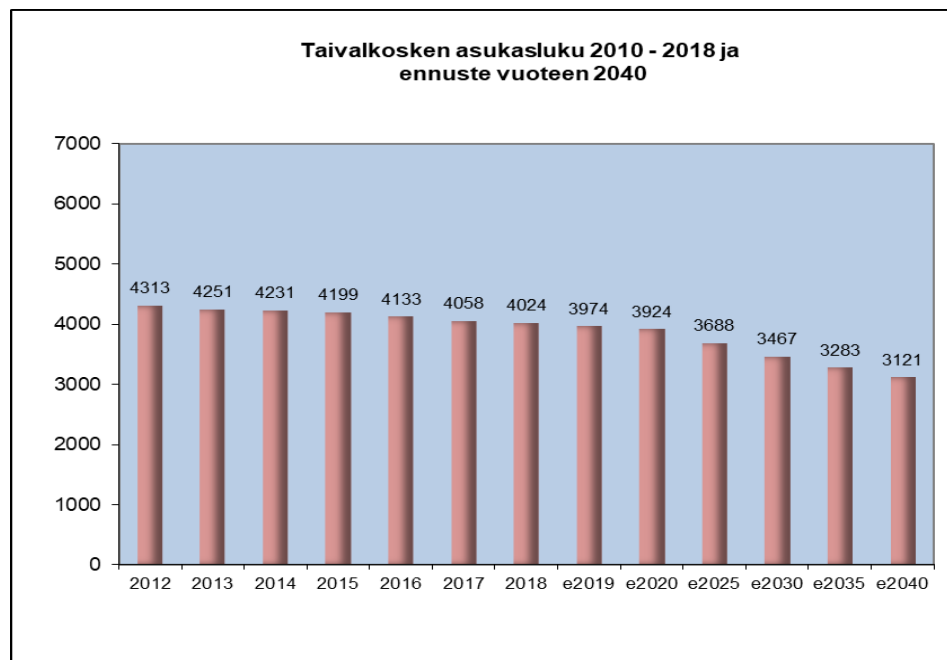
Taivalkoski sijaitsee valtateiden nro 20 ja 5 varrella. Keskustaajama on valtatie nro 20 vaikutuspiirissä. Lähimmät reittiliikennelentokentät sijaitsevat 70 kilometrin päässä Kuusamossa ja noin 170 kilometrin päässä Oulunsalossa. Lähin satama on Oulussa. Julkinen henkilöliikenne kunnan alueella ja alueelta hoidetaan pääasiassa linja-autoilla. Taivalkoskella sijaitsee Kontiomäen – Taivalkosken radan pääteasema. Mainitulla rataosuudella ei ole tällä hetkellä liikennettä.

Kunnan hallinnolliset yhteydet suuntautuvat pääosin Oulun kaupunkiin, jossa sijaitsevat valtion viranomaisten palvelut.

Taivalkosken kunta on jaettu kyliin, koulupiireihin ja äänestysalueisiin. Koulupiirejä on yhteensä kaksi: Kirkonkylä, Huttu ja Kirkonkylän peruskoulun 7. – 9. luokkien koulupiirinä on koko kunta. Äänestysalueita on viisi: Huttu, Jurmu, Kirkonkylä eteläinen, Kirkonkylä pohjoinen ja Metsäkylä.

Kuntasuunnittelussa kunnan alue on jaettu seuraaviin tilastoalueisiin: 01 Keskustaajama ja sen lähiympäristö, 02 Asutusalue, 03 Kurtti, 04 Jurmu, 05 Parviainen, 06 Loukusa, 07 Virkkunen, 08 Inkee, 09 Kosto, 010 Huttu, 011 Tyrämäki, 012 Jokijärvi, 013 Polo, 014 Pisto ja 015 Metsäkylä.

Väestö

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken asukasluku 31.12.2018 oli 4.024, josta miehiä 2.133 ja naisia 1.891. Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta oli -0,8 %. Talousarviovuoden 2020 laskelmissa on asukaslukuna käytetty 3.930.

Väestön ikärakenne 31.12.2018

	0-6 v.	7-14 v.	15-64 v.	65 v. -
Taivalkoski	5 %	15 %	56 %	29 %
Pohjois-Pohjanmaa	9 %	20 %	61 %	19 %
Koko maa	7 %	16 %	62 %	22 %

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

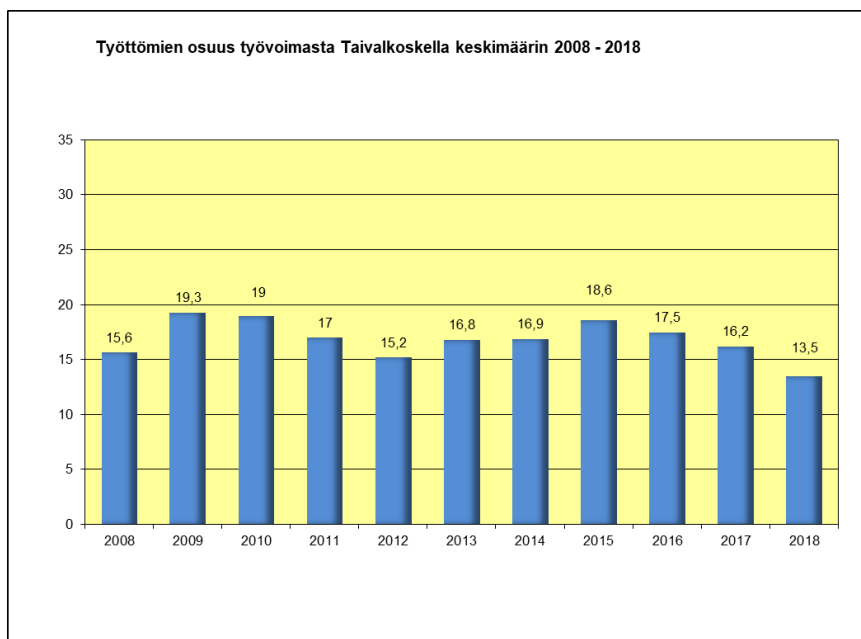
Taivalkosken ikäluokat 2011 – 2018

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken kunnan väestön ikärakenteesta yli 65-vuotiaiden osuus nousee vuosittain. Kunnan väestömäärää vähentää syntyvyyden aleneminen ja muualle pois muutto. Nuorten ikäluokkien osuus tulee entisestään laskemaan ja vanhojen ikäluokkien kasvamaan.

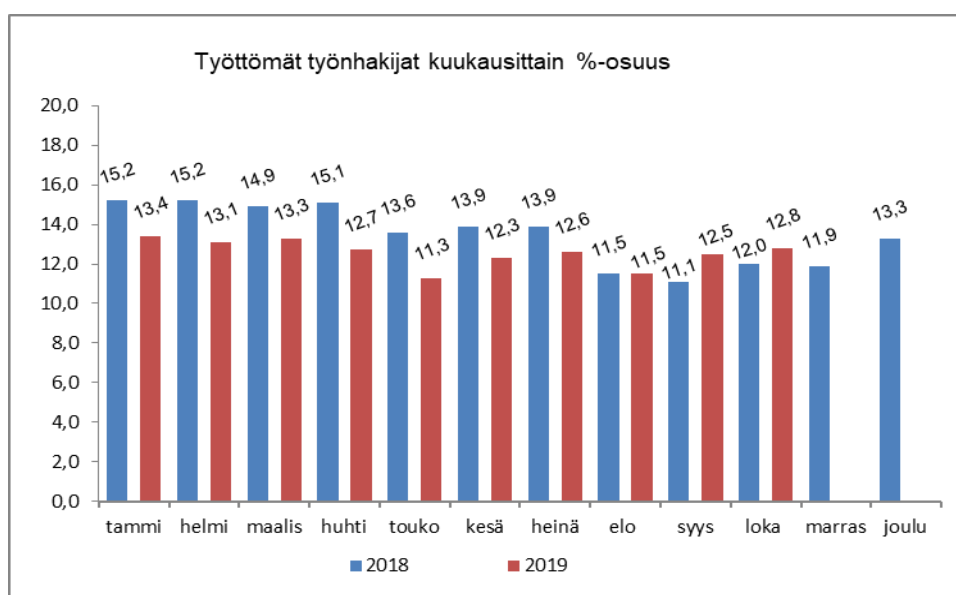
Työllisyys ja työpaikat

Lähde: TEM, työnvälitystilasto

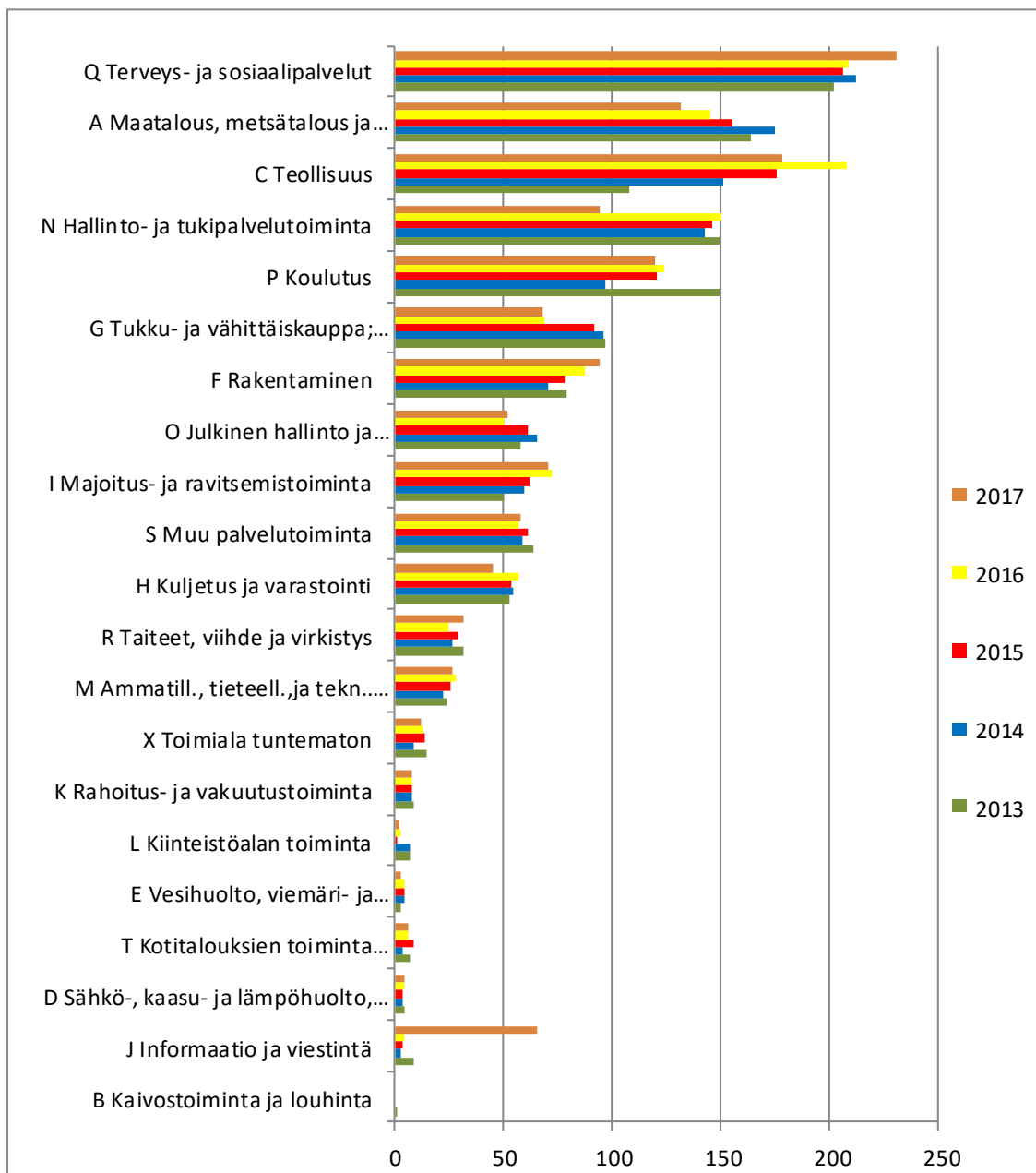
Pohjois-Pohjanmaan maakunnan keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2018 oli 13,5 % (vuonna 2017 16,2 %). Taivalkosken kunnan keskimääräinen työttömyysaste oli Pohjois-Pohjanmaan maakunnan korkein. Viimeisten kymmenen vuoden aikana työttömyysaste on vaihdellut 13,5 % ja 19,3 % välillä.

Taivalkosken työttömyysaste oli lokakuun 2019 lopussa 12,8 %. Työttömyyden lasku on jatkunut edelleen koko maakunnan alueella. Pohjois-Pohjanmaan maakunnan työttömyysaste lokakuun 2019 lopussa oli 9,5 % ja maakunnan korkein työttömyysaste oli Taivalkoskella.

Alueella työssäkäyvät (työpaikat) 2013 – 2017

Taivalkoskella oli vuonna 2017 työssäkäyviä (työpaikkoja) 1.304 (vuonna 2016→ 1.327) ja ne jakaantuivat toimialoittain alla olevassa kuviossa näkyvällä tavalla. Kuviosta havaitaan, että terveys- ja sosiaalipalvelut on suurin toimiala. Edelleen kuviosta havaitaan, että maa-, metsä- ja kalatalous on ollut vuoteen 2014 saakka toiseksi suurin toimiala, mutta että vuodesta 2015 alkaen teollisuus on kasvanutkin toiseksi suurimmaksi toimialaksi. Teollisuuden työpaikat vähenivät 30 kpl vuonna 2017 sekä maa-, metsä- ja kalatalouden työpaikat vähenivät 13 kpl.

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Väestöllinen huoltosuhde

Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15 – 64-vuotiaiden määrään (lapsia ja vanhuksia 100 työkäistä kohti). Tilastokeskuksen ennusteen mukaan väestöllinen huoltosuhde heikkenee lähitulevaisuudessa merkittävästi koko maassa. Alla olevassa taulukossa on Tilastokeskuksen ennustama väestöllinen huoltosuhde vuoteen 2040 saakka.

	2019	2020	2025	2030	2035	2040
KOKO MAA	61,4	62,0	63,3	64,5	66,1	66,4
Kuusamo	74,2	76,2	87,0	97,4	101,8	100,7
Posio	93,9	97,8	117,8	134,8	142,9	136,5
Pudasjärvi	89,8	91,4	103,0	108,9	112,6	108,8
Taivalkoski	80,6	83,5	92,6	103,1	111,5	108,1
Pohjois-Pohjanmaa	63,6	64,0	64,5	65,1	67,5	69,2

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne

2. KUNTASTRATEGIA – NÄKYMÄ VUOTEEN 2021

Taivalkosken näkymä

Tuhansien tarinoiden pitäjässä viihdytään. Toimintakulttuurimme on ketterä ja yhteen hiileen puhaltava. Monipuoliset koulutusmahdollisuudet, puhdas luonto, kulttuuri ja liikunta lisäävät yrittäjyyttä ja elävöittävät kuntaa.

2.1. Painopisteet kunnan kehittämisessä

Keskeiset painoalueet suunnitelmakaudella ovat:

Hyvinvoinnin edistäminen

Taivalkosken kunta ylläpitää ja edistää toimia, joilla lisätään kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalista osallisuutta sekä terveyttä ja toimintakykyä. Tavoitteena on, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen otetaan huomioon kaikissa päätöksissä ja toiminna.

Elinympäristön ja elinvoiman kehittäminen

Yritystoiminnan aloittamisen tukeminen ja tarvittavan infran tarjoaminen. Elinvoimapolitiittisista investoinneista huolehtiminen. Elinvoimaan vaikuttavat tekijät huomioidaan kunnan toiminnassa.

Talous- ja omistajapolitiikka

Kuntakonsernin talous on tasapainossa ja omaisuutta hallinnoidaan suunnitelmallisesti.

Henkilöstöpolitiikka

Henkilöstöpolitiikka seuraa aikaa. Henkilöstöpolitiikassa varaudumme ulkomaalais työvoiman vastaanottamiseen.

Palveluiden järjestäminen ja palvelutavoitteet

Palvelut tuotetaan asiakaskeskeisesti kunnan omana työnä, kuntayhteistyöllä tai os-topalveluna. Kunnan palveluiden tuotantomarkkinat avataan kilpailulle siten, että se on läpinäkyvää, ja hyödynnetään yksityistä ja kolmatta sektoria.

Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien kehittäminen

Tavoitteena on olla yhteisöllisempi kunta, jossa toisista välitetään. Kunnan hyvinvointiryhmään pyritään jatkossa ottamaan mukaan edustajia myös kuntaorganisaation ulkopuolelta. Toiminnassa kehitetään sähköistä palautejärjestelmää ja nuoret halutaan mukaan vaikuttamaan yhteiskunnallisiin asioihin.

2.2. Tavoitteet ja toimenpiteet

Hyvinvoinnin edistäminen

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Hyvinvointikertomuksen mukainen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hyvinvointikertomuksen mukaiset yksityiskohtaiset toimenpiteet tavoitteille ovat määritelty hyvinvointisuunnitelmassa, jota tarkennetaan valtuustossa vuosittain
Ennalta ehkäisevät kuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tunnistetaan kuntapalveluiden ennaltaehkäisevyys: <ul style="list-style-type: none"> ○ Neuvola-, varhaiskasvatus-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveystieteiden tulee olla riittävät ja kaikkien saatavilla ○ Liikuntapaikkojen kehittäminen ja ylläpito ○ Hyvinvointisetelin käytön selvittäminen (mm. liikunta- ja kulttuuripaikat) ○ Kirjaston, kulttuuripalveluiden ja kansalaisopiston palveluiden edelleen kehittäminen ○ Toimi- ja työskentelytilat pidetään kunnossa
Kaunis ja siisti ympäristö	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ympäristöstä huolehditaan säännöllisesti ▪ Taajama pidetään viihtyisänä ▪ Reitistöjä ja niiden markkinointia kehitetään ▪ Hankerahojen aktiivinen hakeminen ▪ Järjestetään tempauksia ”pidetään ympäristömme siistinä”
Nuorten syrjäytymisen vähentäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nuorten alle 25 vuotta työllistäminen erilaisiin töihin nuorisotakuun perusteella ▪ Koulupudokkaista huolehtiminen

Elinympäristön ja elinvoiman kehittäminen

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Työpaikkojen määrän kasvattaminen 300:lla vuoteen 2021 mennessä	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nykyisten yritysten laajenemisen tukeminen ja koulutusedellytyksistä huolehtiminen ▪ Taivalkosken kunnan tavoitteiden näkyminen Naturpolis Oy:n toiminnassa ▪ Kunta osallistuu valikoituihin investointeihin ▪ Taivalkosken kilpailuetujen tunnistaminen ja huomion kohdistaminen siihen (mm. imago, tunnettavuus, toimittailaa, edullinen energia, kaavoitus) ▪ Senioriryhtäjäyden osaamisen hyödyntäminen
Tutkinnon suorittaneille nuorille tataan työpaikka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Peruskoulun päättäneet ohjataan jatko-opiskeluun ▪ Varataan talousarvioon tarvittavat varat nuorten työllistämiseen
Väkiluvun laskun pysäyttäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Muuttajatutkimuksen toimintasuunnitelman käyttöönotto ▪ Valmius ottaa vastaan maahanmuuttajia ja työperäisten maahanmuuttajien kannustaminen vakituisiksi kuntalaisiksi ▪ Kuntamarkkinoinnin kehittäminen ja brändityön toimenpiteiden käyttöön ottaminen (mm. kansainvälinen markkinointi, sosiaalinen median aktiivisempi hyödyntäminen ja turvallisuusimagon luominen) ▪ Asumiseen liittyvien taksojen pitäminen kilpailukykyisenä
Etätöyön kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suomen laajin laajakaista ja sen käytön aktivointi
Osa-aika-asukkaiden lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivoidaan osa-aika-asukkaita asumaan pidempään ja muuttamaan mahdollisesti asumaan pysyvästi ▪ Rakennusjärjestys- ja lupakäytäntöjen tarkastelu
Matkailupalveluiden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Majoituskapasiteetin lisääminen ▪ Ohjelmapalveluiden kehittäminen ▪ Tilojen tarjoaminen toimijoille ▪ Markkinointi (alue, kansainvälinen)

Talous- ja omistajapolitiikka

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Kiinteistöomaisuus on käyttötarkoituksen mukaista	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tarkastellaan ja hallinnoidaan kiinteistöomaisuutta käyttötarkoituksen mukaisesti: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kunnan omistuksessa säilytettävät ja käyttötarkoitukseltaan kehitettävät kiinteistöt ○ Kunnan omistuksesta luovutettavat kiinteistöt (mm. myyminen, purkaminen)
Toimintojen lakiin perustuva yhtiöittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toimintojen yhtiöittämisen selvittäminen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Vesihuoltolaitos ○ Kaukolämmön jakelu ○ Vuokrattavat toimitilat
Kuntakonsernin talous on tasapainossa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunnan vuosikate kattaa poistot ▪ Investoinnit rahoitetaan pääosin omarahoituksella ▪ Lainamäärä per asukas ovat alle valtakunnan keskiarvon
Konsernietu tytäri- ja osakkuusyhteisöjen toiminnassa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tytär- ja osakkuusyhteisöjen luokittelu ja tavoitteiden määrittäminen ▪ Tavoitteiden määrittely omistajaohjauksessa (esim. yhtiöjärjestyksessä)

Henkilöstöpolitiikka

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Osaava, motivoitunut ja muutoksenkykyinen henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onnistuneet rekrytoinnit <ul style="list-style-type: none"> ○ Kunnan kannalta paras vaihtoehto/ei poliittinen päätös ja täydentää tiimiä. Tulevan esimiehen vahva vaikutusmahdollisuus ▪ Hyvät johtamiskäytännöt ▪ Työelämän uudistaminen ja sukupolven vaihtuminen ▪ Yrittäjämäisempi näkemys työelämään ▪ Hyvät käytänteet työhön perehdyttämiselle ▪ Kunnan pelinsääntöjen määrittäminen etätöyöskentelylle (esim. osatyökykyiset)
Henkilöstöohjelman mukainen toiminta henkilöstöjohtamisessa	Henkilöstöjohtamisen painopisteet on määritelty erillisessä henkilöstöohjelmassa

Palveluiden järjestäminen ja palvelutavoitteet

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Hyvät kuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Huomioidaan ohjenuorana toimialojen vuosisuunnitelmien laadinnassa ▪ Palvelutarjonta paremmin näkyvillä kunnan verkkosivuilla ▪ Oikeilla paikolla osaavat ja aktiiviset toimijat ▪ Kysynnän mukaiset liikenneyhteydet ja saatavuus
Lukiokoulutuksen säilyttäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kilpailukykyinen ja houkutteleva oma lukio, jolla houkutteellaan opiskelijoita kunnan ulkopuolelta ▪ Liikuntapaikkojen vetovoimaisena pitäminen kurssitarjonnassa
Toisen asteen ammatillisen koulutuksen säilyttäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ammatillisen koulutuksen toimipisteen säilyttäminen (metsäkoneenkuljettaja, maarakennuskoneen kuljettaja, kaivosmieskoulutus, lähihoitaja) ja uusien opiskelulinjojen avaaminen (esim. uudet alat ja digitaalisuus) ▪ Kunnalla aktiivinen rooli elinkeinoelämän toimijoille koulutuksen tarjonnasta ▪ Kunnalla aktiivinen rooli toimipisteen markkinoinnissa ▪ Laadukkaat toimitilat
Palveluita tuotetaan useilla eri tavoilla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Palveluita tuotetaan omana toimintana, kuntien välisenä yhteistyönä, yhteistyössä kolmannen sektorin tai yritysten kautta sekä ostopalveluna ▪ Ostopalveluiden säännöllinen kilpailuttaminen ▪ Hankintalain ulkopuolisissa hankinnoissa otetaan huomioon alue ▪ Palvelusetelin käytön laajentaminen
Tukipalveluiden tuottaminen järkevästi ja tarkoituksen mukaisesti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunta on tiiviisti mukana maakunta- ja sote-uudistukseen liittyvien tukipalveluiden uudelleen järjestelyssä (ruokapalvelut, talous- ja henkilöstöhallinto, kiinteistöhoito ja ICT-toiminta)
Taivalkoski on Koillismaan kulttuuriveturi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunta turvaa jatkossakin laadukkaat kulttuuripalvelut ▪ Kunta ostaa kulttuuripalveluja Pääatalo-instituutilta
Korkeakouluopintojen mahdollistaminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen ja luominen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa (etätenttiminen kansalaisopistossa) ▪ Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun kanssa partnerikumppanuuden tavoittelu

Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien kehittäminen

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Yhteisöllisyyden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunta kutsuu sidosryhmät tasaisin välein pohtimaan mm., miten Taivalkoskea kehitetään tulevaisuudessa? ▪ Välittämisen kulttuurin lisääminen (keinoina mm. yhdessä toimiminen, erilaiset kokoontumiset, talkoohen- gen elvyttäminen, vastuun ottaminen lähimmäisestä) ▪ Hyvä yhteistyö aktiivisen kolmannen sektorin kanssa ▪ Tapahtumien edelleen järjestäminen kuntalaisille ▪ Tuetaan asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua, valmistelua ja toteutusta
Palautejärjestelmän kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sähköinen palautejärjestelmä kunnan kotisivuille ▪ Kuntalaiskyselyjen tekeminen toimintoja kehitettäessä
Hyvinvointityöryhmän kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hyvinvointityöryhmän täydentäminen kuntalaisten ja yhteisöjen edustajilla
Poliittinen päätök- senteko ja vaikutta- minen tutuksi nuorille	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jatkossa nuorisovaltuuston edustajalle kutsu valtuuston kokouksiin

Tavoitteiden asettaminen konsernijohtolle ja kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kuntalain (410/2015) mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Kuntakonsernin toiminta tulee olla järjestetty laadukkaasti, taloudellisesti ja tehokkaasti. Kunnan tasapainoinen palvelujärjestelmä muodostuu omasta tuotannosta, ostopalveluista sekä muiden tuottamista palveluista. Kuntakonsernissa toteutetaan omistajaohjauksen periaatteita ja tytäryhtiöt toteuttavat kunnan toimintapolitiikkaa (henkilöstöpolitiikka, hyvä hallintotapa, toiminnalliset tavoitteet, sitovat tavoitteet).

Konsernijohtoon tavoitteet tytäryhtiöiden valvonnassa

- 1) Konsernijohtoon tulee huolehtia, että tytäryhtiöt noudattavat kuntakonsernille hyväksytyjä konserniohjeita.
- 2) Tarvittaessa konsernijohto ohjeistaa kunnan edustajia muodostamaan kunnan kanta tytäryhtiöiden yhtiökokouksessa.
- 3) Tarvittaessa konsernijohto ohjeistaa kunnan edustajia, jotka toimivat tytäryhtiöiden hallituksissa.

Tytäryhtiöiden hallituksissa toimivien kunnan edustajien tavoitteet

- 1) Huolehtivat, että tytäryhtiöiden hallitusten päätöksiä tehtäessä otetaan huomioon yhtiön edun lisäksi myös kunnan etu.
- 2) Tarvittaessa ovat yhteydessä konsernijohtoon ennen asian ratkaisemista tytäryhtiön hallituksessa.
- 3) Huolehtivat, että tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa tai muutoin tytäryhtiölle esittämät vaatimukset tulevat täytetyiksi.

3. TAIVALKOSKEN KUNNAN TOIMINTA JA TALOUS 2020 – 2022

3.1. Yleisperustelut

Talousarvioasetelma ja lähtökohdat

Kunnan talousarviosta ja -suunnitelmasta niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta on säännökset kuntalaissa. Tämän lisäksi talousarviosta ja -suunnitelmasta antaa ohjeita ja suosituksia Suomen Kuntaliitto. Talousarvio- ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kuntalaki (410/2015) korostaa konserninäkökulmaa sekä kunnan toiminnan ja talouden ohjausta kokonaisuutena. Kuntakonserni sisältää kunnan oman organisaation, mukaan lukien kunnan liikelaitokset, sekä eri yhteisöt, joissa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) tarkoittama määräysvalta.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarvio käsittää käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosat. Samaa rakennetta noudetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä toteutumisvertailussa.

Sote- ja maakuntauudistuksen toimeenpano on lopetettu 8.3.2019. Talousarvio tehdään normaaliin tapaan myös suunnitteluvuosille.

Talouden tasapainottamista koskeva sääntely

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee myös kuntayhtymiä, jolloin kuntien ja kuntayhtymien alijäämiä koskevat samat velvoitteet. Kuntayhtymät voivat jatkossa olla kuntien tapaan arviointimenettelyn kohteena. Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee vain kunnan tai kuntayhtymän taseeseen kertynyttä alijäämää, ei konsernitaseen alijäämää.

Kuntalain määräyksillä on pyritty lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosääntelyä erityisesti tilanteessa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on määrältään merkittävä. Kunnalla on ehdoton tasapainovaatimus taloussuunnittelussa alijäämätilanteessa: taloudeltaan alijäämäisen kunnan tulee katkaista alijäämän lisääntyminen enintään neljässä vuodessa laatimalla tasapainossa oleva tai ylijäämäinen taloussuunnitelma.

Kunnanhallituksen rooli tasapainoisen taloussuunnitelman laatimisessa on keskeinen. Alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu uudessa kuntalaissa niin, että alijäämä tulee kattaa määräajassa eikä kattamista voida enää siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelma vuosien yli. Samalla erillisestä toimenpideohjelmasta luovutaan ja yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään jatkossa taloussuunnitelmassa.

Käyttötalousosa

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan käyttösuunnitelmien avulla. Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimille tehtävän tai tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosa on laskelma, josta ilmenee toiminnan kustannusrakenne kokonaisuudessaan. Kokonaiskustannuksissa esitetään pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden (käyttöomaisuuden) suunnitelman mukaiset poistot ja käyttöomaisuuteen sitoutuneen pääoman laskennallinen korko ja mahdollisesti muita laskennallisia eriä. Laskelmasta tai perusteluista on käytävä ilmi valtuustoon nähden sitovat erät.

Toiminnallinen tavoite on valtuuston talousarviossa toimielimille tehtäväkohtaisesti asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa ohjaava tavoite. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään siitä, mitkä tavoitteet ovat sitovia. Mikäli tavoitteiden, määrä rahan tai tuloarvion sitovuudet eivät käy ilmi käyttötalousosan laskelmasta, ne ilmoitetaan talousarvion perustelutiedoissa.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin. Tuloslaskelma esitetään sekä ilman sisäisiä eriä että sisäiset erät sisältävänä.

Investointiosa

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelma vuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille. Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankeryhmille. Hankkeet ja hankeryhmät ryhmitellään toimialoittain ja tehtävitäin. Investointiosassa esitetään investointihankkeen tai hankeryhmän kokonaiskustannusarvio.

Investointiosassa kunnan investoinneista (kiinteä ja irtain omaisuus) vastaaville toimielimille on osoitettu määrärahat hankkeittain/hankeryhmittäin. Investoinneista vastaa kiinteän omaisuuden osalta tekninen lautakunta ja irtaimen omaisuuden osalta ao. toimielin. Kiinteän omaisuuden osalta valtuusto hyväksyy yksilöidyt määrärahat ja tuloarviot yli 250.000 euron hankkeille. 250.000 euron ja sitä pienemmille hankkeille valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankeryhmittäin (hankeryhmän sisäinen jaotus on ohjeellinen ja sitä voidaan muuttaa teknisen lautakunnan päätöksellä).

Laskennallisesti eriytettyjen laitosten (kaukolämpölaite ja vesihuoltolaitos) osalta ao. laitokselle osoitettujen määrärahojen sisäinen jaotus on ohjeellinen ja sitä voidaan muuttaa teknisen lautakunnan päätöksellä. Valtuustoon nähden määräraha on sitova ao. laitoksen tasolla. Irtaimen käyttöomaisuuden osalta valtuusto hyväksyy yksilöidyt määrärahat ja tuloarviot yli 100.000 euron hankkeille. 100.000 euron hankkeille ja sitä pienemmälle irtaimelle omaisuudelle valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankeryhmittäin. Investointiosaan otettaviin pitkävaikutteisiin menoihin varataan määrärahat yksilöityinä kullekin kohteelle.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa käyttötalouden ja investointien vaikutus kunnan maksuvalmiuteen esitetään rahoituslaskelmakaavan muodossa. Rahoituslaskelmassa otetaan huomioon vain ulkoiset erät. Rahoitusosassa osoitetaan kuinka paljon tarvitaan tulo-rahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan tai kuinka suuri on rahoitusjäämä ja miten se käytetään.

Talousarvioon voidaan liittää tarpeen mukaan selvityksiä, yhdistelmiä, erittelyjä ja arvioita.

Käyttösuunnitelmat

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kunnanhallitus sen täytäntöönpanomääräyksiä lautakuntien ja muiden viranomaisten noudatettavaksi.

Kunnanhallitus ja lautakunnat päättävät sen jälkeen käyttösuunnitelmasta, jolla tarkistetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältyneet alustava käyttösuunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi, sekä päättävät omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä.

Käyttösuunnitelmalla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut tavoitteet sekä jakavat määrärahat ja tuloarviot seuraavan tason yksiköille.

Talousarvion sitovuus

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Talousarvioasiakirjaan kirjatut sitovat tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa valtuusto hyväksyy toimielinkohtaiset toiminnalliset tavoitteet sekä määrärahat ja tuloarviot. Toiminnalliset tavoitteet sekä käyttötalousmäärärahojen ja tuloarvioiden erotus eli toimintakatteet ulkoisten erien osalta ovat sitovia.

Investointiosa

Investointiosan määrärahat ovat sitovia sillä tasolla, jolle valtuusto on määrärahat sitovina hyväksynyt. Mikäli investointikohteelle tulee myös tuloa, niin määräraha sitoo nettomääräisenä.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman ulkoiset erät nettomääräisinä ovat sitovia.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman ulkoiset erät ovat sitovia.

Muutokset talousarvioon

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

3.1.1. Kuntatalouden tilannekuva

Kuntien yleinen talouskehitys

Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotietojen perusteella kuntatalous heikkeni selvästi vuonna 2018. Kuntatalouden heikkenemisen taustalla oli se, että kuntatalouden toimintamenojen kasvu nopeutui ja investoinnit kasvoivat erityisesti kunnissa. Kuntataloutta heikensi myös se, että talouden ja työllisyyden hyvästä kehityksestä huolimatta verotulot kääntyivät laskuun muun muassa ennakoituja korkeampien veronpalautusten vuoksi. Kuntien tulopohjaa heikensi myös valtionosuuksien väheneminen.

Vuonna 2018 negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvoi selvästi. Vuonna 2018 vuosikate oli negatiivinen 43 kunnassa, kun edellisvuonna tällaisia kuntia oli vain neljä. Tilikauden tulos oli vuonna 2018 negatiivinen yhteensä 200 kunnalla. Kuntatalouden heikentyminen näkyi myös kuntayhtymien ja kuntakonsernien tilinpäätöksissä. Kuntakonsernien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni lähes 1,2 mrd. eurolla edellisvuoteen verrattuna ja vuosikate oli negatiivinen 13 konsernilla, kun vuotta aikaisemmin se oli positiivinen kaikilla kuntakonserneilla.

Kuntatalouden näkymät heikkenevät edelleen vuonna 2019. Verotulojen kehitys on heikompaa kuin keväällä ennakoitiin. Verotulojen kertymään ovat vaikuttaneet useat tekijät, joiden ennustaminen ja ennakointi on ollut hankalaa. Kuluvana vuonna veroennustetta alentaa suhdannenäkymien heikentymisen lisäksi verotuksen järjestelmämuutokset. Jo keväällä oli tiedossa, että siirtyminen verotuksen joustavaan valmistamiseen vaikuttaa verojen kertymisrytmiin.

Tuloverojen kertymistä hidastavat tänä vuonna myös ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisterin käyttöönottoon liittyvät ilmoitusongelmat, jotka siirtävät verojen kertymistä vuodelle 2020 ja joita kumpaakaan ei pystytty riittävästi ennakoimaan.

Hallitus lisää ja laajentaa kuntien tehtäviä ja velvoitteita. Hallitus kohdentaa merkittäviä lisäpanostuksia sosiaali- ja terveystalouteen ja koulutukseen. Keskeisiä toimia ovat muun muassa oppivelvollisuuden pidentäminen, vanhuspalveluiden henkilöstömitoitus, subjektiivisen päivähoito-oikeuden palauttaminen ja ryhmäkokojen pienentäminen sekä sosiaali- ja terveystalouden palvelurakenteen kehittäminen.

Kuntatalouden kannalta rahallisesti merkittävimmät panostukset on kohdennettu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmiin sekä ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen.

Hallitus on käynnistänyt sosiaali- ja terveystalouden rakenneuudistuksen valmistelun. Sosiaali- ja terveystaloudet sekä pelastustoimi on tarkoitus siirtää kunnilta maakunnille, joiden rahoitus perustuisi pääosin valtion rahoitukseen. Uudistuksella on merkittäviä vaikutuksia kuntien talouteen ja toimintaan. Ne sisällytetään kuntatalousohjelmaan siinä vaiheessa, kun uudistuksen sisältö on riittävästi täsmentynyt.

Ikäihmisten määrän kasvu lisää lähivuosina sosiaali- ja terveystalouden kysyntää noin prosentin vuosittain. Syntyvyyden kääntyminen laskuun puolestaan vähentää laskennallisesti varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta. Kuntien mahdollisuudet hyödyntää lapsi-ikäluokkien pienenemiseen liittyvää säästöpotentiaalia vaihtelee kuitenkin suuresti kunnittain. Ikäihmisten määrän kasvun ja syntyvyyden lisäksi muutoliike vaikuttaa kuntien talouteen niin väestöään menettävissä kuin kasvattavissa kunnissa.

Verotukseen liittyvät järjestelmämuutokset pienentävät verokertymää kuluvana vuonna ja siirtävät verokertymää kertaluontoisesti seuraavalle vuodelle. Vuonna 2020 verotulojen kasvuksi ennakoitaan 6,6 prosenttia. Kuluvan ja ensi vuoden veroennusteeseen liittyy kuitenkin tavanomaista suurempaa epävarmuutta. Verotulojen kasvu jatkuu vuosina 2021 – 2023 keskimäärin 2,7 prosentin vuosivauhdilla.

Valtionavut kasvavat huomattavasti vuonna 2020, mihin vaikuttaa erityisesti peruspalvelujen valtionosuuden kasvu. Vuoden 2019 tasoon verrattuna peruspalvelujen valtionosuutta kasvattaa 264 milj. euroa kilpailukykysojimuksen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen, valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistus 102 milj. euroa ja indeksikorotus 166 milj. euroa. Lisäksi valtionosuuksia ja -avustuksia kasvattavat hallitusohjelman mukaiset lisäykset.

Valtionosuuden muutos ei kokonaisuudessaan merkitse kuntatalouden vahvistumista, vaan merkittävä osa valtionosuuden kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennystä tai kustannusten kasvua. Kilpailukykysojimuksen lomarahaleikkaukseen liittyvä kertaluonteinen 237 milj. euron kompensatio aikaistetaan vuodelle 2019. Veroperuste muutoksista aiheutuva verotulojen menetys kompensoidaan kunnille vuodesta 2020 lähtien erilliseltä määrärahamomentilta; aiemmin kompensatio on sisällytetty peruspalvelujen valtionosuuteen. Tämä muutos ei vaikuta kuntien rahoituksen kokonaistason.

Kuntatalouden näkymät ovat huolestuttavat ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdannetilanteen heikkeneminen. Työvoimakustannusten kehityksellä ja näin ollen erityisesti palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle. Kuntien tulee jatkaa tuottavuutta lisääviä toimia ja rakenteellisia uudistuksia. Mahdollisuudet menopuolen sopeutukseen on erityisesti pienimmissä kunnissa usein jo pitkälti käytetty, joten kunnallisveroprosentteihin kohdistuu lähivuosina huomattavaa korotuspainetta ja kuntatalouden velkaantuminen uhkaa kasvaa.

Lähde: Kuntatalousohjelman vuodelle 2020-2023 Syksy 2019, Valtiovarainministeriön julkaisu – 52/2019

Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen vuonna 2020

Kuntien valtionavut ovat vuonna 2020 noin 11,6 mrd. euroa. Peruspalvelujen valtionosuus on tästä 7,1 mrd. euroa ja kuntien verotulomenetysten kompensatiot 2,3 mrd. euroa. Mikäli kompensatiot otetaan huomioon valtionosuuksissa, kasvaa peruspalvelujen valtionosuuden taso noin 600 milj. euroa vuoteen 2019 verrattuna. Kasvu johtuu pääasiassa kilpailukyky sopimuksen mukaiseen lomarahojen leikkaukseen liittyvän valtionosuuden vähennyksen päättymisestä vuoteen 2019, valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta sekä indeksikorotuksesta. Verotulomenetysten kompensatioiden erottaminen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta lisää valtionosuusjärjestelmän läpinäkyvyyttä.

Vuonna 2020 kuntien peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotus on noin 166 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuuksien noin 32 milj. euroa. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus tehtiin vuoden 2017 toteutuneiden kustannusten pohjalta. Se lisää kuntien peruspalvelujen valtionosuutta 102 milj. euroa.

Hallitus tekee toimenpiteitä, joiden vaikutukset ovat sekä pysyviä että määräaikaista lisäyksiä peruspalveluihin.

Vuoden 2020 talousarvioesityksessä on mm.

- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistus 90 milj. euroa.
- Lukiokoulutuksen yksikköhinnan vahvistaminen 7,5 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 7,2 milj. euroa.
- Varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon kehittäminen 25 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 23,8 milj. euroa.
- Perusopetuksen laadun ja tasa-arvon vahvistaminen 60 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 57 milj. euroa.
- Ammatillisen koulutuksen opetuksen ja ohjaajien palkkaaminen sekä tukitoimet 80 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 55,7 milj. euroa.
- Harrastusmahdollisuus kaikille 5 milj. euroa.
- Subjekttiivisen varhaiskasvatuksen laajentaminen 7,1 milj. euroa v. 2020 ja 17 milj. euroa v. 2021 alkaen.
- Varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen pienentäminen 6,7 milj. euroa v. 2020 ja 16 milj. euroa v. 2021 alkaen.

Vuodelle 2021 kohdentuvia toimenpiteitä ovat mm.

- Oppivelvollisuuden laajentaminen 22 milj. euroa.
- Oppilas- ja opiskelijahuolto 10 milj. euroa.
- Asiakasmaksulain kokonaisuudistus 45 milj. euroa.

Hallitusohjelmassa on kuntatalouteen vaikuttavia toimenpiteitä hallinnonaloittain mm.

- Kuntalain ja pelastuslain uudistaminen
- Kuntien automaattinen talousraportointi ja taloustietolaki
- Kiinteistöverouudistus
- Oppivelvollisuuden laajentaminen
- Vanhuspalveluiden kehittäminen
- Työllisyyspalveluiden hallinnon kehittäminen
- Asiakasmaksulain kokonaisuudistus
- Sosiaali ja terveydenhuollon rakenneuudistus

Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2020-2023 Syksy 2019, Valtiovarainministeriön julkaisu – 52/2019

Kuntatalouden kehitysarvio

Kuntatalouden menot kasvavat tuloja nopeammin ja kuntatalous heikkenee vuonna 2019. Verotulojen kertymistä hidastaa ja myöhentää ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisteriin liittyvät ongelmat.

Vuosina 2020 – 2023 kuntien toimintamenojen kasvuksi arvioidaan 3,4 prosenttia vuosittain. Menokasvua lisäävät palvelutarpeen kasvu ja hallitusohjelman lisäykset kuntien peruspalveluihin. Kunta-alan ansiokehityksen oletetaan mukailevan koko kansantalouden vajaan 3 prosentin vuotuista ennustettua ansiokehitystä.

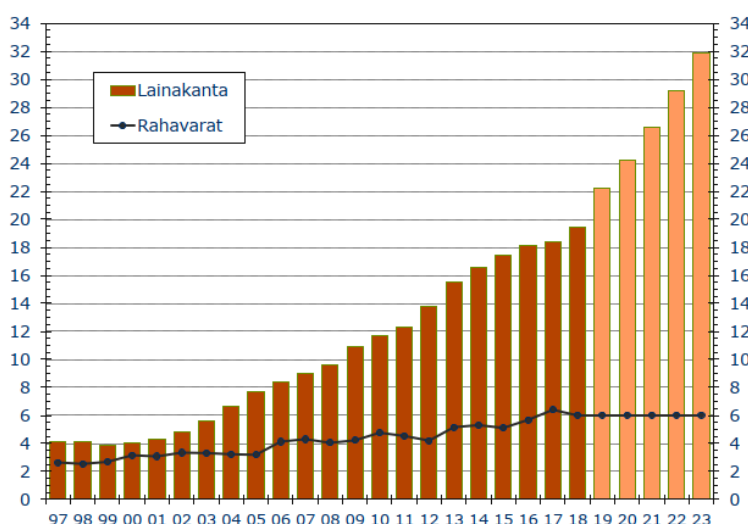
Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020 – 2023 mittavana. Siksi kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta on kehitysarviossa kehyskaudella 1,9 – 2,7 mrd. euroa negatiivinen ilman uusia toimenpiteitä. Kuntien lainakanta kasvaa edelleen. Ilman uusia toimenpiteitä lainakannan kasvu uhkaa nopeutua.

Kuntatalouden sopeutustarve on suuri. Hallituksen mahdollista työllisyyttä edistävät toimet hyödyttäisivät myös kuntataloutta, mutta kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös rakenteellisia uudistuksia. Lisäksi kuntien tulee jatkaa omia taloutta vahvistavia toimiaan.

Kuntakokoryhmittäin tilannetta tarkastellaan laskennallisen veronkorotuspaineen näkökulmasta. Laskelmien perusteella veronkorotuspaineita on kaikissa kuntaryhmissä, eniten alle 6 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Yli 100 000 asukkaan kunnissa talouden tasapainotila on paras, minkä vuoksi tarve veronkorotuksiin on selvästi muita pienempi. Tarve verojen kiristämiseen lisääntyy kaikissa kuntakokoryhmissä tarkastelukauden loppua kohti. Kaiken kaikkiaan veronkorotuspaine vaihtelee merkittävästi kuntakokoryhmittäin.

Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2020-2023 Syksy 2019, Valtiovarainministeriön julkaisu – 52/2019

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta sekä rahavarat
mrd. €
(painelaskelman mukaan)

Lähde: Vuodet 1991-2018 Tilastokeskus, Vuosien 2019-2023 arviot VM 7.10.2019

Kuntaliitto
Kommunförbundet

Kuntien ja kuntayhtymien tuloslaskelma

mrd.€

Tuloslaskelman erä	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Toimintatulot	9,22	9,30	9,43	9,62	9,74	9,94	10,14
Toimintamenot	-36,72	-37,87	-39,32	-40,89	-42,23	-43,68	-44,98
Toimintakate	-27,50	-28,57	-29,88	-31,27	-32,49	-33,74	-34,84
Verotulot	22,55	22,43	22,93	24,44	25,01	25,77	26,52
Valtionosuudet	8,54	8,50	8,53	9,43	9,89	10,33	10,67
Rahoituserät, netto	0,37	0,31	0,37	0,36	0,32	0,28	0,16
Vuosikate	3,96	2,67	1,95	2,97	2,74	2,64	2,50
Poistot ja arvonalent.	-2,82	-2,82	-2,92	-3,02	-3,12	-3,22	-3,32
Satunnaiserät, netto	0,14	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
Tilikauden tulos	1,28	-0,08	-0,90	0,03	-0,31	-0,51	-0,75
muutos-%:							
Toimintatulot	-1,4	0,9	1,4	2,0	1,2	2,1	2,0
Toimintamenot	-1,1	3,1	3,8	4,0	3,3	3,4	3,0
Verotulot	2,0	-0,5	2,2	6,6	2,3	3,0	2,9
Valtionosuudet	-3,3	-0,5	0,4	10,6	4,9	4,4	3,3

Lähde: Vuodet 1991-2018 Tilastokeskus,
Vuosien 2019-2023 arviot VM 7.10.2019

Vuonna 2017 toimintatuloja ja -menoja sekä valtionosuuksia pienentää perustoimeentulotuen laskutuksen ja maksatuksen siirto Kelalle sekä kiky-sopimus.

Kuntien ja kuntayhtymien menot 2018 -2023 mrd. euroa

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.Toimintamenot	37,9	39,3	40,9	42,2	43,7	45,0
Henkilöstökulut yhteensä	20,6	21,1	22,0	22,7	23,4	24,0
Palkat ja palkkiot	16,4	16,9	17,6	18,2	18,7	19,2
Henkilösivukulut	4,2	4,2	4,4	4,5	4,6	4,8
Ostot	13,6	14,3	15,0	15,5	16,1	16,7
Avustukset	2,2	2,3	2,4	2,4	2,4	2,5
Muut toimintamenot	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8
2.Toimintatulot	9,3	9,4	9,6	9,7	9,9	10,1
3.Toimintakate (=2-1)	-28,6	-29,9	-31,3	-32,5	-33,7	-34,8
4.Rahoitusmenot, brutto	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4
5.Investoinnit, brutto	4,8	5,2	5,4	5,5	5,6	5,6
6. Bruttomenot (1+4+5)	43,0	44,9	46,6	48,1	49,6	51,0
7. Bruttokansantuote, mrd. euroa	234,5	242,1	249,3	256,6	263,8	270,8
8. Toimintamenot, % BKT:sta	16,2	16,2	16,4	16,5	16,6	16,6
9. Bruttomenot, % BKT:sta	18,4	18,5	18,7	18,7	18,8	18,8
10. Kokonaistulot, % BKT:sta	17,9	17,6	18,1	18,1	18,1	18,1
11. Toimintatulot, % toimintamenoista	24,6	24,0	23,5	23,1	22,8	22,5
Kunta-alan henkilöstön määrä, 1 000 henkilöä	421	421	425	426	428	427

Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2020-2023 Syksy 2019, Valtiovarainministeriön julkaisu – 52/2019

Kuntien verotulot

KUNTIEN VEROTULOT YHTEENSÄ		KOKO MAA , Milj.€				
TILIVUOSI	2018	2019**	2020**	2021**	2022**	2023**
Verolaji						
Kunnallisvero	18 758	19 100	20 280	20 990	21 710	22 370
<i>Muutos %</i>	-0,8	1,8	6,2	3,5	3,4	3,0
Yhteisövero	1 857	1 910	2 000	2 100	2 170	2 230
<i>Muutos %</i>	-0,6	2,9	4,7	5,0	3,3	2,8
Kiinteistövero	1 813	1 880	1 920	1 940	1 960	1 990
<i>Muutos %</i>	2,2	3,7	2,1	1,0	1,0	1,5
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	22 428	22 890	24 200	25 030	25 840	26 590
<i>Muutos %</i>	-0,5	2,1	5,7	3,4	3,2	2,9

Lähde: Kuntaliitto, kuntien verotulojen ennustekehikko 8.10.2019. Taulukon luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu.

Taivalkosken kunnan tilannekuva

Taivalkosken kunnan vuoden 2018 tilinpäätös oli alijäämäinen n. -0,9 milj. euroa. Vuoden 2018 taseessa on kertynyt alijäämää noin 10,6 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksen mukaan alijäämä tulee olemaan n. -0,6 milj. euroa. Tilikauden lopulliseen tulokseen vaikuttavia tekijöitä ovat sosiaali- ja terveydenhuollon menot, verotulojen kertymäongelmat sekä koulutuspalvelujen alijäämän kattamisen suuruus. Taivalkosken kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää taseessa, joten kunnalla ei ole kuntalain mukaista talouden tasapainottamisvelvoitetta. Mutta ei ole myöskään tarkoituksenmukaista käyttää alijäämää epätaloudellisen toiminnan kattamiseen ja ylläpitämiseen.

Verotulot

Taivalkosken kunnan vuoden 2020 talousarvio perustuu 20,50 tuloveroprosenttiin.

Vuodelle 2020 kiinteistöveroprosentit ovat:

• yleinen kiinteistöveroprosentti	1,03
• vakituiset asunrakennukset	0,45
• muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,03
• rakentamattomat rakennuspaikat	2,00
• yleishyödylliset yhteisöt	0,00

Taivalkosken kunta ei ole määrännyt muita erikseen määrättäviä kiinteistöveroprosentteja.

Verotuloja arvioidaan vuonna 2020 saatavan seuraavasti:

• ansioverotulo	10.060.000 euroa
• yhteisöverotulo	1.350.000 euroa
• kiinteistöverotulo	900.000 euroa

Alla olevassa taulukossa on toteutuneet verotulot vuosilta 2016 – 2018 sekä arviot vuosien 2019 – 2020 verotuloista.

Verotulot 1 000 euroa	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Kunnallisvero	10 209	9 771	9 662	10 210	10 060
Muutos %	1,24	-4,29	-1,12	5,67	4,12
Yhteisövero	1 139	1 300	1 232	1 340	1 350
Muutos %	-0,61	14,14	-5,23	8,77	9,58
Kiinteistövero	811	855	897	890	900
Muutos %	1,63	5,43	4,91	-0,78	0,33
Verotulot yhteensä	12 159	11 926	11 791	12 440	12 310
Muutos %	1,1	-1,9	-1,1	5,5	-1,0

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta:

1. valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja
2. opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Vuoden 2020 arviot valtionosuuksista perustuvat Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön ennakkotietoihin. Vuonna 2020 valtionosuuksia arvioidaan Taivalkoskella saatavan 19.280.000 euroa, joka koostuu seuraavista osista:

- Peruspalvelujen valtionosuus 13.570.000 euroa
- Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 3.770.000 euroa
- Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus -230.000 euroa
- Veromenetysten kompensatio 2.170.000 euroa

Valtionosuuspäätökset saadaan vuodenvaihteessa 2019 - 2020.

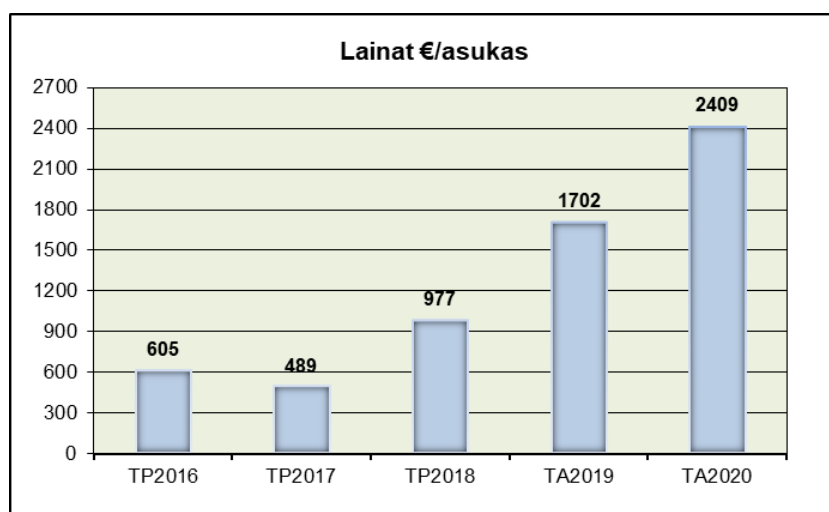
Alla olevassa taulukossa on vuosina 2016 – 2018 saadut valtionosuudet ja arviot vuosien 2019 – 2020 valtionosuuksista:

Valtionosuudet					
1 000 euroa					
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Peruspalvelujen vo.	14 926	14 590	14 294	14 277	13 570
Verotuloihin perustuva vo. tasaus	4 044	3 825	3 822	3 745	3 770
Opetus- ja kulttuuritoimen vo.	-123	-77	-180	-102	-230
Muut valtionosuudet					2 170
Valtionosuudet yhteensä	18 847	18 338	17 936	17 920	19 280

Lainat

Taivalkosken kunnan lainamäärä 31.12.2019 tulee olemaan 6,5 milj. euroa. Vuoden 2020 talousarviossa uutta lainaa on varauduttu ottamaan 3,5 milj. euroa ja entisiä lainoja lyhennetään 0,6 milj. euroa, joten vuoden 2020 lopussa lainakannan arvioidaan olevan 9,4 milj. euroa. Tämän perusteella arvioitu lainamäärä vuoden 2020 lopussa on n. 2.400 euroa/asukas, kun asukasmääränä vuoden 2020 lopussa käytetään 3.930:tä asukasta.

Asukaskohtainen lainamäärä vuosille 2016 – 2020.

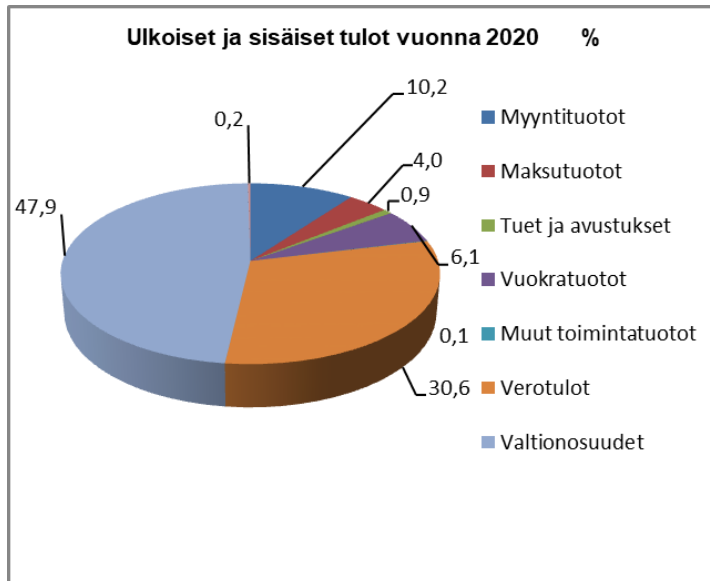

Tulot

(sisältää ulkoiset ja sisäiset)

Tulot, 1000 euroa	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2021
Toimintatuotot	8 278	8 550	8 444	8 558	8 555	8 555
Muutos %	-2,2	3,3	-1,2	1,4	0,0	0,0
Verotulot	11 926	11 792	12 440	12 310	12 650	12 800
Muutos %	-1,9	-1,1	5,5	-1,0	2,8	4,0
Valtionosuudet	18 337	17 936	17 920	19 280	19 280	19 280
Muutos %	-2,7	-2,2	-0,1	7,6	0,0	0,0
Rahoitustuotot	147	145	81	93	93	93
Muutos %	-8,7	-1,4	-44,1	14,8	0,0	0,0
Tulot yhteensä	38 688	38 423	38 885	40 241	40 578	40 728

Tulot muodostuvat pääasiassa valtionosuuksista ja verotuloista. Niiden osuus on kaikista tuloista noin 79 % (ulkoisista 84 %). Myynti- ja maksutuottojen sekä muiden toimintatuottojen osuus on noin 20 % (15 %). Tuet ja avustukset sekä korko- ja rahoitustuotot muodostavat vähäisen osan tuloista eli noin 1 % (1 %).

Menot

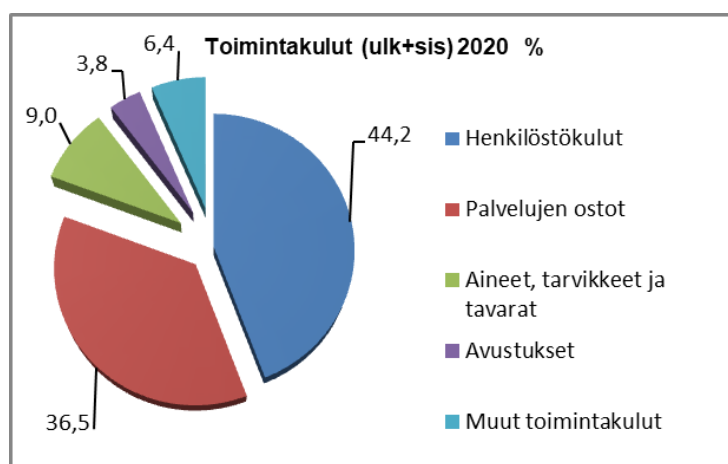
(sisältää ulkoiset ja sisäiset)

Menot , 1000 euroa	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilöstökulut	-15 915	-15 538	-16 649	-16 853	-16 929	-16 886
Muutos %	-1,3	-2,4	7,2	1,2	0,5	0,2
Palvelujen ostot	-13 189	-14 332	-13 821	-13 909	-13 920	-13 916
Muutos %	3,2	8,7	-3,6	0,6	0,1	0,1
Aineet ja tarvikkeet	-3 247	-3 484	-3 192	-3 439	-3 439	-3 439
Muutos %	4,3	7,3	-8,4	7,7	0,0	0,0
Avustukset	-1 418	-1 558	-1 557	-1 465	-1 465	-1 465
Muutos %	-10,3	9,9	-0,1	-5,9	0,0	0,0
Muut toimintakulut	-2 388	-2 426	-2 395	-2 459	-2 459	-2 459
Muutos %	6,3	1,6	-1,3	2,7	0,0	0,0
Toimintakulut yhteensä	-36 157	-37 338	-37 614	-38 125	-38 212	-38 165
Muutos %	0,9	3,3	0,7	1,4	0,2	0,1
Rahoituskulut	-81	-74	-30	-77	-77	-77
Muutos %	2,5	-8,6	-59,5	156,7	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 826	-1 915	-2 000	-2 400	-2 400	-2 400
Muutos %	-6,6	4,9	4,4	20,0	0,0	0,0
Menot yhteensä	-38 488	-39 327	-39 644	-40 602	-40 689	-40 642
Muutos %	1,6	2,2	0,8	2,4	0,2	0,1

Toimintakulujen jakautuminen

(sisältää ulkoiset ja sisäiset)

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2021
Henkilöstökulut	44,0	41,6	44,3	44,2	44,3	44,2
Palvelujen ostot	36,5	38,4	36,7	36,5	36,4	36,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	9,0	9,3	8,5	9,0	9,0	9,0
Avustukset	3,9	4,2	4,1	3,8	3,8	3,8
Muut toimintakulut	6,6	6,5	6,4	6,4	6,4	6,4
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Muut päätökset

Tehtäväalueesta vastaava vastuhenkilö raportoi tehtäväalueen tasolla suunnitellun toiminnan toteutumista ja määrärahojen käyttöä kunnanhallitukselle erikseen annettavien ohjeiden mukaisesti.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeilla kunnanhallitus antaa tarkemmat määräykset talousarvion toteuttamisesta ja täytäntöönpanosta.

Kunnan hankinnoissa noudatetaan julkisista hankinnoista annettua lakia ja Taivalkosken kunnan pienhankinnoista kunnanhallituksen päätöksellä 19.2.2018 § 63 hyväksytyjä ohjeita. Lisäksi hankinnoissa otetaan huomioon yritysvaikutusten arviointi.

Valtuusto hyväksyi päätöksellään 21.3.2014 § 21 sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevan uuden ohjeistuksen *Sisäinen valvonta ja riskien hallinta osana hyvää hallinto- ja johtamista Taivalkosken kunnassa*.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen

Terveystieteiden lain (1326/2010) 12 § velvoittaa kunnat seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Kunnan on seurattava myös palveluissaan toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Valtuustokausittain valmistellaan laaja hyvinvointikertomus. Vuosittain valtuustolle raportoidaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä.

Valtuusto hyväksyi päätöksellään 19.6.2017 § 54 Taivalkosken kunnan laajan hyvinvointikertomuksen vuosille 2017 – 2020. Kertomuksessa on suunnitelma hyvinvoinnin edistämisestä valtuustokaudella ja seuraavat painopisteet sekä kehittämiskohteet:

1. Työttömien kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen
2. Kuntalaisten liikunnan lisääminen ikäryhmittäin
3. Ikäihmisten palvelukokonaisuuden kehittäminen
4. Huomaamisen kulttuuri
5. Terveystieteiden ylläpidon tukeminen
6. Lapsiperheiden tuen edistäminen

Lautakunnat ovat talousarvioissaan ja -suunnitelmissaan ottaneet huomioon hyvinvointikertomuksessa asetetut painopisteet ja tavoitteet ja varanneet niihin mahdollisuuksien mukaan määräraha- ja henkilöstöresurssit.

3.2. KÄYTTÖTALOUSOSA

3.2.1. Keskusvaalilautakunta

Yleiskuvaus toiminta-alueen perustehtävistä

Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa vaalien toimittamisesta. Lautakunta on lakisääteinen, 5-jäseninen toimielin, jonka valtuusto valitsee valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Keskusvaalilautakunnasta on säädökset vaalilaissa (714/1998). Vaalilain 14 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan ei sovelleta kuntalaissa tarkoitettun hallintosäännön määräyksiä kunnanhallituksen edustajan ja kunnanjohtajan tai pormestarin läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissa eikä oikeudesta ottaa asia ylemmän toimielimen käsiteltäväksi.

Suunnittelukauden tavoite

Vuonna 2020 ei ole vaaleja. Vuoden 2021 huhtikuussa järjestetään kuntavaalit.

Tavoitteena on vaalien toimittaminen laadukkaasti.

3.2.2. Tarkastuslautakunta

Yleiskuvaus toiminta-alueen perustehtävistä

Tarkastuslautakunta on kuntalaisissa säädetty toimielin, jonka valtuusto kuntalain 121 §:n (kuntalaki 410/2015) mukaan asettaa hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Taivalkosken kunnan hallintosäännön mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta riippumattomaksi, ja sen tärkein osa on hallinnon ja talouden tarkastus eli tilintarkastus. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Hallintosäännön 9 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on viisi (5) jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Varsinaisen tilintarkastustyön suorittaa ammattitilintarkastaja. Tilintarkastuksen tehtävänä on järjestelmällisen, asiantuntevan, riippumattoman ja eri intressitahojen edut huomioon ottavan ulkoisen valvonnan toteuttaminen. Tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman ja riittävän laajan tilintarkastuksen toimittamiseen. Tilintarkastajan tehtävänä on myös tarkastaa, onko sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan, että toiminta on taloudellista, tuloksellista ja lainmukaista, ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida ja varmentaa sisäisen valvonnan toimivuutta ja riskienhallinnan riittävyyttä. Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen linjaukset, tavoitteet ja osa-alueet sekä niiden toimeenpano-, seuranta- ja arviointimenettelyt. Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntalain 121 §:n (kuntalaki 410/2015) mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; ja
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

- 1) seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- 2) huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, ja
- 3) tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tilintarkastajan tehtävät

Kuntalain 123 §:n (kuntalaki 410/2015) mukaan tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tilintarkastajan on tarkastettava:

- 1) onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
- 2) antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
- 3) ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita;
- 4) onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajan tulee noudattaa valtuuston ja tarkastuslautakunnan antamia ohjeita, jolleivät ne ole ristiriidassa lain, hallintosäännön tai julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Havaitsemistaan olennaisista epäkohdista tilintarkastajan on ilmoitettava viipymättä kunnanhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle. Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

Taivalkosken kunnan hallintosäännön 76 §:n mukaan tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Toimintaympäristön muutokset

Tarkastuslautakunta on valittu vuosiksi 2017 – 2021 hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Valtuusto on valinnut BDO Auditor Oy:n lakisääteiseksi tilintarkastajaksi tilikausille 2019 – 2020. Vastuullisena tilintarkastajana toimii HT, JHT, Rauno Lohi.

Tavoitteet 2020

- Arviointikertomuksen laatiminen
- Tilintarkastajan antaman tarkastuskertomuksen valmisteleminen valtuustolle
- Tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumisen seuranta
- Tilintarkastusta varten tarvittavien resurssien järjestäminen
- Sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden valvonta
- Tilintarkastajan tarkastuspäivät
- Tarkastuslautakunnan kokoukset
- Tutustumiset kunnan eri yksiköihin

3.2.3. Valtuusto

Yleiskuvaus toiminta-alueen perustehtävistä

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Mainitussa pykälässä on lueteltu valtuuston päätettävät asiat. Kyseisen pykälän mukaan valtuusto päättää muun muassa kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta. Hallintosäännöstä on säädökset kuntalain 90 §:ssä. Hallintosäännössä annetaan määräykset muun muassa toimivallan siirtämisestä alemmille viranomaisille.

Suunnittelukauden tavoite

Viimeisimmät kuntavaalit toimitettiin 9.4.2017. Vaaleissa valittiin Taivalkosken kunnan valtuustoon 23 valtuutettua toimikaudeksi 1.6.2017 – 31.5.2021. Valtuuston jäsenmäärän valtuusto oli päättänyt kuntalain (410/2015) mukaisesti päätöksellään 26.9.2016 § 56. Jäsenmäärä pieneni 4 valtuutetulla aikaisempaan verrattuna. Uusia valtuutettuja valittiin 7. Vaaleissa valtuuston poliittiset voimasuhteet jakaantuivat seuraavasti: KESK 11 (aiemmin 16), SDP 6 (aiemmin 5), TkenSityl 4 (aiemmin 0), PS 1 (aiemmin 4) ja VAS 1 (aiemmin 1).

Valtuuston tehtävänä on huolehtia palvelujen järjestämisestä kuntastrategian edellyttämällä tavalla.

Tavoitteet 2020

- Valtuusto huolehtii palvelujen tuottamisesta ja resurssien riittävydestä palvelujen tuottamiseen
- Valtuuston työskentelyssä jatketaan valtuuston iltakouluja. Iltakouluissa käsitellään valmisteluun tulevia ja valmistelussa olevia kunnan toiminnan kannalta merkittäviä asioita.
- Valtuusto kokoontuu sen mukaan kuin käsiteltävien asioiden kannalta on tarpeen.
- Valtuuston kokouksia pidetään 7 ja iltakouluja pidetään 3.

Sitovat tavoitteet

Tavoite 2021	Tavoite 2020	Mittari/arviointi
Kuntakonsernin talous on tasapainossa.	Kunnan vuosikate kattaa poistot. Investoinnit rahoitetaan pääosin omarahoituksella. Lainamäärä per asukas ovat alle valtakunnan keskiarvon.	Toteutuminen

3.2.4. Kunnanhallitus

Yleiskuvaus toiminta-alueen perustehtävistä

Kunnanhallituksen tehtävät on lueteltu kuntalain (410/2015) 39 §:ssä. Mainitun pykälän mukaan kunnanhallituksen tulee

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kunnanhallitus vastaa keskushallinnon toimialasta, johon kuuluu:

- yleisjohto
- elinkeinoasiat
- maaseutuasiat
- yhteispalvelupiste
- hallintopalvelut
- talouspalvelut
- henkilöstöpalvelut
- ICT-palvelut

Toimintaympäristön muutokset

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen jäsenmäärä on seitsemän (7) ja toimikausi on kuntalain nojalla valtuustokauden mittainen, eli nykyisen kunnanhallituksen toimikausi on 1.6.2017 – 31.5.2021. Seuraavan kerran kunnanhallitus valitaan vuoden 2021 kesäkuussa. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut siirtyvät vuoden 2019 alusta Monetra Oulu Oy:n hoidettavaksi.

Suunnittelukauden tavoite

- Hallintopalvelujen tuottaminen hyödyntämällä järjestelmät mahdollisimman laajasti muuttuva toimintaympäristö huomioon ottaen.
- Kunnan talous on tasapainossa.
- Varaudutaan tarvittaessa olemaan mukana edistämässä uusille yritykselle toimintamahdollisuuksia kunnalle kuuluvilla osa-alueilla.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Hyödynnetään Naturpolis Oy:n aluemarkkinointia kunnan markkinoinnissa ja tehdään yhteistyötä entistä tiiviimmin. Yhteispalvelupisteen roolia matkailuneuvonnassa kehitetään edelleen ja ollaan avoimia myös muille tehtäväalueille.

Suunnitellaan uusia kehittämishankkeita kunnan elinvoimaohjelman pohjalta. Monetra Oulu Oy:n kanssa tehdään laadunseurantaa, jota käytetään prosessien ja toimintatapojen kehittämiseen.

Taivalkosken kunta on suunnitelmakaudella mukana seuraavissa hankkeissa:

- ✓ Taivalkosken 4 H yhdistys: työllistämisen alkuavustusrahoitus Taivalkosken kunnan maksusuuteen vuosille 2019 – 2021 varataan 4.040 euroa/vuosi.
- ✓ Koillismaan Leader ry:n rahoituskehys on 5 euroa/asukas valtuuston päätöksen 25.6.2014 § 43 mukaisesti vuoteen 2020 saakka ja arviona vuodelle 2021. Tämän perusteella Taivalkosken kunnan maksusuuteen vuodelle 2020 varataan 19.900 euroa ja vuodelle 2021 varataan 19.750 euroa.
- ✓ Kainuun ja Koillismaan kalaleader -strategia. Valtuuston päätöksen 25.6.2014 § 43 mukaisesti Taivalkosken kunnan maksusuus on 1.420 euroa/vuosi vuosille 2015 – 2020. Tämän perusteella kunnan maksusuuteen varataan 1.420 euroa vuodelle 2020.
- ✓ Iijoki -sopimus -hankkeeseen varataan valtuuston päätöksen 12.11.2018 § 65 mukaisesti 9.500 euroa/vuosi vuosille 2019 – 2023.
- ✓ Matkailun koordinaattorihankkeeseen varataan kunnanhallituksen päätöksen 19.11.2018 § 335 mukaisesti 60.000 euroa vuodelle 2020 ja 60.000 euroa vuodelle 2021.
- ✓ 18 vuotta täyttäneiden nuorten kesätyöllistämiseen varataan kunnanhallituksen päätöksen 6.11.2018 § 315 perusteella 30.000 euroa/vuosi vuosille 2019 – 2021.

Naturpolis Oy:n hallinnoimat hankkeet on rahoitettu vuodesta 2013 alkaen alueelliseen kehittämisrahastoon ohjattavista rahoista, joiden käytöstä päättää alueellinen kehittämisryhmä. Kehittämisrahasto-osuutta varten on varattu määrärahaa kunnanhallituksen päätöksen 18.11.2019 § 363 perusteella 20,80 euroa/asukas vuodelle 2020.

Kestävän ilmastokulttuurin luomiseksi Taivalkosken kunnan ilmastotyöryhmä on koontunut ja valmistelee kuntaan ehdotukset toimenpiteistä toukokuun 2020 loppuun mennessä. Tavoitteena on, että kunta, elinkeinoelämä ja kunnan asukkaat omaksuisivat ympäristöystävällisen, energiaa säästävän ja mahdollisimman vähäpäästöisen elämäntyylin.

Sitovat tavoitteet

Tavoite 2021	Tavoite 2020	Mittari/arviointi
Hyvät kuntapalvelut	Palvelutarjonta näkyvillä verkkosivuilla sekä ajantasaisuus Verkkosivujen uudistus	Toteutuminen
Hyvinvointikertomuksen mukainen toiminta	Määriteltyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden päivittäminen	Toteutuminen
Osaava, motivoitunut ja muutokkykyinen henkilöstö	Onnistuneet rekrytoinnit	
Etätöön kehittäminen	Toimivan laajakaistan aktivointi eri osa-alueilla	

Keskeiset toimenpiteet:

- kuntastrategian päivitys
- Taivalkosken kunnan verkkosivuston alustan vaihto huomioiden Suomi.fi -palvelu
- käytössä olevien ohjeiden ja sääntöjen päivittäminen
- raportointi- ja analysointipalvelujen käyttöönotto tarvittaessa
- laaditaan Taivalkosken kunnan etätööhjeet

3.2.5. Sosiaali- ja terveyslautakunta

Yleiskuvaus toiminta-alueen perustehtävistä

Sosiaali- ja terveystalouden tehtävänä on ylläpitää ja edistää yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä turvallisuutta ja toimintakykyä. Sosiaali- ja terveystalouden tehtävänä on myös vaikuttaa suotuisten elin- ja kasvuolojen kehittymiseen sekä kannustaa yksilöitä ja yhteisöjä ottamaan vastuuta omasta hyvinvoinnista.

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala jakaantuu neljään toimintayksikköön:

Hallinto- ja erityispalvelut (hallinto)
 Lääkäripalvelut (lääkäripalvelut, erikoissairaanhoidon ja suunterveydenhuolto)
 Terveystalouden palvelut (avopalvelut, laitospalvelut sekä asumis- ja kotipalvelut)
 Sosiaalipalvelut (sosiaali- ja kehitysvammatyö)

Toimintaympäristön muutokset

7 päivän hoitotakuu, joka koskee kiireetöntä hoitoa. Potilas pääsee terveydenhuollon ammattilaisten vastaanotolle seitsemän päivän sisällä hoidontarpeen arvioinnista. Henkilöstön resursointia parannetaan esimerkiksi terveyskeskuksiin 1000 lääkäriä lisää. Eri ammattilaisten osaamista hyödynnetään paremmin, moniammatillista tiimityöskentelyä lisätään. Sosiaali- ja terveyskeskukset yhdistävät sosiaalialan ja terveydenhuollon osaajat asiakkaan tueksi ja ammattilaisten välillä on toimiva työnjako, lääkärit voivat keskittyä lääketieteellistä osaamista vaativiin asiakkaisiin. Etävastaanottoja sekä ilta- ja viikonloppuvastaanottoja lisätään, digitaalisuutta hyödynnetään tehokkaammin.

Väestön ikääntyminen, lääketieteen kehitys ja väestön kasvu kasvattavat erikoissairaanhoidon jonoja. Oulun kaupunki ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri tekevät yhteistyötä, jossa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluja katsotaan yhtenä kokonaisuutena asiakkaan ja potilaan näkökulmasta. Hanke etenee myös muihin Pohjois-Pohjanmaan kuntiin. Integraatiohankkeen tavoitteena on hoitoketjujen ja sisältöjen kehittämisen näkökulma.

Pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelmassa ei linjattu sote-uudistuksen aikataulusta. Tähänastisen sote-valmistelun ja perustuslakivaliokunnan aiempien kannanottojen perusteella voidaan tehdä linjauksia uudistuksen valmistelu-järjestyksestä ja -laajuudesta sekä aikataulusta. Ensimmäinen pitää perustaa maakunnat ja huolehtia sote-järjestämisen ja pelastustoimen siirrosta, tehtävien rahoituksesta, maakuntien hallinnon ja taloudenhoitojärjestämisestä, muutoksista valtionosuusjärjestelmään ja verotukseen sekä uuden hallinnon henkilöstöresursseista ja mahdollisista omaisuussiirroista. Kuntien rooli sote-palvelutuotannossa ratkaistaan erilliselvityksen pohjalta.

Suunnittelukauden tavoite

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen lähtökohtana on ihminen lähellä. Uudistuksen tavoitteena on, että palvelut ja rakenne kulkevat samaan suuntaan. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelmassa on keskeistä turvata palveluiden saataavuus, oikea-aikaisuus ja parantaa jatkuvuutta. Toiminnan painotusta siirretään ehkäisevään ja ennakoivaan työhön. Palveluiden laatua ja vaikuttavuutta parannetaan ja palveluiden monialaisuutta ja yhteentoimivuutta varmistetaan. Sote rakenneuudistuksessa on 18 maakuntaa, johon kuuluvat sote-palvelut ja pelastustoimi sekä viisi yhteistoiminta-aluetta.

Maakuntien kehittämis- ja käyttöönottohankkeiden rahoitus toteutetaan valtionavustuksina. Valtionavustushankkeiden hakijana ja hallinnoijana on jokin alueen maakuntien kuntien yhdessä sopima kunta tai kuntayhtymä.

Hallinto- ja erityispalvelut

Vuosien 2021 – 2027 välillä on Taivalkosken sosiaali- ja terveystalouksista jäämässä pelkästään vanhuuseläkkeelle 38 työntekijää. Tämä on syytä tiedostaa henkilöstösuunnittelussa ja talousarviossa on varauduttu mm. oppisopimuskouluttamaan lähihoitajia ja uutena ammattiryhmänä hoiva-apulaisia.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Työntekijöille tarjotaan mahdollisuutta osallistua työnohjaukseen. Kehityskeskustelut ja palaverit toteutetaan suunnitellusti. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa on kiinteää ja toiminnassa huomioidaan varhaisentuen periaatteita.

Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun sekä maaseutuhallinnon palvelut järjestetään yhteistoimintasopimuksella Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kuntien kesken.

Sosiaalitoimi on liittymässä Kanta-arkistoon, prosessi käynnistyy vuoden 2020 aikana.

Lääkäripalvelut (lääkäripalvelut, erikoissairaanhoito ja suunterveydenhuolto)

Terveyskeskuksessa on kolme virkalääkäriä. Yksi uusi terveyskeskuslääkärin virka avataan vuoden 2020 aikana. Väestöperusteinen ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen sekä terveyserojen kohdentaminen ovat keskeisiä painopisteitä. Erikoissairaanhoitoa ostetaan Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä, Oulun diakonissalaitokselta sekä Kuusamon ja Pudasjärven terveyskeskuksilta. Ostopalveluiden osuus on kustannuksiltaan merkittävän suuri sosiaali- ja terveystalouksien kokonaisuudessa.

Suun terveydenhuolto on ulkoistettu kokonaisuutena Coronaria Oy:lle. Työterveyshuollon palvelut järjestää Terveystalo. Alueella toimivilla yrityksillä on järjestämissopimuksen mukaisesti mahdollisuus hankkia työterveyshuollon palvelut samalta toimijalta kuin kunnan työntekijöille hankitaan. Terveyskeskuksen kliiniset laboratoriopalvelut hankitaan NordLab:ltä. Muutoksen tavoitteena on vahvistaa laboratoriopalveluiden turvallista toimivuutta ja lisätä asiantuntija konsultointia.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Tavoitteena on taata kuntalaisille riittävät lääkärin vastaanottopalvelut, jonka myötä jonotusaika vastaanotoille pysyisi alle kolmessa viikossa. Lisäksi tavoitteena on järjestää ostopalveluina tarpeelliseksi katsottuja erikoislääkäreiden vastaanotot terveyskeskuksen tiloissa.

Terveyspalvelut (avo- ja laitospalvelut, vanhusten asumispalvelut ja kotihoito)

Avopalvelut käsittävät poliklinikkatoiminnan, täydentävät palvelut sekä röntgen- ja fysioterapiapalvelut, neuvolapalvelut käsittäen äitiys-, lasten sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon, mielenterveyspalvelut. Laitoshoitoon kuuluu terveyskeskuksen vuodeosastohoito. Asumispalveluihin kuuluvat kotihoito, vanhusten palveluasuminen ja tukipalvelut.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Poliklinikka ja vastaanottotoiminnat jatkuvat asiakaslähtöisinä hoitoprosesseina ja henkilöstön käyttö on tarkoituksenmukaista, tehokasta ja vaikuttavaa. Lääkärin vastaanottopalveluissa on tavoitteena T3 taso eli ei-kiireellinen vastaanottoaika on saatavilla 2 – 3 viikon sisällä ja kiireellisille potilaille välitön hoito. Päivystyksen sairaanhoidajan vastaanotot toimivat maanantaista sunnuntaihin. Omahoitaja vastaanotto toimintaan lisätään vastaanottoaikaa diabetes- ja uniapnea-asiakkaille sillä molemmissa asiakasryhmissä määrät ovat lähteneet jyrkkään kasvuun. Sydän-, astma-, kipu- ja reumahoitajan vastaanotot jatkuvat entisiin resursseihin. Pitkäaikaissairauksien lisääntyessä hoitajien työpanosta tarvitaan yhä enemmän, joten tarvetta hoitajien määrän lisäämiseen poliklinikalla on. Toiminnallisina tavoitteina on digitaalisten palveluiden suunnittelu ja käyttöönotto niin ajanvarauksessa kuin myös hoitajavastaanottojen sisällön muuttamisessa helpommin saavutettavaksi.

Terveyskeskuksen vuodeosasto toimii kuntoutusyksikkönä, jossa on 34 potilaspaikkaa. Osastolla tarjotaan akuuttia lyhytaikaishoitoa, erikoissairaanhoidon jatkohoitoa ja kuntoutus- ja vuoro hoitoa sekä pitkäaikaishoitoa ja saattohoitoa. Tavoitteena on asiakkaan kokonaisvaltaisen toimintakyvyn parantaminen ja vahvistaminen, jotta hän pystyy kotiutumaan ja selviytymään itsenäisesti tai tarvittavan avun turvin. Kuntouttava työote mahdollistaa potilaan nopean kotiutumisen ja ehkäisee laitostumista. Tavoitteena on hyödyntää kehittämistyönä luotua toimintamallia kotiutusprosessin vahvistamiseksi yhteistyössä kotihoidon kanssa. Saattohoitoa toteutetaan laatukriteerien mukaisesti. Omaisten ja läheisten osallisuus ja tukeminen ovat osa kokonaisvaltaista hoitoa ja kuntoutusta.

Toiminnassa tarkastellaan vuodeosaston tarkoituksenmukaista ja tehokasta käyttöä. Tavoitteena on riittävien akuuttihoitojen paikkojen turvaaminen. Pitkäaikainen hoito- ja huolenpito toteutetaan laitoshoidon, kun siihen on lääketieteelliset perusteet. Jatkossa on huomioitava palvelurakenteen tuomat haasteet ja tarkasteltava vuoro- ja kuntoutusjaksojen järjestämistä yhdessä kotihoidon kanssa. Huomioitavaa on myös riittävien ympärivuorokautisten hoivapaikkojen turvaaminen, joka mahdollistuisi muutamalla osa potilaspaikoista sosiaalihuoltolain mukaiseksi palveluasumiseksi.

Vanhustyöhön sisältyy kotihoito, erilaiset tukipalvelut (omaishoidontuki, tukipalvelusetelit), asumispalvelut ja kotihoito. Kotihoidolla tuetaan vanhuksen tai vammaisen omatoimista selviytymistä omassa kodissaan. Kotihoidon lähtökohtana on toimintakyvyn ylläpitäminen. Voimavaralähtöisesti suunnitelluilla palveluilla tuetaan asiakkaiden oman elämän hallintaa ja osallisuutta. Kotihoito tarjoaa aiempaa laajempia palveluita huomioiden väestön ikääntymisen. Tehtäviä hoidetaan moniammatillisesti verkostoja hyödyntäen.

Kotihoidon tavoitteena on asiakkaan kokonaisvaltainen tukeminen, niin että hän selviytyy päivittäisistä arjen toiminnoistaan omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Arjen pärjäämiseksi tarvitaan monipuolisia oikein kohdennettuja tukitoimia ja palveluita. Tarvetta palvelusetelin laajentamiselle kotihoitoon selvitetään. Tavoitteena ollut ikäihmisten perhehoito ei ole käynnistynyt, toiminnassa painotetaan omaishoitajuiden tukemista joustavien vapaapäiväjärjestelyin asiakkaan tarpeen mukaisessa hoivaympäristössä. STM:n laatusuositus on, että 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona 91 – 92 %. Tavoitteena on, että laitoshoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa olisi enintään 9 % yli 75-vuotiaista taivalkoskelaisista, mikä on noin 40 asiakaspaikkaa. Ikääntyminen lisää palveluiden tarvetta ja vaikuttaa tehostetun palveluasumisen kysyntään. Ikäihmisten palvelustrategian saattaminen ajan tasalle käynnistyy vuonna 2020.

Toimintakaudella ennakoidaan ja varaudutaan riittävään henkilöstömitoitukseen. Näillä toimilla pyritään vastaamaan palveluihin sovellettavaan lainsäädäntöön. Kotihoitoon on siirtynyt kaksi sairaanhoitajaa Pihlajasta kouluttauduttuaan sairaanhoitajiksi. Nämä lähihoitajan toimet on huomioitu talousarviossa vakainaistettaviksi. Samoin Pihlajassa avoinna ollut toimi ja eläköitymisen myötä vapautuva lähihoitajan toimi täytetään. Kotihoidon ja asumispalveluiden henkilöstöresurssien vahvistamiseen on varauduttu talousarviokaudella kolmen lähihoitajan ja kolmen hoiva-avustajan oppisopimuskoulutuksella.

Mobiilikotihoito ja opimointi ovat vakiintuneita toimintamalleja kotihoidon asiakastyössä. 24/7 kotihoito mahdollistuu turvapuhelinasiakkaille toisen Katajan yöhoitajan turvin. RAI-järjestelmä otetaan käyttöön 2019 – 2020 asetetun suunnitelman mukaisesti. RAI-mittaristo on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö, jolla saadaan monipuolisesti hyötyä asiakkaan palvelun tarpeen arvioinnin, resurssien kohdentamiseen sekä laatu- ja kehittämistyöhön. Kotihoidossa ja palveluasumisen yksiköissä mahdollistetaan asukkaiden osallisuus ja toiminnallisuus monipuolisella päivätoiminnalla. Katajan toimintaympäristöön rakennettavalla ulkoilualueella lisätään vanhusten viihtyvyyttä ja turvallista liikkumista.

Röntgenin tehtävänä on tuottaa lääkäreiden pyytämät röntgentutkimukset kuntalaisille ja työterveyshuollon asiakkaille. Röntgenin kliininen ulkoinen (säteilyn lääketieteellisen käytön) auditointi on tehty 10/2019. Vahvuuksiksi nousivat raportoinnin mukaan ammattitaitoinen ja sitoutunut röntgenhoitaja, kattava tukiverkosto (PPSHP), matalahierarginen organisaatio, välitön viestintä ja tahtotila kehittää toimintaa. Terveyskeskuksen natiivikuvauslaitteisto on vuodelta 1999 ja toimittaja on ilmoittanut, että varosien ja huollon osalta palvelutakuu ei jatku kovin pitkään (max 3 vuotta). Panoraamalaitteisto (hammaskuvaus) on hankittu 2014. Irtodetektorilaitteisto hankittiin vuonna 2018, sädeannokset pienentyivät ja kuvanlaatuun saatiin parannuksia. Teknistä laadunvalvontaa suorittavat OYS:n fyysikko ja laatukoordinaattori kerran vuodessa.

Fysioterapia tuottaa lääkinnällisen kuntoutuksen palveluja ja tukee asiakkaita aktiiviseen elämäntapaan ja omatoimiseen kuntoutukseen. Tärkeä osa fysioterapiaa on tukea asiakkaiden kotona asumista mm. kotikuntoutuksella sekä ohjaamalla apuvälineiden hankinnassa ja käytössä. Toimintavuodelle 2020 on suunniteltu fysioterapeutin suoravastaanotto toimintaan kouluttautuminen täydennyskoulutuksena. Ikäntyneiden fysioterapiassa tehdään tiivistä yhteistyötä kotihoidon kanssa. Toimivan kuntoutusmallin yhteistyötä jatketaan osaston ja kotihoidon kanssa. Fysioterapia panostaa myös ryhmämuotoisiin toimintamenetelmiin. Fysioterapian tehtäviin kuuluu myös veteraaniasioista huolehtiminen. Osa lääkinnällisen kuntoutuksen fysioterapiapalveluista tuotetaan ostopalveluina.

Äitiysneuvolan ydintehtävänä on turvata odottavan äidin, sikiön, vastasyntyneen ja perheenjäsenen paras mahdollinen terveys. Käynneillä seurataan äidin ja sikiön vointia. Lastenneuvolajärjestelmä on tärkeä terveyttä edistävää peruspalveluita. Lasten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja sairauksien ja kehityshäiriöiden varhainen toteaminen ovat edelleen neuvolan perustehtäviä. Oikein suunnatun ja oikeaan aikaan järjestetyn tuen avulla voidaan merkittävästi myös ehkäistä lasten ja nuorten pahoinvointia ja syrjäytymistä. Kouluterveydenhuollon tavoitteena on kouluyhteisön hyvinvoinnin ja oppilaiden terveyden edistäminen sekä terveen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä oppilaiden, oppilashuollon muun henkilöstön, opettajien ja vanhempien kanssa. Opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on opiskelijoiden terveyden ja opiskelukyvyn edistäminen. Laajat terveystarkastukset tehdään kaikille opintonsa aloittaneille.

Ikäneuvola on neuvolapalvelujen uusi ennaltaehkäisevä toimintamuoto, joka on suunnattu kotona asuville perusterveille yli 65-vuotiaille, jotka eivät ole käyneet terveystarkastuksessa kahteen vuoteen. Tavoitteena on tukea kokonaisvaltaisesti ikäihmisten terveyttä ja toimintakykyä. Terveystarkastukseen kutsutaan henkilöt, jota eivät ole kotihoidon asiakkaita tai omaishoitajia. Ikäihmisten senioritarkastuksiin kuuluu hyvinvointitietojen kartoituskysely. Tavoitteena on saada kyselyt sähköiseen muotoon, jotka toteutetaan ennen senioritarkastusta. Terveystarkastukset tehdään arvioiden toimintakyvyn laskuun johtavia riskejä.

Neuvolan perhetyö on ehkäisevää työtä. Perhetyössä keskeistä on vanhemmuuden vahvistaminen, lasten kasvun ja kehityksen tukeminen sekä vuorovaikutuksen vahvistaminen yhdessä perheen kanssa. Perhetyöntekijä auttaa näkemään perheen voimavaroja ja selviytymiskeinoja arjessa. Perhetyö on monialaista yhteistyötä terveydenhoitaja, psykologi, varhaiskasvatus, sosiaalityön kanssa. Tunnetaitoryhmätöimintää jatketaan tulevalla toimintakaudella.

Mielenterveystyön tavoitteena on vahvistaa mielenterveyttä ja vähentää mielenterveyteen kohdistuvia uhkia. Mielenterveystyöhön kuuluvat mielenterveyttä edistävä työ ja mielenterveyden häiriöiden ehkäisy sekä mielenterveyspalvelut. Päihdehoitotyön tavoitteena on ohjaus ja neuvonta päihdeettömyydestä ja päihdetyön haitoista sekä päihdeiden aiheuttamien sairauksien tutkimus-, hoito- ja kuntoutuspalvelut. Mielenterveys- ja päihdetyössä on psykologin, kahden sairaanhoitajan ja kahden psykiatrin työpanos (noin 1 – 2 työpäivää/kk). Päihdepsykiatrin palvelut hankitaan videokonsultaation avulla.

Terveyskeskuspsykologi osallistuu monialaisiin työryhmiin, työn painottuessa ennaltaehkäisevän periaatteen mukaisesti perheisiin, lapsiin ja nuoriin. Neuvolan osalta työrykkanen on monialainen lastenneuvolatyöryhmä, koulujen osalta oppilas- ja opiskelijahuoltotyöryhmät. Lain kirjaimen mukaisesti pääpaino on oppilaskohtaisessa työssä.

Sosiaalipalvelut (sosiaalityö, päivätoiminta ja erityisryhmien palvelut)

Sosiaalipalveluiden tavoitteena on asiakkaan ja perheen elämänhallinnan ja omatoimisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Asiakkaille annetaan ohjausta ja neuvontaa sekä tarpeenmukaisia palveluita. Tavoitteena on työskennellä tiiviissä yhteistyössä asiakkaan muiden verkostojen kanssa. Palvelutarpeen arvioinnit tehdään lakisääteisten määräaikojen puitteissa.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Sosiaalipäivystys toteutetaan yhteistyössä Kuusamon ja Posion kuntien kanssa. Lapsiperheitä pyritään tukemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa mm. sosiaalityön, perhetyön ja kotipalvelun keinoin. Tavoitteena on madaltaa perheiden kynnystä hakea palveluita sosiaalitoimistosta. Yhteistyötä tehdään asiakkaiden verkostojen kanssa tiiviisti. Lastensuojeluasiakkaita pyritään tukemaan oikea-aikaisilla ja riittävän tehokkailla palveluilla (mm. tehostettu perhetyö, perhekuntoutus ja sijaishuollon palvelut), jotta pitkäaikaisilta laitossijoituksilta mahdollisuuksien mukaan vältytään. Aikuissosiaalityössä tehdään myös tiivistä yhteistyötä asiakkaiden verkostojen kanssa.

Vammaispalveluiden tavoitteena on edistää vaikeavammaisten asiakkaiden itsenäistä elämää ja tasavertaisia mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Palvelutarpeen arvioinnissa tehdään yhteistyötä asiakkaiden verkostojen kanssa tiiviisti. Erityisryhmien tukiasumisen ja päivätoiminnan palveluja lisätään ja kehitetään. Toimintaa varten perustetaan kokoaikaisen ohjaajan toimi. Kehitysvammaisten asiakkaiden yksilölliset tarpeet sekä itsemäärämisoikeus otetaan huomioon palveluita järjestettäessä.

Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on mahdollisimman monen asiakkaan siirtyminen joko kuntouttavaan työhön Tolokun Tuvan ulkopuolelle, pääsy työmarkkinoille esimerkiksi palkkatukityön kautta tai opiskelun aloittaminen. Tavoitteiden toteutuminen edellyttää yhteistyön lisäämistä kunnan eri osastojen sekä asiakkaiden viranomaisverkostojen kanssa. Tavoitteena on myös erityisryhmien päivätoiminnan eriyttäminen kuntouttavasta työtoiminnasta, mikä osaltaan selkeyttää kuntouttavan työtoiminnan tavoitteita.

Sosiaalihuollon asiakastiedon Kanta integraation tuotantokäyttö aloitetaan 1-4/2021 ja vuoden 2020 aikana toteutetaan siihen liittyvä asiakaskirjalain edellyttämä palvelutehtäväuudistus.

Sitovat tavoitteet

Tavoite 2021	Tavoite 2020	Mittari/arviointi
Ennalta ehkäisevät kuntapalvelut.	Ikäneuvolatoiminnan juurruttaminen rakenteisiin.	asiakaskontaktit/vuosi
Osaava, motivoitunut ja muutokkykyinen henkilöstö.	Varmistetaan tehtävänkuvan mukainen osaaminen ja mahdollistetaan ammattitaidon ylläpitäminen.	Kehityskeskusteluiden määrä. Koulutuskortit
Palveluita tuotetaan useilla eri tavoilla.	Palvelusetelin kehittäminen yhteinä palvelumuotona.	Palveluseteli asiakkaiden määrä.

Keskeiset toimenpiteet:

Kaikilla sosiaali- ja terveystoimen sektoreilla tehostetaan palveluohjausta. Mahdollisista jatkohoidoista sovitaan asiakkuuden päättymisen yhteydessä, ”saattaen vaihdetaan”. Kaikille jatkuvan asiakkuuden asiakkaille tehdään hoito- ja palvelusuunnitelma, hoitosuunnitelma tai kuntoutussuunnitelma. Suunnitelmat toimivat työtä ohjaavina asiakirjoina, joissa korostuu asiakkaan ääni.

Koko sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön työhyvinvointia pyritään tukemaan ja kehittämään. Kehityskeskustelut toteutetaan (1 krt/vuosi), työpaikka palaverit, ovat säännöllinen osa työn tekemisen kulttuuria. Työntekijöillä on mahdollisuus osallistua työnohjaukseen.

3.2.6. Sivistyslautakunta

Yleiskuvaus toiminta-alueen perustehtävistä

Sivistyspalveluiden tehtävänä on tuottaa tai järjestää kuntalaisille varhaiskasvatus-, opetus- kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen sekä kansalaisopiston palveluja, kehittää niitä sekä suorittaa hallintotehtävät mahdollisimman tehokkaasti. Lisäksi sivistyspalvelujen tehtävänä on tuottaa kunnan ravitsemishuollon ja työllistämisen tukipalvelutehtävät.

Toiminnan arvot

Asiakaslähtöisyys, työn tekemisen ja yritteliäisyyden arvostaminen, avoin vuorovaikutus ja yhteistyö, laadun jatkuva kehittäminen ja toiminnan tuloksellisuus.

Toimintaympäristön muutokset

Suunnittelukauden tavoite

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta tehty kuntakohtainen varhaiskasvatussuunnitelma on päivitetty ja otettu käyttöön 1.8.2019.

Varhaiskasvatuksessa on tällä hetkellä noin 118 lasta. Hoitolasten määrä tulee vähentymään tulevina vuosina ikäluokkien pienenemisen takia, vaikka varhaiskasvatukseen osallistuvien suhteellinen määrä kustakin ikäluokasta on noussut viime vuosina. Kunnassa kirjoilla olevat lapset syntymävuoden mukaan:

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
37	26	40	23	30	22	(ennuste) 23

Suunnitelmakaudella varhaiskasvatuksessa on tavoitteena uuden varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttaminen päivittäiseen työhön sekä lasten ja vanhempien osallistaminen. Toimintaympäristö ja henkilöstömäärä sopeutetaan hoidettavien lasten määrään. Tarvittavien hoitopaikkojen määrään saattaa tulla ennalta arvaamattomia muutoksia, kun hoito-oikeuden rajauksen poisto astuu voimaan 1.8.2020 ja kaikilla lapsilla on oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen.

Perusopetuksen opetussuunnitelmat on otettu vaiheittain käyttöön 1.8.2016 alkaen.

Lukion opetussuunnitelmat otettiin käyttöön portaittain 1.8.2016 lukien. Uuden opetussuunnitelman perusteet on julkistettu ja opetussuunnitelmien päivitys alkaa keväällä 2020. Sähköiset ylioppilaskirjoitukset on otettu käyttöön portaittain syksystä 2016 alkaen ja ne ovat käytössä kaikissa kirjoitettavissa aineissa. Laki ylioppilaskirjoituksista on muuttunut ja muutokset tulevat voimaan lähivuosina.

Perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan vähenevän suunnitelmakaudella nykyisestä 458 oppilaasta jonkin verran. Vähennystä tapahtuu erityisesti Kirkonkylän alakoululla. Lukiossa on tällä hetkellä 47 opiskelijaa ja opiskelijamäärä näyttää edelleen vähenevän.

Seuraavassa asetelmassa esitetään oppilasmäärien kehitys kouluittain lukuvuosina 2019 – 2024:

TAIVALKOSKEN KUNNAN PERUSKOULUT

Koulu	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
Huttu	54	48	54	50	52
Kirkonkylän alakoulu	258	245	236	205	189
Kirkonkylän yläkoulu	138	139	137	146	157
Peruskoulut yhteensä	450	432	427	401	398

Opetustoimessa on suunnitelmakaudella tavoitteena uusien opetussuunnitelmien jalkauttaminen opetukseen. Sillä on vaikutusta koulujen opetuskulttuuriin ja opetusmenetelmiin. Englannin kielen varhentaminen aloitetaan 1.1.2020, jolloin 1. luokille tulee englantia yksi tunti viikossa. Oppilasmäärien vähentymisen vuoksi tehdään opettajien virkajärjestelyjä ja vähennetään opetusryhmiä.

Nopeasti muuttuvassa maailmassa koulutustarpeet voivat vaihdella hyvin nopeasti. Lisäksi pätevien opettajien saaminen kansalaisopistoon on vaikeaa, kun opettajia jää eläkkeelle tai muuttaa pois paikkakunnalta. Mikäli uusia opettajia ei saada paikkakunnalta, joudutaan heitä palkkaamaan muualta ja tällöin kustannukset nousevat. Tämä näkyy jo nyt kansalaisopiston toiminnassa. Suunnitelmakaudella kansalaisopisto vastaa näihin haasteisiin toimimalla joustavasti ja ketterästi sekä uudistamalla jatkuvasti opetustaan. Kansalaisopistossa järjestetään monipuolista ja kaikille ikäluokille ajankohtaista koulutusta. Koulutusta järjestetään myös haja-asutusalueilla. Kansalaisopiston kurssuja pyritään markkinoimaan eri tilaisuuksissa ja sosiaalisessa mediassa sekä opettajien avulla. Koulutuksella ja innostamisella pyritään rekrytoimaan uusia opettajia paikkakunnalta. Kansalaisopistolla on suunnitelmakaudella edelleen merkittävä rooli kuntalaisten sivistäjänä ja hyvinvoinnin edistäjänä.

Kirjastoissa lainausten määrä on viime vuosien aikana yleisesti laskenut. Koska eKirjasto on otettu käyttöön, on sillä vaikutusta osaltaan myös fyysisten lainausten määrään, joten jatkossa tulee seurata e-Lainojen ja fyysisten lainojen yhteismäärää. Kirjastoissa käyntien määrä ei kuitenkaan ole samassa suhteessa laskenut. Tätä selittää osaltaan se, että vaikka kirjoja lainataan aikaisempaa vähemmän, kirjaston tiloissa oleskellaan enemmän ja mm. käytetään omia laitteita. Myös kirjastossa järjestettävät tilaisuudet lisäävät kirjastokäyntejä ja siten muodostavat kirjastosta kuntalaisten kohtaustapaikan. Taivalkoskella asukasmäärän pienentymisellä on osaltaan ollut vaikutusta lainausten määrään. Suunnitelmakaudella tavoitteena on lasten ja nuorten lukuharrastuksen sekä kirjaston kiinnostavuuden lisääminen, jotta lainausmäärien laskua saadaan ainakin hidastettua.

Kulttuuritoimessa panostetaan suunnitelmakaudella Päätaloviikon ja Naperoviikon sekä monipuolisten kulttuuritilaisuuksien ja Päätalo-keskuksen sisältöjen tuottamiseen ja järjestämiseen, kotiseututyöhön, alueelliseen yhteistyöhön sekä kulttuuri- ja taiteilijavaihtoon ystävyyskuntien kanssa. Pyritään tekemään kiinteää yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Markkinoinnissa käytetään yhä enemmän sosiaalista mediaa ja sähköisiä välineitä, mutta huomioidaan myös sähköisiä välineitä käyttämättömät kohderyhmät.

Koska Pääatalo-instituutti on Pääatalo-keskuksen yksi merkittävä toimija, on sen toimintaa suunnittelukaudella tuettava, jotta varmistetaan Pääatalo-keskuksen näkyvä ja tuloksekas toiminta yhdessä kulttuuripalveluiden, kirjaston ja kansalaisopiston kanssa. Koska kulttuuritoimen henkilöstöresurssi on pieni, pyritään henkilöresurssia lisäämään kulloinkin talousarvion puitteissa, ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa sekä ostopalvelut ovat yhä tärkeämmässä roolissa.

Nuoriso- ja liikuntatoimella on suunnitelmakaudella yhä merkittävämpi rooli nuorten hyvinvoinnin edistäjänä. Liikuntatoimella on myös tärkeä rooli aikuisten terveysliikunnan ohjauksessa ja ikääntyvien toimintakyvyn säilyttämisessä. Liikuntatoiminta kehitetään siten, että liikuntapalveluja/liikuntapaikkoja voidaan tarjota sekä kunnan asukkailla että matkailijoille sekä kilpaurheilijoiden harjoitteluun ja leirityksiin. Pyritään samalla kehittelemään liikunta- ja kulttuurimatkailua sekä vetovoimaisia tapahtumia. Nuorisotoimen toimintatapoja ja -ympäristöjä uudistetaan siten, että nuorisotoimi toimii yhä enemmän siellä missä nuoret liikkuvat ja nuorille tarjotaan ajankohtaisia nuoria kiinnostavia nuorisopalveluja. Nuorten palveluja pyritään koordinoimaan mahdollisimman paljon yhdeksi kokonaisuudeksi. Nuorten elämässä jatkuvasti kehittyvällä sosiaalisella medialla ja sähköisillä välineillä on yhä merkittävämpi rooli, joten nuorisotoimessa pyritään vastaamaan myös tähän haasteeseen. Sekä liikunta- että nuorisotoimessa panostetaan ihmisen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, jossa esimerkiksi liikunnan ohella kiinnitetään huomiota mm. ruokavalioon ja muutoinkin kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.

Sivistystoimi toteuttaa valmistuvaa hyvinvointiohjelmaa yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Kunnan osuutta työllistämisessä joudutaan edelleen pitämään korkeana, jotta kunnan maksettavaksi tulevien työmarkkinatukimaksujen huomattava kasvu estetään. Erityisesti nuorten työllistymistä pyritään edistämään. Työntantajille maksettavaa tukea työllistämiseen jatketaan. Työllistämisyksikössä tulee olla valmiutta sopeutua nopeisiin muutoksiin niin työllisyystilanteessa kuin aktivoinnissa ja työllistämistukien saannissa.

Nuorten työpajatoiminta on osa kunnan palvelutoimintaa ja sillä on suunnitelmakaudella yhä merkittävämpi rooli nuorten koulutukseen ja työmarkkinoille sekä yhteiskunnassa toimimisen ohjaamisessa. Työpaja ja etsivä nuorisotyö ovat koulun ohessa merkittävässä roolissa nuorten yhteiskuntatakuun toteutumisessa samoin työllistämisyksikkö. Mahdollisen sote-uudistuksen vaikutuksia näihin palveluihin ei tällä hetkellä tiedetä.

Ruokahuollossa vanhusten kotipalvelun ateriapalvelun osuus kasvanee vielä jonkin verran ja lasten/nuorten osuus edelleen hieman vähenee oppilasmäärien pienentymisen vuoksi. Kokonaisuutena ateriämäärä vähenee suunnitelmakaudella jonkin verran. Aikaisemmin ennustettiin, että vuoden 2021 alusta noin puolet ateriämäärästä siirtyy maakunnan vastuulle sote-uudistuksen yhteydessä. Muutoksen toteutumisesta ei kuitenkaan tällä hetkellä tiedetä, koska uusissa sote-uudistuksen linjauksissa palvelujen tuottajana voinee olla myös kunta.

Koko sivistystoimessa noudatetaan suunnitelmakaudella Taivalkosken kuntastrategiaa – näkymä vuoteen 2021. Sivistyspalveluissa noudatetaan kuntastrategiaan sopeutuvia uusia yksiköiden kehittämissuunnitelmia vv. 2019 – 2021, joita toteutetaan resurssien puitteissa.

Lisäksi sivistystoimi on aktiivisesti mukana valtakunnallisessa Lapsi- ja perhepalvelu-uudistuksessa, ns. Lape-hankkeessa, jolla tavoitellaan toimivampaa, koordinoitumpaa ja tehokkaampaa palveluverkostoa (perhekeskusta) taivalkoskelaisille lapsille, nuorille ja heidän perheille.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tarkoitus on tukea lasten kasvua, kehitystä ja oppimista kokonaisvaltaisesti yhteistyössä huoltajien kanssa sekä ehkäistä syrjäytymistä ja edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Varhaiskasvatuksessa lapsi oppii tietoja ja taitoja, jotka vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimimista yhteiskunnassa.

Kunnan päivitetty varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2019 lukien. Varhaiskasvatuksen sisältöjen kehittämistä ja jalkauttamista jatketaan päivitetyn varhaiskasvatussuunnitelman ja lasten vasujen mukaisesti. Keskiössä on varhaiskasvatuksen laadun arviointi vuoden 2019 lopulla valmistuvan varhaiskasvatuksen arvioinnin vuosikellon mukaisesti. Tietojen siirtämistä Varda -varhaiskasvatuksen tietojärjestelmään jatketaan ja tulorekisteri otetaan käyttöön ohjeiden mukaisesti.

Varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset vasu–keskustelut, joihin lapset puheeksi-keskustelu on yhdistetty, pyritään käymään kaikille hoidon aloittaville lapsille. Jatkossa lasten vasut päivitetään vähintään kerran vuodessa ja lapset puheeksi-keskustelu käydään tarpeen mukaan. Kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaan lapset puheeksi-keskustelu käydään myös tuleville esikoululaisille alkuvuoden aikana samalla kun täytetään esikouluun siirtolomake yhdessä vanhempien kanssa.

Lasten liikuntaa varhaiskasvatuksessa edistetään hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Henkilöstön ja työyhteisöjen työhyvinvointia edistetään.

Yhteistyötä mm. neuvolan, sosiaalitoimen, esikoulun ja eri kuntouttavien työntekijöiden kanssa on lisätty ja tieto perheistä ja lapsista kulkee tarkoituksenmukaisesti eri toimijoiden välillä aiempaa huomattavasti paremmin. Aikaansaatuja yhteistyömuotoja lisätään ja vahvistetaan.

Mahdolliset muutokset päivähoito-oikeuteen vaikeuttavat varhaiskasvatuksen piiriin tulevien lasten ja tarvittavien hoitajien määrän arviointia.

Toteutetaan päivähoiton kehittämissuunnitelmaa vuosille 2019 – 2021 resurssien puitteissa.

Perusopetus

Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden.

Perusopetuksen opetussuunnitelmien uudistumisen takia muutetaan toiminta- ja arviointikulttuuria uusien tavoitteiden mukaisiksi.

Mobiililaitteiden ja sähköisten materiaalien käyttöä opetustoiminnassa pyritään lisäämään. Laitteiden hallintaratkaisuja tulee kehittää.

Vertaissovittelu-, kummi- ja tukioppilastoimintoja sekä Lapset puheeksi -työmallin käyttöä jatketaan. Nuoria osallistetaan päätöksentekoon oppilaskuntatoiminnan ja nuorisovaltuuston (NuVa) kautta. Tunnetaitoryhmien toimintaa jatketaan. Huolehditaan henkilöstön jaksamisesta.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi Taivalkoskella opiskeleville peruskoulun, lukion ja OSAOn opiskelijoille järjestetään talousarvion puitteissa mahdollisuus maksuttomaan lasketteluun ja muihin mahdollisiin liikuntamuotoihin kunnan alueella kuten esim. uintiin.

Toteutetaan koulujen kehittämissuunnitelmia vuosille 2019 – 2021.

Toisen asteen koulutus, lukio

Taivalkosken lukio on verkostoitunut, moderneja opetusmenetelmiä ja tietoliikenneyhteyksiä käyttävä sekä kansainvälisiä yhteyksiä ja toisen asteen yhteistyötä hyödyntävä oppilaitos. Se antaa opetusta sekä nuorille että aikuisille siten, että he sijoittuvat kilpailukykyisesti jatko-opintoihin ja työelämään, ovat aktiivisia kansalaisia sekä kykenevät toimimaan kansainvälisesti.

Tuetaan opiskelijoiden osallisuutta ja hyvinvointia moniammatillisesti.

Lisätään sähköisten oppimisympäristöjen käyttöä opetuksessa. Tämä on mahdollista, kun jatkossakin hankitaan ensimmäisen vuoden opiskelijoille henkilökohtaiset tietokoneet. Huolehditaan opiskelijoiden tietoteknisistä valmiuksista, jotta sähköiset kirjoitukset onnistuvat jatkossakin.

Jatketaan yhteistyötä pienten lukioden verkoston ja eLukio-verkoston kanssa.

Uusien opetussuunnitelmien laatiminen alkaa keväällä 2020.

Toteutetaan lukion kehittämissuunnitelmaa vuosille 2019 – 2021 määrärahojen puitteissa.

Kansalaisopisto

Kansalaisopisto mahdollistaa elinikäisen oppimisen tarjoamalla yleissivistävää koulutusta, kansalaisvalmiuksia ja ammattitaitoa kehittäviä kursseja sekä harrastustoimintaa kaikenikäisille toimialueensa asukkaille. Toiminnan tavoitteena on kannustaa kuntalaisia aktiiviseen itsensä kehittämiseen sekä lisätä kuntalaisten aktiivista kansalaisuutta, yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa yhteiskunnassa. Kansalaisopisto on aktiivisesti mukana alueensa kehittämistyössä tekemällä laaja-alaista yhteistyötä. Opisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.

Opetusta suunnataan siten, että se tukee lasten ja nuorten tervettä kasvua lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti ja muutoinkin kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä aliedustettujen ryhmien kuten esimerkiksi maahanmuuttajien, vammaisten, opinnollista kuntoutusta tarvitsevien ja ikääntyvien osallisuuden lisäämistä ja opetuksen saavutettavuutta haja-asutusalueella. Opetus pyritään säilyttämään monipuolisena ja uudistuvana.

Kansalaisopisto tekee joustavaa yhteistoimintaa muun muassa opetustoimen ja kulttuuritoimen sekä kirjastotoimen kanssa. Kansalaisopisto tekee edelleen kiinteää alueellista yhteistyötä Posion, Kuusamon, Pudasjärven ja Ranuan kansalaisopistojen sekä Meri-Pohjolan opistopiirin jäsenopistojen kanssa sekä mahdollisuuksien mukaan muiden kansalaisopistojen kanssa kansalaisopiston ja sen henkilöstön kehittämiseksi.

Opiston opetusohjelmassa otetaan huomioon ajankohtaiset yleiset koulutustarpeet sekä kuntalaisten toiveet ja järjestetään niiden pohjalta koulutus lukuvuoden mittaisina opintokokonaisuuksina tai lyhyempinä intensiivikursseina. Opiston kursseja markkinoidaan aktiivisesti eri tilaisuuksissa ja sosiaalisessa mediassa sekä opettajia kannustetaan markkinoimaan omia kurssejaan. Tiedotusvälineisiin pidetään aktiivisesti yhteyttä.

Kansalaisopisto osallistuu kehittämishankkeisiin ja toteuttaa kansalaisopiston kehittämissuunnitelmaa vv. 2019 – 2021 resurssien puitteissa.

Kirjastotoimi

Yleisten kirjastojen kirjasto- ja tietopalvelujen tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjastoiminnassa tavoitteena on edistää myös virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittymistä.

Taivalkosken kirjasto toimii ihmisten ja sisältöjen kohtaamispaikkana yksilön elämää rikastuttavalla tavalla. Kirjaston toiminnan tavoitteena on parantaa kuntalaisten hyvinvointia ja ehkäistä syrjäytymistä.

Kirjaston toiminnassa painotetaan lasten- ja nuorten kirjastotyötä sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä ja osallistumismahdollisuuksien lisäämistä mm. jatkamalla kirjaston kehittämistä kulttuuriseksi kohtauspaikaksi. Lasten- ja nuortenkirjastotyön tavoitteena on tuottaa lukuintoa ja tarinallisia elämyksiä. Nuoria pyritään saamaan kirjaston käyttäjiksi markkinoimalla heille verkkokirjastoa ja e-aineistopalveluja. Lasten- ja nuortenkirjastotyön tavoitteena on tuottaa lukuintoa ja tarinallisia elämyksiä. Hutun koulun kirjastopalvelut turvataan vaihtuvilla kokoelmilla.

Kirjasto on ollut OUTI-kirjastokimpassa (15 Pohjois-Pohjanmaan kirjastoa) ja uudessa Koha-kirjastojärjestelmässä vuodesta 2016 lähtien. OUTI-kirjastokimpassa on kirjaston asiakkaiden käytössä koko kimpan laaja kirja- ja lehtiaineisto. Lisäksi Taivalkosken kirjasto on mukana Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun yhteisessä eKirjastossa. Kokoelmaa ja palveluita kehitetään yhteistyössä koko alueen kanssa, jolloin siitä saadaan mahdollisimman hyvin asiakkaita ja heidän tiedontarpeitaan palveleva kokonaisuus. Tällöin myös Taivalkosken kirjaston kokoelmaa voidaan kohdentaa entistä paremmin oman kunnan asiakaskunnan tarpeita vastaavaksi. Kirjaston fyysisten kokoelmien kehittämisessä ja lainausten määriä tarkasteltaessa otetaan huomioon myös sähköisten aineistojen tarjoaminen eKirjastossa ja niiden käyttömäärät. Palveluaikoja pyritään laajentamaan omatoimikirjaston avulla.

Tiivistä yhteistyötä Päätalo-keskuksen muiden toimijoiden kanssa jatketaan Päätalo-keskuksen toiminnan kehittämiseksi ja kulttuuritilaisuuksien järjestämiseksi kirjastolain mukaisen yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun toteuttamiseksi sekä kuntalaisten hyvinvoinnin parantamiseksi.

Yhteistyötä koulujen, neuvolan ja varhaiskasvatuksen kanssa jatketaan ja pyritään tukemaan lasten ja nuorten lukutaitoa Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Resurssien puitteissa osallistutaan kirjaston kehittämistä ja lukuharrastusta sekä mediakasvatusta tukeviin hankkeisiin ja toteutetaan kirjaston kehittämissuunnitelmaa vv. 2019 – 2021.

Kulttuuritoimi

Kulttuuripalvelut edistävät omalla toiminnallaan ja yhteistyöllä asukkaiden hyvinvointia, vilkastuttavat kyläkuvaa ja näin edistävät Taivalkosken matkailun kehittymistä ja Taivalkosken kunnan positiivisen imagon luomista ja yleensäkin kunnan elinvoimaa. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä taiteen ja kulttuurin tekemiselle, kokemiselle ja jakamiselle.

Päätalo-keskuksen toimijat, kulttuuritoimi, kansalaisopisto, kirjasto ja Päätalo-instituutti, joilla kaikilla on oma roolinsa, toimivat joustavasti yhteisen toiminta-ajatuksen pohjalta, tavoitteena monipuolinen pohjoinen kirjoittajakoulutus- ja kulttuurikeskus. Toimijat tekevät keskenään yhteistyötä.

Kulttuuritoimi vastaa kahden suurimman vuosittain järjestettävän kulttuuritapahtuman Päätaloviikon ja Naperoviikon ohjelman koordinoinnista sekä kokonaistoteutuksesta. Päätaloviikon ja Naperoviikon ohjelmisto pidetään monipuolisena ja korkeatasoisena. Tämän lisäksi kulttuuritoimi tuottaa muita monipuolisia ja korkeatasoisia kulttuuritapahtumia ja -palveluja sekä Päätalo-keskuksen sisältöjä.

Kulttuuritoimen työpanosta suunnataan myös kotiseututyöhön ja museotoimintaan sekä kansainväliseen kulttuuriyhteistyöhön. Kotiseututyössä pyritään keräämään materiaalia sota-ajalta perinnehuoneen sisällön tuottamiseksi ja jatkamaan museon koelmien inventointia ja järjestelyä. Perinteen keräämisessä pyritään tekemään yhteistyötä mm. veteraanijärjestöjen kanssa. Kotiseutuhankkeille haetaan myös ulkopuolista rahoitusta. Ystävyyskuntien kanssa pyritään järjestämään kulttuuri- ja taiteljavaihtoa.

Haetaan kulttuuripalveluille edelleen aktiivisesti uusia sisältöjä, näkyvyyttä ja yhteistyökumppaneita sekä rahoitusta ja pyritään osallistumaan yhteistyöhankkeisiin myös muiden toimijoiden kanssa resurssien puitteissa. Alueellista yhteistyötä pyritään aktivoimaan uudelleen. Kulttuurimatkailua edistetään ja medianäkyvyyttä pyritään edelleen lisäämään. Markkinoinnin pääpaino on sähköisessä viestinnässä ja sosiaalisessa mediassa, mutta myös tiedotuksesta sähköisten välineiden ulkopuolella oleville huolehditaan. Kulttuuripalvelujen tuottamiseen varataan henkilöresurssia toimintasuunnitelman toteuttamiseksi talousarvion puitteissa ja käytetään tarvittaessa ostopalveluja.

Ostetaan edelleen musiikkiopistopalveluja Kuusamon kaupungilta resurssien puitteissa. Kulttuuripalvelut on mukana aluetatteritoiminnassa ja Konsertti joka kouluun-toiminnassa.

Kulttuuripalveluita ja sanataiteen opetusta pyritään edelleen ostamaan Päätalo-instituutilta erillisellä kulttuurin yhteistyö- ja ostopalvelusopimuksella. Päätalo-instituutin kehittämiseen varataan 31.000 euron avustusmääräraha.

Toteutetaan kulttuurin kehittämissuunnitelmaa vv. 2019 - 2021 resurssien puitteissa.

Vapaa-aikatoimi

Nuorisotoimi

Nuorisotoimi tukee lasten ja nuorten kasvua sekä osallisuutta. Tätä työtä tehdään tarjoamalla mielekkäitä ajanviettopaikoja ja mahdollisuuksia keskusteluun luotettavan aikuisen kanssa sekä antamalla vaikuttamismahdollisuuksia nuorten asioihin kunnassamme. Lähtökohtana on siten kaikkien taivalkoskelaisten lasten ja nuorten omien toiveiden huomioonottaminen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa sekä heidän osallistaminen näihin toimintoihin. Näin pyritään tukemaan nuorten valmiuksia vastuunottoon ja tulevaisuuden rakentamiseen sekä ehkäisemään syrjäytymistä.

Nuorisotoimessa noudatetaan Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Nuoria aktivoidaan edelleen mukaan yhteistyöhön nuorisotoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Nuorisotyön toimintaympäristöjä ja -muotoja uudistetaan. Nuorisotyötä pyritään edelleen viemään sinne missä nuoret kulloinkin liikkuvat. Nuorisotiloja pyritään kehittämään nuorten kokoontumis- ja vapaa-ajanviettopaikkana ja nuorten omien tapahtumien järjestämistilana. Nuorisovaltuuston toimintaa tuetaan ja kunnan päätöksentekoprosessia tehdään tutuksi. Sivukylien nuorisotoimintaa jatketaan. Kansainvälistä nuorten leiritoimintaa jatketaan kansainvälisellä leirillä, mikäli Puolan matkaan saadaan riittävä lisärahoitus esimerkiksi ystävyyskuntatoimintaan varatusta määrärahasta tai muusta ulkopuolisesta rahoituksesta. Nuorten palveluverkosto toimii moniammatillisena tukena nuorten asioissa.

Etsivän nuorisotyön työmuotoja kehitetään. Järjestetään tarvittaessa mm. ryhmätöitä. Etsivä nuorisotyö jalkautuu mahdollisimman paljon sinne, missä nuoret liikkuvat. Yhteistyötä eri viranomaisten ja toimijoiden kesken on edelleen tiivistä. Luontoa sekä muuta ympäristöä hyödynnetään ohjausprosessissa. Kokeillaan erilaisia luonto- ja elämystoiminnan menetelmiä sekä kannustetaan nuoria terveellisiin elämäntapoihin ja näin pyritään lisäämään nuorten hyvinvointia. Nuorten palveluista tiedottamista kehitetään ja yhteydenottokynnystä pyritään madaltamaan myös sähköisten viestimien avulla (esim. instagram, facebook). Nuorten palveluita pyritään koordinoimaan, jotta ne olisivat helposti nuorten saatavilla.

Talousarviossa varataan määräraha nuorten opiskelijoiden kannustinrahaa varten. Kannustinrahan jakamisesta päättää sivistyslautakunta.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi tukee toiminnallaan Taivalkosken liikuntapalvelutarjontaa. Liikuntatoimi tuottaa itse palveluja, sekä tukee muita kyseisten palvelujen tarjoajia. Tavoitteena on mahdollisimman monipuolinen liikuntatarjonta, joka on mahdollisimman monen tavoitettavissa. Liikuntatoimi tukee omalla erityisosaamisellaan myös Taivalkosken matkailua, matkailualan toimijoita sekä liikuntamatkailuun liittyvän infran kehittämistä.

Liikuntatoimessa kehitetään edelleen melontakeskuksen, Taivalvaaran hiihtokeskuksen, kiipeily- ja frisbeegolfradan, reitistöjen sekä seikkailupuiston toimintaa siten, että toiminnoilla tuetaan sekä kuntalaisten omaa liikkumista että matkailua. Taivalvaaran olosuhteita ja palveluita kehitetään edelleen tukemaan myös harjoittelu- ja kilpailutoimintaa. Hiihtokeskuksen toiminta on edelleen yrittäjävetoista. Talousarviossa ei ole varauduttu hiihtokeskuksen toiminnan järjestämiseen kunnan omana työnä. Taivalvaaraa hyödynnetään myös kesätoiminnassa kuten esimerkiksi frisbeegolfissa ja kiipeilyssä. Markkinointia tehostetaan edelleen.

Liikuntatoimessa paneudutaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti erityisesti lasten ja nuorten liikuntaan sekä yleisesti terveystoimintaan. Panostetaan henkilökohtaiseen liikunta- ja hyvinvointineuvontaan (Personal trainer -toiminta). Liikuntatoimi on mukana omalla asiantuntemuksellaan yhteistyökumppanina erilaisten kilpailujen järjestämisessä ja koulujen toiminnassa. Hankkeisiin osallistutaan resurssien puitteissa. Liikuntatoimessa pyritään tekemään alueellista yhteistyötä.

Liikunnan, kulttuurin, yhdistysten ja muiden tapahtumien järjestäjien toiminnan koordinointiin pyritään edelleen varaamaan henkilöresurssia. Vetovoimaisia uusia tapahtumia pyritään saamaan paikkakunnalle ja avustetaan järjestelyissä henkilöresurssien puitteissa. Järjestetään Uuden Vuoden tapahtuma ja Koski Palaa -tapahtuma. Kulttuuritoimen ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä suunnitellaan palveluja, jotka sopivat myös liikunta- ja kulttuurimatkailuun.

Vapaa-aikatoimessa toteutetaan kehittämissuunnitelmaa vv. 2019 – 2021 resurssien puitteissa.

Työllistämisyksikkö

Työllistämisyksikössä hoidetaan palkkatuella työllistäminen kuntaorganisaatioon ja nuorten työpajatoiminta. Toiminnan tavoitteena on nuorten ja pitkäaikaistyöttömien syrjäytymisen ehkäisy työllistämisen sekä koulutukseen ja kulloinkin tarvittaviin palveluihin ja työhön ohjauksen avulla siten, että he voivat myöhemmin työllistyä avoimilla työmarkkinoilla tai muutoin voivat olla aktiivisesti osallisina yhteiskunnan toiminnassa.

Työllistämässä on tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeisten vuosien aikana. Myös vuodelle 2020 on todennäköisesti tulossa muutoksia, joiden sisältöä ja vaikutuksia ei vielä tiedetä. Työssäoloehto (työttömyyden katkeaminen) on myös lainsäädännön muutoksesta johtuen pidentynyt kuudesta kuukaudesta kahdeksaksi kuukaudeksi muiden kuin veloitetyöllistettyjen osalta (yli 60-vuotiaat). Myös kunnan maksettaviksi tulevien työmarkkinatuen saajien joukko on laajentunut ja kunnan prosentuaalinen osuus työmarkkinatuesta on kasvanut viime vuosina. Näin ollen työllistäminen on tärkeää, jotta kunnan maksettavaksi tuleva työmarkkinatuki ei merkittävästi kasvaisi eikä yhä useampi syrjäydy pysyvästi avoimilta työmarkkinoilta ja yhteiskunnasta. Tämän vuoksi talousarvion puitteissa henkilöitä pyritään työllistämään mahdollisimman paljon ja työllistettyjen työjaksoja pyritään tarvittaessa jatkamaan sekä tukemaan työkokeilumahdollisuuksien järjestämistä kunnan yksiköihin. Erityisesti nuorten työllistämistä ja palveluohjauksesta pyritään huolehtimaan. Työntajille maksettavaa tukea työllistämiseen jatketaan edelleen. Työllistämisyksikössä toimitaan nettomäärärahan puitteissa.

Työpajatoiminnassa painotetaan nuorten elämänhallintataitoja ja urasuunnittelua sekä nuorten hyvinvoinnin lisäämistä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Yhteistyötä työvoimaviranomaisten, sosiaali- ja terveystoimen sekä etsivän nuorisotyön kanssa jatketaan. Jatketaan työllistämistä yhteistyössä Taivalkosken Kuuhu ry:n kanssa yhdessä muiden hallintokuntien kanssa kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti. Tehdään yhteistyötä mahdollisten työllistymistä tukevien hankkeiden kuten Nuoret Urapolulle -hankkeen ja Taival Työhön -hankkeen kanssa.

Toteutetaan kehittämissuunnitelmaa vv. 2019 – 2021 resurssien puitteissa.

Ateriapalvelut

Ruokahuollon tehtävänä on tuottaa ateriapalvelut kaikille kunnan laitoksille ja sosiaalihuollon (vanhukset, vammaiset) asiakkaille sekä mahdollisesti ammattioppilaitoksen oppilaille.

Laadullista kehittämistä jatketaan. Kehittämistoimia tehdään resurssien puitteissa kuitenkin siten, ettei niillä toimilla ole asiakashintoja merkittävästi nostavaa vaikutusta. Työvoimaa käytetään joustavasti eri keittiöillä ja tarvittaessa käytetään ostopalveluja. Välipalatarjoilu kouluissa on vakiintunut.

Yhteistyökokouksia ruokahuollon sekä sosiaali- ja terveystoimen vastuuhenkilöiden kesken jatketaan. Henkilöstön työssä jaksamista edistetään. Ikääntyviä ja työrajoitteisia työntekijöitä tuetaan tarvittaessa esimerkiksi työjärjestelyillä ja ergonomisilla ratkaisuilla.

Ruokahuollon kehittämissuunnitelmaa vv. 2019 – 2021 toteutetaan resurssien puitteissa.

Sitovat tavoitteet

Tavoite 2021	Tavoite 2020	Mittari/arviointi
Ennalta ehkäisevät kuntapalvelut	<p>Järjestetään ohjattua nuorten ja muiden kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia tukevaa nuoriso- ja liikuntatoimintaa.</p> <p>Kirjasto toimii ihmisten ja sisältöjen kohtaamispaikkana.</p> <p>Järjestetään kansalaisopistossa monipuolista kuntalaisten hyvinvointia lisäävää koulutusta.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa ohjausresursseja erityisen tuen tarpeessa olevien lasten tukemiseen.</p> <p>Uusien varhaiskasvatussuunnitelmien ja päivitysten määrä.</p>	<p>Nuorisotiloilla käynnit/vuosi Nuorisotilojen aukiolopv/vuosi Uimahallikäynnit ilman uimaopetusta kertaa/vuosi. 6.luokan oppilaista osaa uida % Sivukylillä nuorisotoimintaa kertaa/vuosi. Kerhotoimintaa sivukylillä kertaa/vuosi.</p> <p>Lainausten määrä Käyntien määrä kirjastossa</p> <p>Kansalaisopiston opetustuntien määrä vuodessa. Opiskelijamäärä kansalaisopistossa (kerran laskettuna). Asiakastytyväisyysindeksi Uusia opiskelijoita % Uusia kursseja %</p> <p>Kyllä/ei</p> <p>% :lle varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrästä.</p>

<p>Nuorten syrjäytymisen vähentäminen</p>	<p>Nuorten aktivointi</p> <p>Etsivä nuorisotyöntekijä</p> <p>Kaikki peruskoululaiset saavat päättötodistuksen ja mahdollisimman moni jatko-opiskelupaikan.</p> <p>Työmarkkinatuella olevien määrän kasvun estäminen.</p>	<p>Nuorisovaltuuston ja nuorten toimintaryhmien järjestämien tapahtumien määrä/vuosi.</p> <p>Kyllä/ei</p> <p>Päättötodistuksen peruskoulusta saaneet %.</p> <p>Jatko-opintopaikan saamatta jääneet %.</p> <p>Henkilömäärä vuoden lopussa</p>
<p>Taivalkoski on Koillismaan kulttuuriveturi</p>	<p>Laadukkaat ja monipuoliset kulttuuripalvelut.</p> <p>Kunta ostaa Päätalo-instituutilta kulttuuripalveluita.</p>	<p>Kulttuuritilaisuuksiin osallistuneiden määrä yhteensä.</p> <p>Erikseen Päätalo-viikon tapahtumiin osallistuneet.</p> <p>Paikalliset hankkeet/vuosi kpl</p> <p>Yhteistyöhankkeet kpl</p> <p>Päätalo-keskuksen kävijämäärä (sis. taidenäyttelyt) henk./vuosi.</p> <p>Kunta tekee Päätalo-instituutin kanssa yhteistyö- ja ostopalvelusopimuksen. Kyllä/ei</p>
<p>Kilpailukykyinen ja houkutteleva lukio</p>	<p>Säilytetään laaja kurssitarjonta käyttäen apuna myös eLukiota ja toimitaan joustavasti aktiiviharrastuksen (esim. urheilu) hyväksymisessä soveltaviksi kursseiksi.</p> <p>Opetus säilytetään korkeatasoisena.</p>	<p>Kyllä/ei</p> <p>Ylioppilaskirjoitusten tulokset keskiarvo keväällä.</p> <p>Opiskelijoiden sijoittuminen jatkokoulutukseen % keväällä kirjoittaneista.</p> <p>Keskeyttäneet (ilman uutta opiskelupaikkaa jääneet) %.</p>
<p>Yhteisöllisyyden kehittäminen</p>	<p>Koordinaattoritoiminta, jolla kehitetään yhdistysten yms. tapahtumien järjestämistä ja markkinointia.</p> <p>Tapahtumien järjestäminen ja järjestämisen tukeminen.</p>	<p>Kyllä/ei</p> <p>Kyllä/ei</p>

Keskeiset toimenpiteet

Sivistyspalvelujen toiminta pyritään säilyttämään niukentuvista resursseista huolimatta laadukkaana ja monipuolisena luovilla ratkaisuilla ja etsimällä uusia toimintatapoja ja yhteistyökumppaneita sekä käyttämällä tarvittaessa ostopalveluja. Henkilöstössä pyritään säilyttämään ja lisäämään kehittävä ja innostunutta työtettä huolehtimalla työhyvinvoinnista esimerkiksi kehityskeskusteluihin ja säännöllisiin kokouksiin sekä mahdollistamalla tarpeellinen ajankohtainen koulutus ja virkistäytyminen. Omaehtoiseen koulutukseen kannustetaan.

Keskeisenä toimintatapana on kaikissa yksiköissä ennalta ehkäisevä toimintakulttuuri ja kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen. Nuoriso- ja liikuntatoimessa yhä enemmän painotetaan kokonaisvaltaista kuntalaisten hyvinvoinnin lisäämistä. Tietotekniikan ja sähköisten välineiden käyttöä kehitetään lähtökohtana todelliset tarpeet ja hyödyt. Sähköisten ylioppilaskirjoitusten hyvästä laiteympäristöstä ja siinä tarvittavasta sekä opettajien että opiskelijoiden tietotekniikkaosaamisesta huolehditaan.

Varhaiskasvatuksessa suunnataan ohjausresurssia erityisen tuen tarpeessa olevien lasten tukemiseen ja päivitettyjen varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmien jalkauttamiseen. Nuorten palveluja pyritään koordinoimaan siten, että ne olisivat mahdollisimman hyvin nuorten saavutettavissa. Seurataan uuden sote-uudistuksen etenemistä ja valmistaudutaan sen mahdollisesti tuomiin muutoksiin palveluissa. Kaikissa yksiköissä noudatetaan valtuuston hyväksymien kuntastrategian linjausten mukaisia kehittämissuunnitelmia vv. 2019 – 2021.

3.2.7. Tekninen lautakunta

Yleiskuvaus toiminta-alueen perustehtävistä

Teknisen toimen tehtävänä on järjestää laadukkaat yhdyskuntatekniset palvelut sekä ylläpitää kunnan kiinteistöt ja toimitilat taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti sekä edistää hyvää rakennustapaa ja terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön toteuttamista.

Lautakunnan alaista toimintaa:

- kunnan kiinteistöjen ylläpito
- kunnan maa- ja metsätilojen hoito
- toimitilapalvelut: kiinteistöhoitopalvelut ja toiminnan kehittäminen (huomioidaan konsernikiinteistöt)
- kaukolämpölaitostoiminta: kunnan jakeluverkosto ja varalämpökeskus sekä yhteistyö Taivalkosken Voima Oy:n kanssa
- taajaman vesi- ja viemärlaitostoiminta ja kunnan alueen vesihuollon kehittäminen
- jätehuollon järjestäminen ja kehittäminen
- kaavateiden ja yksityistien hoito (yksityistiet hoitosopimuksin)
- kunnan asuntoviranomaisasiat
- puistojen, yleisten alueiden ja ympäristön hoito
- maankäytön suunnittelu/kaavoituksen valmistelut
- liikuntapaikat ja reitistöt (mm. hiihtokeskus, melontakeskus, vaellusreitit)
- väestönsuojelun osatehtävät (valmiussuunnittelu/varautuminen häiriö- ja poikkeusolosuhteisiin) ja palo- ja pelastustoiminnan rahoitus
- kunnan investointitoiminnan koordinointi ja toteutus
- konsernitehtävät: toimintasektorinsa osalta konsernin osatehtävissä ja osassa hallintoja
- mukanaolo toimialaan liittyvissä elinkeinoelämän ja muiden sidosryhmien kehittämistehtävissä ja yhteistyöhankkeissa

Lautakunta toimii myös rakennusvalvontaviranomaisena:

(Rakennusvalvontaviranomainen hoitaa eri laeissa kunnalle tai sen toimielimille määrätty rakennusvalvontaan liittyvät tehtävät ja tuottaa kuntalaisille rakennus- ja maankäyttö-lainsäädännön vaatimat palvelut)

- valvoo yleisen edun kannalta rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtii, että rakentamisessa noudatetaan, mitä laissa tai sen nojalla säädetään ja määrätään,
- huolehtii kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta,
- ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu (ml. maa-ainesten ottamistoiminta) toteutetaan ostopalveluna Kuusamosta.

Tekninen toimiala tuottaa merkittävässä määrin kunnan sisäisiä tukipalveluja toisten hallintokuntien käyttöön esimerkkinä kiinteistöhoito, joka sitoo toimialan henkilöstöresursseista yli puolet. Toisena selkeänä palvelukokonaisuutena ovat liikelaitostyyppiset palvelut (lämpö, vesi, jätehuolto), joiden kustannukset kokonaisuudessaan kateetaan asiakasmaksuin. Kolmantena kokonaisuutena ovat pääosin verorahoituksella tuotetut/ostetut palvelut kuten kaavoitus, palo/pelastus, tienpito, puistot, yleiset alueet, liikuntapaikat ja reitistöt.

Toimintaympäristön muutokset

Teknisten palveluiden toimintaympäristön muutoksina ennakoidaan edelleen kunnan väkimäärän hienoista pienenemistä. Digitalisaation voimakasta etenemistä myös teknisten kuntapalveluiden osalta. Henkilöstön vaihtuvuus on voimakasta korkeasta ikärakenteesta johtuen.

Kunnan teknistä toimialaa on kehitetty pitkäjänteisesti palvelukeskus -ajatuksella. Kuntasuunnitelmaan kirjatut toimialan painopisteet ja tavoitteet tukevat strategiassa linjattuja konsernin painopistealueita. Toiminnan kehittämiseksi, kustannusten toimintayksikkölähtöisellä kohdentamisella ja seurannalla on kyetty ja pystytään palvelutuo-
tanta sopeuttamaan kysyntään ja resursseihin. Tärkeää on myös ennakoida sektorin tulevaisuuteen vaikuttavat asiakkuudet ja niissä tapahtuvat muutokset.

Kunnan investointitarpeet suuntautuvat pääosin rakennetun kunnallistekniikan ja rakennuskannan saneeraus- ja uusinvestointien alueelle. Taivalkosken kunta on kuitenkin omarahoitteisestikin melko hyvin pystynyt hoitamaan investointitarpeet ja varsinkin kunnallisten laitosten osalta on huolehdittu, että korjausvelkaa ei syntyisi. Kunta on ottanut myös merkittävää vastuuta alempiasteisen tieverkon ylläpidon rahoituksesta.

EU-rahoitusta on saatu lähinnä yleishyödyllisiin sekä elinkeinopoliittisiin perustein toteutettuihin hankkeisiin. Ko. rahoituksen saanti on vaikeutunut.

Toimialan henkilöstön ikärakenne on suppea ja keski-ikä korkea. Eläköityminen ei tapahdu aina kaavamaisesti laskettujen eläkkeelle siirtymisaikojen puitteissa vaan usein erilaisina ”ennenaikaisina” eläkkeelle siirtymisinä. Keski-ikä noudettaessa erilaiset työperäiset sairaudet ovat lisääntymään päin. Henkilöstöpolitiikka on entistä suurempi haaste henkilöstön edelleen ikääntyessä. Toimialalla on edelleen suoritettava ennakkoivaa ja joustavaa rekrytointia ja käytännön työhyvinvointitoimenpiteitä työvoimaresurssin turvaamiseksi.

Rakennuslupien sähköinen asiointi (Lupapiste.fi) on otettu kunnassa käyttöön maaliskuussa 2016. Lupapiste on sähköinen asiointipalvelu, jossa kansalaiset, yritykset ja yhteisöt hoitavat lupa- ja ilmoitusasiansa vuorovaikutuksessa viranomaisten ja muiden osapuolten kanssa. Lupapiste koostuu neuvontapalvelusta ja hakemuspalvelusta.

Asetus haja-asutusalueiden jätevesien käsittelystä tuli voimaan vuoden 2004 alusta (ja sen muutos 2017) ja vanhat jätevesijärjestelmät tulee saattaa asetuksen mukaiseksi 31.10.2019 mennessä. Uudisrakentamista ja merkittäviä peruskorjauksia asetus on koskenut heti sen voimaan tultua.

Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun alueellista yhteistyötä koskevat päätökset tehtiin Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kunnissa ja valvontayksikkö aloitti vuoden 2011 alusta Kuusamossa. Viranomaistehtävien hoito siirtyi uudelle yksikölle.

Liikelaitostyyppisillä toiminnoilla (kaukolämpö- ja vesilaitos) toimintaperiaatteena on kustannusvastaavuus, toimintavarmuus ja kohtuullisen koron tuottaminen omistajan sijoittamalle pääomalle. Tuotteiden hintaan kohdennetaan kaikki kustannusten osatekijät tariffilaskennassa. Lisäksi tariffeissa otetaan huomioon laitosten investointitarpeet, joten laitosten investointiohjelmat katetaan kuluttajamaksuista, eivätkä laitokset näin ollen rasita kunnan taloutta. Liikelaitosten osalta yksi suunnittelukauden painopiste on valmiussuunnittelun pitäminen ajan tasalla ja tehokas varautuminen arjen poikkeustilanteisiin.

Kaukolämmön markkina-asema on ollut viime vuosina erittäin hyvä. Kunnassa on 90-luvulta saakka tehty vuosittain lämpöverkoston saneeraustöitä ja pääosa runkolinjoista ja osa talolinjoista on uudistettu eli niin sanottua ”korjausvelkaa” ei ole. Varautumisen osalta linjaston varrella oleva LK1 (6 MW) on varmistettu 2013 omalla sähkögeneraattorilla ja Taivalkosken Voima Oy on rakentanut vuoden 2017 aikana generaattorilla toimivaa varautumistehoa myös teollisuusalueen päävoimalaan.

Kunnan lämpölaitos tekee tiivistä yhteistyötä yhtiötetyn lämmöntuotannon (Taivalkosken Voima Oy) kanssa. Yhtiö on kasvanut ja kehittänyt toimintaansa.

Suunnittelukauden tavoite

Hyvinvoinnin edistäminen

Taivalkosken kunta ylläpitää ja edistää toimia, joilla lisätään kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalista osallisuutta sekä terveyttä ja toimintakykyä. Tavoitteena on, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen otetaan huomioon kaikissa päätöksissä ja toimissa.

Elinympäristön ja elinvoiman kehittäminen

Yritystoiminnan aloittamisen tukeminen ja tarvittavan infran tarjoaminen. Elinvoimapolitiittisista investoinneista huolehtiminen. Elinvoimaan vaikuttavat tekijät huomioidaan kunnan toiminnassa.

Talous- ja omistajapolitiikka

Kuntakonsernin talous on tasapainossa ja omaisuutta hallinnoidaan suunnitelmallisesti.

Henkilöstöpolitiikka

Henkilöstöpolitiikka seuraa aikaa.

Palveluiden järjestäminen ja palvelutavoitteet

Palvelut tuotetaan asiakaskeskeisesti kunnan omana työnä, kuntayhteistyöllä tai os-topalveluna. Kunnan palveluiden tuotantomarkkinat avataan kilpailulle siten, että se on läpinäkyvää, ja hyödynnetään yksityistä ja kolmatta sektoria.

Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien kehittäminen

Tavoitteena on olla yhteisöllisempi kunta, jossa toisista välitetään. Kunnan hyvinvointiryhmään pyritään jatkossa ottamaan mukaan edustajia myös kuntaorganisaation ulkopuolelta. Toiminnassa kehitetään sähköistä palautejärjestelmää ja nuoret halutaan mukaan vaikuttamaan yhteiskunnallisiin asioihin.

Hallinto/Kaavoitus

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Suoritetaan tarpeelliset rekrytoinnit henkilöstön kapean/korkean ikähaitarin tilanteessa palveluiden jatkuvuuden turvaavalla tavalla.

Liikenne- ja yleiset alueet

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Uuden 1.1.2019 voimaan astuvan yksityistielain vaikutusten jalkauttaminen.

Liikuntapaikkastrategian linjaamien toimenpiteiden jalkauttamista (luontoliikunta).

Liikelaitosmaiset palvelut:

(Vesilaitos, kaukolämpölaitos, jätehuolto, keskusvarasto ja konekeskus)

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Toimialan valmiussuunnittelun pitäminen ajan tasalla ja varautuminen arjen poikkeus-tilanteisiin.

Liikelaitostyyppisillä toiminnoilla (kaukolämpö- ja vesilaitos) toimintaperiaatteena on kustannusvastaavuus, toimintavarmuus ja kohtuullisen koron tuottaminen omistajan sijoittamalle pääomalle.

Kunnan rakennukset

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Kiinteistöomaisuus on käyttötarkoituksen mukaista. Siirrytään sähköiseen talokirjajärjestelmään.

Rakennusvalvonta

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Rakennuslupahakemukset käsitellään 1 – 5 viikkoa hakemuksen jättämisestä.

Investoinnit

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Laaditaan tarpeelliset työohjelmat ja toteutetaan kunnan investointiohjelman mukaisen hankkeiden suunnittelut urakkakilpailutukset ja toteutukset sekä mahdolliset hankkeisiin liittyvät rahoitusanomukset/-tilitykset.

Sitovat tavoitteet

Tavoite 2022	Tavoite 2020	Mittari/arviointi
Kiinteistöomaisuus on käyttötarkoituksen mukaista.	Seurataan tilojen käyttötarvetta ja suoritetaan tarpeellista kiinteistöjalostusta. Pyritään markkinoimaan vanhemmat teollisuustilat esim. nykyisille käyttäjille.	Raportoidaan toteuma.
Osaava, motivoitunut ja muutokkykyinen henkilöstö.	Suoritetaan tarpeelliset rekrytoinnit henkilöstön kapean/korkean ikähaitarin tilanteessa palveluiden jatkuvuuden turvaavalla tavalla.	Henkilöstöohjelma.
Toimi- ja työskentelytilat pidetään kunnossa.	Pyritään ylläpitämään riittävä kunnossapidon taso ja hyväksyttävät olosuhteet kunnan toimi- ja työskentelytiloissa.	Arvioidaan tilanne sisäilma- työryhmässä 2 kertaa ta-vuoden aikana sekä toiminnan kausiraportoinnissa.

Keskeiset toimenpiteet:

- Kiinteistöomaisuus: Seurataan tilojen käyttötarvetta ja suoritetaan tarpeellista kiinteistöjalostusta. Pyritään markkinoimaan vanhemmat teollisuustilat esimerkiksi nykyisille tilojen käyttäjille.
- Henkilöstö: Suoritetaan tarpeelliset rekrytoinnit.
- Uuden 1.1.2019 voimaan astuneen yksityistielain vaikutukset tiekuntien ja kunnan toimintaan jalkautetaan.

3.2.8. Talous lautakunnat

Taivalkosken kunta		Budjettiyhteenveto ulkoinen				28.11.2019 15:26:18	
INTIME/Talouden Suunnittelu		LT10 Keskusvaalilautakunta					
Selite	TP 2018	TA 2019	Muutos%	TA 2020	TS 2021	TS 2022	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 181	14 000	-100,0				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 783	-51 850	-95,7	-2 210	-20 000	-2 210	
TOIMINTAKATE	-3 602	-37 850	-94,2	-2 210	-20 000	-2 210	
INTIME/Talouden Suunnittelu		LT20 Tarkastuslautakunta					
Selite	TP 2018	TA 2019	Muutos%	TA 2020	TS 2021	TS 2022	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-31 989	-32 000	-6,2	-30 000	-30 000	-30 000	
TOIMINTAKATE	-31 989	-32 000	-6,2	-30 000	-30 000	-30 000	
INTIME/Talouden Suunnittelu		LT30 Valtuusto					
Selite	TP 2018	TA 2019	Muutos%	TA 2020	TS 2021	TS 2022	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-27 144	-49 650	-9,4	-45 000	-45 000	-45 000	
TOIMINTAKATE	-27 144	-49 650	-9,4	-45 000	-45 000	-45 000	
INTIME/Talouden Suunnittelu		LT40 Kunnanhallitus					
Selite	TP 2018	TA 2019	Muutos%	TA 2020	TS 2021	TS 2022	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	87 693	85 080		85 080	85 080	85 080	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 435 853	-3 533 840	1,2	-3 575 080	-3 585 080	-3 585 080	
TOIMINTAKATE	-3 348 160	-3 448 760	1,2	-3 490 000	-3 500 000	-3 500 000	
INTIME/Talouden Suunnittelu		LT60 Sivistyslautakunta					
Selite	TP 2018	TA 2019	Muutos%	TA 2020	TS 2021	TS 2022	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 092 872	968 430	-1,8	950 991	950 991	950 991	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 917 775	-9 078 430	-0,3	-9 050 991	-9 113 850	-9 083 222	
TOIMINTAKATE	-7 824 903	-8 110 000	-0,1	-8 100 000	-8 162 859	-8 132 231	
INTIME/Talouden Suunnittelu		LT50 Sosiaali- ja terveyslautakunta					
Selite	TP 2018	TA 2019	Muutos%	TA 2020	TS 2021	TS 2022	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 833 223	1 919 400	9,2	2 096 390	2 096 390	2 096 390	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-16 826 000	-16 919 400	2,8	-17 396 390	-17 396 390	-17 396 390	
TOIMINTAKATE	-14 992 777	-15 000 000	2,0	-15 300 000	-15 300 000	-15 300 000	
INTIME/Talouden Suunnittelu		LT70 Tekninen lautakunta					
Selite	TP 2018	TA 2019	Muutos%	TA 2020	TS 2021	TS 2022	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 733 851	2 925 570	1,1	2 957 920	2 957 920	2 957 920	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 293 788	-5 416 910	2,6	-5 557 920	-5 557 920	-5 557 920	
TOIMINTAKATE	-2 559 937	-2 491 340	4,4	-2 600 000	-2 600 000	-2 600 000	

3.3. TULOSLASKELMAOSA

Taivalkosken kunta		Budjettiyhteenveto ulkoinen ja sisäinen			27.11.2019 11:32:13	
INTIME/Talouden Suunnittelu		1 Taivalkosken kunta				
Selite	TP2018	TA 2019	Muutos%	TA 2020	TS 2021	TS 2022
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	4 015 958	4 046 800	1,2	4 097 196	4 093 946	4 093 946
Maksutuotot	1 534 452	1 547 450	4,1	1 611 620	1 611 620	1 611 620
Tuet ja avustukset	438 733	359 800	-0,4	358 398	358 398	358 398
Vuokratuotot	2 482 843	2 440 930	0,6	2 455 793	2 455 793	2 455 793
Muut toimintatuotot	77 888	49 780	-29,5	35 071	35 071	35 071
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 549 874	8 444 760	1,3	8 558 078	8 554 828	8 554 828
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-12 156 070	-13 037 290	2,2	-13 319 546	-13 383 600	-13 346 877
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 950 922	-3 165 440	-0,9	-3 137 730	-3 148 262	-3 141 906
Muut henkilösivukulut	-431 480	-446 960	-11,4	-396 106	-397 686	-396 830
Palvelujen ostot	-14 332 574	-13 821 180	0,6	-13 908 954	-13 920 187	-13 915 704
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 484 250	-3 191 410	7,8	-3 438 966	-3 438 966	-3 438 966
Avustukset	-1 557 529	-1 556 700	-5,9	-1 465 380	-1 465 380	-1 465 380
Vuokrat	-2 343 587	-2 276 410	0,6	-2 288 952	-2 288 952	-2 288 952
Muut toimintakulut	-81 984	-118 970	42,6	-169 654	-169 654	-169 654
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-37 338 396	-37 614 360	1,4	-38 125 288	-38 212 687	-38 164 269
TOIMINTAKATE	-28 788 522	-29 169 600	1,4	-29 567 210	-29 657 859	-29 609 441
Verotulot						
Verotulot	11 791 541	12 440 000	-1,0	12 310 000	12 650 000	12 800 000
Valtionosuudet						
Valtionosuudet	17 935 723	17 920 000	7,6	19 280 000	19 280 000	19 280 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot						
Muut rahoitustuotot	145 588	81 000	14,8	93 000	93 000	93 000
Korkokulut						
Korkokulut	-17 379	-30 000	133,3	-70 000	-70 000	-70 000
Muut rahoituskulut						
Muut rahoituskulut	-56 238			-7 000	-7 000	-7 000
VUOSIKATE	1 010 713	1 241 400	64,2	2 038 790	2 288 141	2 486 559
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-1 914 746	-2 000 000	20,0	-2 400 000	-2 400 000	-2 400 000
TILIKAUDEN TULOS	-904 033	-758 600	-52,4	-361 210	-111 859	86 559
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	11 351	11 240		11 240	11 240	11 240
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-892 682	-747 360	-53,2	-349 970	-100 619	97 799

Taivalkosken kunta		Budjettiyhteenveto ulkoinen			25.11.2019 14:50:43	
INTIME/Talouden Suunnittelu		1 Taivalkosken kunta				
Selite	TP2018	TA 2019	Muutos%	TA 2020	TS 2021	TS 2022
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 728 270	2 970 750	1,1	3 002 537	3 002 537	3 002 537
Maksutuotot	1 534 452	1 547 450	4,1	1 611 620	1 611 620	1 611 620
Tuet ja avustukset	438 733	359 800	-0,4	358 398	358 398	358 398
Vuokratuotot	975 477	984 700	10,0	1 082 755	1 082 755	1 082 755
Muut toimintatuotot	77 888	49 780	-29,5	35 071	35 071	35 071
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 754 820	5 912 480	3,0	6 090 381	6 090 381	6 090 381
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-12 156 070	-13 037 290	2,2	-13 319 546	-13 383 600	-13 346 877
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 950 922	-3 165 440	-0,9	-3 137 730	-3 148 262	-3 141 906
Muut henkilösivukulut	-431 480	-446 960	-11,4	-396 106	-397 686	-396 830
Henkilöstökulut yhteensä	-15 538 472	-16 649 690	1,2	-16 853 382	-16 929 548	-16 885 613
Palvelujen ostot	-13 424 916	-13 011 280	1,1	-13 156 966	-13 171 449	-13 166 966
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 104 999	-2 925 260	5,4	-3 083 726	-3 083 726	-3 083 726
Avustukset	-1 557 529	-1 556 700	-5,9	-1 465 380	-1 465 380	-1 465 380
Vuokrat	-835 432	-820 180	13,2	-928 483	-928 483	-928 483
Muut toimintakulut	-81 984	-118 970	42,6	-169 654	-169 654	-169 654
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-34 543 332	-35 082 080	1,6	-35 657 591	-35 748 240	-35 699 822
TOIMINTAKATE	-28 788 512	-29 169 600	1,4	-29 567 210	-29 657 859	-29 609 441
Verotulot	11 791 541	12 440 000	-1,0	12 310 000	12 650 000	12 800 000
Valtionosuudet	17 935 723	17 920 000	7,6	19 280 000	19 280 000	19 280 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot						
Muut rahoitustuotot	145 588	81 000	14,8	93 000	93 000	93 000
Korkokulut	-17 379	-30 000	133,3	-70 000	-70 000	-70 000
Muut rahoituskulut	-56 238			-7 000	-7 000	-7 000
VUOSIKATE	1 010 723	1 241 400	64,2	2 038 790	2 288 141	2 486 559
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-1 914 746	-2 000 000	20,0	-2 400 000	-2 400 000	-2 400 000
TILIKAUDEN TULOS	-904 023	-758 600	-52,4	-361 210	-111 859	86 559
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	11 351	11 240		11 240	11 240	11 240
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-892 672	-747 360	-53,2	-349 970	-100 619	97 799
Tunnusluvut						
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	17	17		17	17	17
Vuosikate/Poistot, %	53	62		85	95	104
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	2645	2666		2510	2452	2484
Vuosikate, €/asukas	252	312		519	590	649
Asukasmäärä	4011	3980		3930	3880	3830

Tunnusluvut

Toimintatulot % toimintakuluista = $100 \times \text{toimintatulot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa maksurahoituksen osuuden toimintamenojen kattamisesta. Tunnuslukua voidaan tulkita siten, että maksurahoituksen osuuden kasvu vahvistaa kunnan tulorahoitusta. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että kunnan tulee kyetä rahoittamaan vuosikatteella keskimääräiset poistonalaisten tuotantovälineiden investoinnit.

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista = $100 \times \text{vuosikate} / \text{keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno}$

Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno määräytyy talousarvion laadintavuotta edeltävän tilipääätösvuoden, kuluvan talousarviovuoden ja laadittavan talousarvion ja suunnitelman poistonalaisten investointien omahankintameno keskimäärästä. Omahankintameno on investoinnin hankintameno ja siihen saadun rahoitusosuuden erotus.

Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa heikompi.

Vuosikate euroa/asukas = $\text{tuloslaskelman vuosikate} / \text{asukasmäärä}$

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa.

Taseen kertynyt yli-/alijäämä, kertynyt yli-/alijäämä/asukas

Kertyneeseen yli-/alijäämään tiivistyy kunnan koko tulohistoria. Jakamalla se asukasmäärällä saadaan vertailukelpoinen tunnusluku saman kokoluokan kuntien väliseen vertailuun.

3.4. INVESTOINTIOSA

Hankkeen nimi					Ulkopuolinen rahoitus			
	2 020	2 021	2 022	Käyttö yhteensä	Avustus 2 020	2 021 2 022	Laina 2 020	2 021 2 022
TALONRAKENNUS								
Sosiaali- ja terveystoimi								
Terv.keskuksen peruskorjaus:seinät/sisäpiha/äänier.ovia v20 ,kellarikrs 2	120	300	50	470				
Muut sosiaali- ja terveystoimen kohteet								
Henkilökunnan asuntola tk, sosiaalisto,tuikka,sinikello	60	50	50	160				
Katajan saneerausta (sis. Ulkoilualue)	40	30	30	100				
Muut sosiaali- ja terveystoimen kohteet yhteensä	100	80	80	260				
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	220	380	130	730				
Sivistystoimi								
Yläkoulun remonti hallinto-osa (liikuntasalin aula 2020)	40	300	400	740				
Alakoulun saneeraus (uudempiosa osa)	700			700				
Keskuskeittiön lattian pinnoitus ja hyllystön uusintaa.	20	20		40				
Hutun koulu (pyöräkatos ja piharakennuksen kunnostus)	10			10				
Kirjasto/lainausautomaatit/kulunvalvonta/kamerat	25			25				
Sota-ajan perinnehuone(suunnittelu 2020, saneer. 2021 kust arv ?)	10			10				
Museon aittojen kattojen ja aidan korjausta	10			10				
Muut sivistystoimen kohteet	75	20		95				
Sivistystoimi yhteensä	815	320	400	1 535				
Kiinteistöt								
Ammattikoulun saneerausta (vesikatto ym. 2020)	110	100	100	310				
B-talon ja Am.koulun asuntolan julkisivujen kunnostustusta	30	30		60				
Kiinteistöjen energiataloustoimenpiteet	50	50	50	150				
Rinnekahvilan laajennus (vuokratilat)		450		450				
Metsäoppilaitoksen rivitalot/vesikattojen saneeraus	80	100		180				
Paloaseman rakentaminen	2 800			2 800	190			
Pitkälampi/kiinteistövarasto ja jätekatos	10			10				
Teollisuushallit saneeraus	10	10	10	30				
Kiinteistöt yhteensä	3 090	740	160	3 990				
Muut kohteet								
OSEKK:lle vuokratut kiinteistöt/investoinnit	60	80	80	220				
Muut kohteet yhteensä	60	80	80	220				
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ	4 185	1 520	770	6 475	190			
Netto	3 995	1 520	770	6 285				

Hankkeen nimi					Ulkopuolinen rahoitus			
	2 020	2 021	2 022	Käyttö yhteensä	Avustus 2 020	2 021 2 022	Laina 2 020	2 021 2 022
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET								
Liikenneväylät								
Suunnittelu	10	10	10	30				
Rakentaminen ja päällystäminen	150	170	170	490				
Teollisuusalueen tonttien kuntoonpano/saha (lunastusvuokraus)	400		200	600				
Tievalaistus	60	60	60	180				
Maapohjakorvaukset/toimitukset	10	10	10	30				
Opastus ja viitoitus	10	10	10	30				
Liikenneväylät yhteensä	640	260	460	1 360				
Puistot ja yleiset alueet								
Matonpesupaikan rakentaminen								
Koirapuisto		30		30				
Taajaman ympäristöprojekti	20	20	20	60				
Leikkikentät/kalusteiden uusimista	10	10	10	30				
Puistot ja yleiset alueet yhteensä	30	60	30	120				
Urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat								
Rullahiihtorata, ampumahiihtostadion (linjaukset kunsu)								
Uimaranta, uimakopit ja laiturit			30	30				
Ison mäen ja hissiladun muovittaminen (liikuntapaikkastrategia)								
Alamäen kaiteet hs80	20			20				
Lätkähissin nousumuovi hs 80			40	40				
Latuvalaituksen laajennukset n. 1 km		20		20				
Taivalvaaran rinnerakenteiden ja liikuntapuiston kehittäminen	20	10	20	50				
Alakoulun ja Hutun koulun kaukalon pohjan parantaminen	30			30				
Luistelalueen pohjan parantaminen		30		30				
Jääkiekkokaukalon kattaminen (liikuntapaikkastrategia)			500	500				
Urheilukentän/jääkiekkokaukalon puku- ja w c-tilat (liikuntapaikkastrategia)	20	350		370				
Urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat yhteensä	90	410	590	1 090				
Satamat ja laiturit								
Huoltorakennuksen kunnostus		40		40				
Satamat ja laiturit yhteensä		40		40				
Valokuituverkot								
Verkon rakentamista								
Valokuituverkot yhteensä								
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET YHTEENSÄ	760	770	1 080	2 610				
Netto	760	770	1 080	2 610				

Hankkeen nimi					Ulkopuolinen rahoitus			
	2 020	2 021	2 022	Käyttö yhteensä	Avustus 2 020	2 021 2 022	Laina 2 020	2 021 2 022
LIIKELAITOKSET								
Kaukolämpölaite								
Verkon saneeraus/uudet liittymät	200	100	100	400				
Kaukolämpölaite yhteensä	200	100	100	400				
Vesihuolto								
Suunnittelu, verkosto ja laitteet, puhdistamon jatkolupa	10	10	10	30				
Puhdistamon jälkivalutuskeskettä, lammikot ja talohaarat ym.	10	10	10	30				
Vesihuollon rakentaminen ja saneeraus, syöttövesijohdon saneeraus	100	70	70	240				
Jv-puhdistamo, bioreaktorin uusiminen 2 kpl/ 2 vuotta	100	100		200				
Pitkänlamminkankaan varavedenotto, suunn. 2021, tot 2022-2023		30	500	530		100		
Vesihuolto yhteensä	220	220	590	1 030		100		
Jätehuolto								
Jäteaseman investoinnit								
Jätehuolto yhteensä								
LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ	420	320	690	1 430		100		
Netto	420	320	590	1 330				
INVESTOINNIT ILMAN IRTAIMISTO-								
HANKINTOJA YHTEENSÄ	BRUTTO	5 365	2 610	2 540	10 515	190	100	
	NETTO	5 175	2 610	2 440	10 225			

Hankkeen nimi					Ulkopuolinen rahoitus			
	2 020	2 021	2 022	Käyttö yhteensä	Avustus 2 020	2 021 2 022	Laina 2 020	2 021 2 022
IRTAIMISTON HANKINTA + PITKÄVAIKUTTEISET MENOT								
Kunnanhallitus								
Kunnanhallitus yhteensä								
Sivistyslautakunta								
nykyteknikkaa ja kalusteita remontoituihin tiloihin (mobiililaitteet, älytaulut, pulpettien ja tuolien uusiminen)	55	50	50	155				
Frisbeerata/melontak.poritt/muu nuoriso- ja liikuntatoim. irtaimisto	20			20				
Perinnetiedon keräystekniikka	10			10				
Sivistyslautakunta yhteensä	85	50	50	185				
Sosiaali- ja terveyslautakunta								
Hammashoito: purennan skannauslaite, autoklaavi								
juurihoitoyksikkö ja kuumaussaamaaja	26			26				
ICT (Sosiaalihuollon Kanta liittymä ym.)	70	50	50	170				
Sosiaali- ja terveyslautakunta yhteensä	96	50	50	196				
Tekninen lautakunta								
Konekeskuksen kalusto		30	30	60				
Tekninen lautakunta yhteensä		30	30	60				
Irtaimiston hankinta yhteensä	181	130	130	441				
Muut pitkävaikutteiset menot								
Yksitysteiden peruseräparannukset,	100	100	100	300				
Reitistöt	30	30	20	80				
lijojen yhteishankkeet	10	10	10	30				
Kunnan vesihuollon kehittäminen, mm. osuuskuntien valm.suunnitelmat	10			10				
Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä	150	140	130	420				
IRTAIMISTON HANKINTA + PITKÄVAIKUTTEISET MENOT YHTEENSÄ	331	270	260	861				
Netto	331	270	260	861				
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	BRUTTO	5 696	2 880	2 800	11 376	190	100	
	NETTO	5 506	2 880	2 700	11 086			

Investointiosassa valtuuston nähden sitovat erät on osoitettu vaaleansinisellä värillä.

3.5. RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA	TP2018	TA2019 muutettu	TA 2020	Muutos %	2021 1000 eur	2022 000 eur
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1 010 735,86	1 241 400	2 038 790	64,2	2 288	2 487
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Muut korjauserät	-18 778,30					
Tulorahoituksen korjauserät	-18 778,30					
Toiminnan rahavirta	991 957,56	1 241 400	2 038 790	64,2	2 288	2 487
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-3 301 885,66	-4 929 000	-5 696 000	15,6	-2 880	-2 700
Rahoitusosuudet investointimenoihin	219 666,85	180 000	190 000		100	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	65 452,70					
Investointien rahavirta	-3 016 766,11	-4 749 000	-5 506 000	15,9	-2 780	-2 700
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 024 808,55	-3 507 600	-3 467 210	-1,2	-492	-213
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500 000,00	3 500 000	3 500 000	0,0	1 000	1 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-566 800,00	-643 720	-537 691	-16,5	-658	-658
Lainakannan muutokset	1 933 200,00	2 856 280	2 962 309	3,7	342	342
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien	-27 245,72					
Vaihto-omaisuuden muutos	-4 767,30					
Saamisten muutos	159 112,91					
Korottomien velkojen muutos	910 893,18					
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 037 993,07					
Rahoituksen rahavirta	2 971 193,07	2 856 280	2 962 309	3,7	342	342
Rahavarojen muutos	946 384,52	-651 320	-504 901	-22,5	-150	129
Rahavarat 31.12.	1 846 759,59					
Rahavarat 1.1.	900 375,07					
Rahavarojen muutos	946 384,52					

4. TYTÄRYHTEISÖT

Tytäryhteisöt	Kunnan omistusosuus
Kiinteistö Oy Siikataival	100 %
Kiinteistö Oy Koillismaakeskus	100 %
Taivalkosken Kyläverkot Oy	100 %
Kiinteistö Oy Taivalkosken Hallit	84,02 %

4.1. Kiinteistö Oy Siikataival

Perustehtävä

Yhtiö omistaa ja hallitsee kiinteistöjä sekä pitää yllä kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja Taivalkoskella. Yhtiö omistaa vuokra-asuntoja yhteensä 237 kappaletta.

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön talous on tasapainossa. Asuntojen vuokrausaste on yli 90 %. Vuokrasaatavat ovat alle 2,5 % vuokratuotoista.

Vapautuvien asuntojen mahdolliset korjaukset seuraavaa asukasta varten.

4.2. Kiinteistö Oy Koillismaakeskus

Perustehtävä

Yhtiö omistaa monitoimirakennuksen, jossa sijaitsevat hotelli- ja ravintolatilat sekä alakerrassa uima-allastilat. Yhtiöjärjestyksen ja osakepääoman omistuksen nojalla tiloja hallitsee Taivalkosken kunta. Kunta on vuokrannut hotelli- ja ravintolatilat yksityiselle yrittäjälle.

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön isännöinnin päivittäminen ja uimahallin remontin hankesuunnittelu.

4.3. Taivalkosken Kyläverkot Oy

Perustehtävä

Yhtiön toimialana on tietoliikenneverkkojen rakentaminen sekä verkon hallinta, vuokraus ja palvelut. Yhtiö voi toimintaansa liittyen omistaa kiinteää omaisuutta ja arvopapereita. Yhtiön toiminnan tarkoituksen ei ole voiton tuottaminen yhtiön osakkeenomistajille.

Toiminnalliset tavoitteet

Talouden tasapaino varmistetaan Kairan Kuitu Oy:n kanssa tehtävällä sopimuksella, jolla hallinnon- ja rahoituskulut saadaan katettua.

4.4. Kiinteistö Oy Taivalkosken Hallit

Perustehtävä

Yhtiö omistaa kiinteistön rakennuksineen. Tilat on vuokrattu Telatek Oy:lle.

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön investointiohjelman päivitys.

5. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Virkojen ja työsopimussuhteisten toimien perustamisesta, lakkauttamisesta ja täyttämisestä päätävät ao. toimielimet hallintosäännön mukaisesti.

KUNNANHALLITUS	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Kunnanjohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kunnansihteeri	1,00	1,00	1,00		
Hallintosihteeri			1,00	1,00	1,00
Keskusarkistonhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palvelusihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palveluneuvoja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Taloussihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Pääkirjanpitäjä	1,00	1,00	1,00		
Kirjanpitäjä	1,00				
Palkkasihteeri	2,00				
Kunnanhallitus yhteensä	10,00	7,00	8,00	6,00	6,00
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
<u>Yleis johto</u>					
Sosiaali- ja terveysjohtaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Hoitotyönjohtaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<u>Taloushallinto</u>					
Toimialasihteeri, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<u>Asiakaskohtainen sosiaalityö</u>					
Johtava sosiaalityöntekijä, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Sosiaalityöntekijä-lastenvalvoja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Sosiaaliohjaaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Perhetyöntekijä, vakinainen	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Perhetyöntekijä, sijainen	1,00				
Tolokun tupa, ohjaaja, määräaikainen		0,50	0,50	0,50	0,50
Sosionomi/Tolokun tupa, vakinainen	1,50	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimistosihteeri, vakinainen	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
<u>Kehitysvammatyö, avohuolto</u>					
Kehitysvammatyön palveluohjaaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<u>Kehitysvammatyö, päivätoiminta</u>					
Lähihoitaja, vakinainen	2,50	2,50	3,00	3,00	3,00
Avustaja, määräaikainen	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00
<u>Kehitysvammatyö, asuntolat, tukiasunnot</u>					
Asuntolaohjaaja, vakinainen	1,00				
<u>Erytisyryhmien tukiasuminen</u>					
Tukiasumisen ohjaaja			1,00	1,00	1,00
<u>Kehitysvammatyö, työkeskus</u>					
Ohjaaja, vakinainen	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00

<u>Kehitysvammatyö, Tuikku</u>					
Lähihoitaja, vakinainen	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Sairaanhoitaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Sosionomi, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<u>Hammaslääkärit</u>					
Terveyskeskushammaslääkäri, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<u>Hammashoitajat</u>					
Hammashoitaja, vakinainen	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Suuhygienisti, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<u>Lääkärityö</u>					
Johtava lääkäri, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Terveyskeskuslääkäri, vakinainen	3,00	3,00	4,00	4,00	4,00
<u>Mielenterveystyö</u>					
Terveyskeskuspsykologi, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Psykiatrinen sairaanhoitaja, vakinainen	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
<u>Poliklinikka</u>					
Sairaanhoitaja, määräaikainen		0,00	1,00	1,00	1,00
Sairaanhoitaja, vakinainen	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Perushoitaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Välinehoitaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Osastonsihtööri, vakinainen	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
<u>Laboratorio</u>					
Bioanalyytikko	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lähihoitaja, määräaikainen	0,50				
Lähihoitaja, vakinainen	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
<u>Radiologia</u>					
Röntgenhoitaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<u>Fysioterapia</u>					
Fysioterapeutti, vakinainen	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
<u>Neuvola</u>					
Terveystyöntekijä, vakinainen	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Perhetyöntekijä, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<u>Kotihoito</u>					
Sairaanhoitaja, vakinainen	3,00	3,00	5,00	5,00	5,00
Palveluohjaaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Ohjaaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lähihoitaja, vakinainen	33,00	33,00	37,00	37,00	37,00
Lähihoitaja, määräaikainen/sotainvalidien paikka	1,00				
Lähihoitaja, määräaikainen/oppisopimus		1,00	3,00	3,00	3,00
Perushoitaja, vakinainen	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Laitosapulainen	0,50	0,50	1,00	1,00	1,00
<u>Terveyskeskuksen sairaala</u>					
Osastonhoitaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Sairaanhoitaja, vakinainen	8,00	8,00	9,00	9,00	9,00
Lähihoitaja, vakinainen	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
Sosiaali- ja terveyslautakunta yhteensä	121,50	120,00	134,00	134,00	134,00

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Hallinto					
Hallinto- ja taloussihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palvelusihteeri	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Perusopetus					
Rehtori, myös toimialajohtaja	0,87	0,87	0,87	0,87	0,87
Lehtorit	9,00	9,00	8,00	8,00	8,00
Luokanopettaja	15,00	15,00	14,00	14,00	14,00
Erityisluokanopettaja	4,00	4,00	3,00	3,00	3,00
Erityisopettaja	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Tuntiopettaja	9,00	8,00	7,00	7,00	6,00
Koulusihteeri	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
Palvelusihteeri	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
Koulunkäynninohjaaja/iltapvtoiminnan ohjaaja	8,00	8,00	9,70	9,70	9,70
Koulukuraattori -palveluohjaaja	0,50	0,50	1,00	1,00	1,00
Luokanopettaja, apulaisrehtori	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Keittäjä-siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Lukio					
Rehtori	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Lehtorit (yksi myös apulaislehtori)	6,00	6,00	5,00	5,00	5,00
Koulusihteeri	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Kansalaisopisto					
Rehtori	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Koulusihteeri	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
Varhaiskasvatus *					
Päivähoidon ohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palveluohjaaja-koulukuraattori	0,50	1,00	1,00	1,00	1,00
Lastentarhanopettaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lastenhoitaja	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Ryhmäperhepäivähoitaja	10,00	13,00	12,00	10,00	8,00
Perhepäivähoitaja	10,00	9,00	4,00	4,00	4,00
Henkilökohtainen avustaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Keittäjä-siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Koulusihteeri	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
Kirjasto					
Kirjastotoimenjohtaja/kirjastonhoitaja 2019 alk.	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kirjastovirkailija	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Kulttuuritoimi					
Kulttuurituottaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Koordinaattori	0,40				

Liikuntatoimi					
Liikunnanohjaaja (sis. koordin.)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Uinninvalvoja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Vapaa-aikaohjaaja	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
Koordinaattori	0,60				
Nuorisotoimi					
Vapaa-aikaohjaaja	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Nuoriso-ohjaaja (nuorisotilat)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Ruokahuoltoyksikkö **					
Ravitsemispäällikkö	1,00	1,00	1,00	0,50	0,50
Vastaava ravitsemistyöntekijä	4,00	4,00	4,00	2,00	2,00
Ravitsemistyöntekijä	7,50	7,50	7,50	4,50	4,50
Työllistämisyksikkö					
Koulukuraattori/palveluohjaaja	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Työvalmentaja-työnohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Työpaja					
Pajaohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Nuoriso-ohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Etsivä nuorisotyöntekijä	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Koulukuraattori/palveluohjaaja	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
Sivistyslautakunta yhteensä	116,10	116,60	107,80	100,30	97,30

* Mahdollisten lainsäädännön muutosten vaikutusta viisivuotiaiden osalta ei ole lisätty.

** Vähennetty mahdollinen vanhusten ruokapalvelujen siirtyminen pois sote-uudistuksen yhteydessä vuodesta 2021 lukien.

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Hallinto, kaavoitus ja mittaus					
Tekninen johtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimialasihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palvelusihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Liikenne ja yleiset alueet					
Maarakennusmestari	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Rinne-/liikuntapaikkatyöntekijä		1,00	1,00	1,00	1,00
Liikuntapaikkatyöntekijä	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Liikelaikokset					
Kunnossapito- ja kiinteistöpalvelut					
LVI-tekniikko	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Vesi- ja viemärlaitoksen hoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Varastonhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kunnallistekn. Am.	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kunnallistekn. Am.	0,50				
Kunnallistekn. Am.	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kunnallistekn. Am.	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kunnallistekn. Tt., määräaikainen	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Lähetäjä	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Rakennukset					
Talorakennusmestari	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kirvesmies	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kirvesmies	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kirvesmies, määräaikainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivoustyönohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	0,50	0,50	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja, määräaikainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja, määräaikainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja, määräaikainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja, määräaikainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja, määräaikainen, oppisopimus			1,00	1,00	1,00
Laitosapulainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Laitosapulainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Laitosapulainen, määräaikainen	0,50	0,50	1,00	1,00	1,00
Laitosapulainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Laitosapulainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Laitosapulainen, määräaikainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Laitosapulainen, määräaikainen, oppisopimus	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistöhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistöhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistöhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistöhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistöhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistöhoitaja, määräaikainen	0,50				
Kiinteistöhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Rakennusvalvonta					
Rakennustarkastaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimistorakennusmestari	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Tekninen lautakunta yhteensä	45,50	45,50	47,50	47,50	47,50
Taivalkosken kunta yhteensä	293,10	289,10	297,30	287,80	284,80

KOULUTUSSUUNNITELMA

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laadintaa ohjaavat laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007, myöh. kunnallinen YTL), laki taloudellisesta tuetusta ammatillisesta osaamisen kehittämisestä (1136/2013) sekä laki koulutuksen korvaamisesta (1140/2013). Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman sisältö ja laajuus voivat vaihdella yrityksen koon, toiminnan, henkilöstömäärän, koulutustarpeen ja -asteen, alan kehityksen, työvoiman saatavuuden sekä muiden tarpeiden mukaan.

Kunnallisen YTL 4 a §:n mukaan kunnassa on laadittava yhteistoimintamenettelyssä vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, jonka sisällön työnantaja lopuksi vahvistaa. Lailla taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä edistetään työntekijöiden ammatillisen osaamisen kasvua. Tässä yhteydessä ammatillisen osaamisen kehittämisellä tarkoitetaan työntekijöille tarjottavaa suunnitelmallista koulutusta, joka on tarpeen työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi vastaamaan työn ja työtehtävien asettamia vaatimuksia ja ennakoitavissa olevia muuttuvia osaamistarpeita. Lailla koulutuksen korvaamisesta puolestaan tuetaan työnantajan taloudellisia mahdollisuuksia järjestää työntekijöilleen heidän ammatillista osaamistaan kehittävää koulutusta.

Organisaation tuottavuus perustuu henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin, toiminnan palvelulähtöisyyteen sekä tiedon ja taidon hallintaan ja tietoteknologian tehokkaaseen hyödyntämiseen. Tuottavuuteen voidaan vaikuttaa lisäämällä henkilöstön mahdollisuuksia parantaa osaamistaan suunnitelmallisesti niin, että kunnan visiot ja strategiat sekä työyksiköiden tavoitteet ja perustehtävä ohjaavat henkilöstön osaamistarpeiden määrittämistä ja koulutusta.

Kaikkien toimialojen henkilöstön täydennys- ja jatkokoulutustarpeet ja -suunnitelmat tuodaan ao. lautakunnalle tiedoksi.

KESKUSHALLINTO

Lakisääteistä kouluttautumisvelvollisuutta ei ole, vaan koulutusta varten varatut määrärahat käytetään sellaiseen ajankohtaiseen koulutukseen, joka on tarpeen toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten (muuttuva lainsäädäntö, uudet tai muuttuvat tietojärjestelmät) vuoksi.

Koulutuksiin on varattu yhteensä noin 12.500 euroa ja se sisältää valtuutettujen, kunnanhallituksen jäsenten ja kunnanjohtajan koulutuksen sekä keskushallinnon toimintayksiköiden henkilöstön koulutukset. Koulutusten kesto vaihtelee 1 – 2 päivää ja ne ovat sisällöltään henkilöstön työtehtäviin liittyviä ajankohtaiskoulutuksia. Koulutuksista tehdään erilliset päätökset esimiehen tai muun vastaavan päätösviranomaisen toimesta. Koulutuksiin osallistuminen pyritään toteuttamaan aina kun on se mahdollista, etäyhteyden avulla.

SOSIAALI JA TERVEYSPALVELUT

Taivalkosken sosiaali- ja terveystoimella on palkkalistoilla noin 156 henkilötyövuotta, joista 108 on vakinaisia ja loput määräaikaisia. Työntekijöiden määrä vaihtelee jonkin verran mm. sijaisten palkkauksen vuoksi. Määräaikaisuuden perusteena oli sijaisuuden hoitaminen, työllistämistuki tai tehtävän suorittaminen rajattu määräaika.

Työntekijä palkataan lähtökohtaisesti vakituisen työsuhteeseen. Määräaikainen palvelussuhde voidaan solmia vain perustellusta syystä. Määräaikaisen työsopimuksen tai viranhoidomääräyksen perusteltu syy on esim. sijaisuuden hoitaminen, koulutuksiin liittyvä harjoittelu- tai oppisopimus, ulkoinen rahoitus silloin kun työllistäminen perustuu esim. palkkatukeen, projektiluonteinen tehtävä, kesätyö, muodollisen kelpoisuuden puuttuminen tai ruuhkatilanteen purkaminen.

Määräaikaisten työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittämisen toimenpiteet riippuvat määräaikaisen työsuhteen pituudesta. Pitempiäaikaisten, määräaikaisten työntekijöiden kanssa tulee käydä osaamiskeskustelu ja varmistaa myös määräaikaisille työntekijöille hoidettavan tehtävän kannalta tarpeellinen kouluttautuminen.

Kaikkien työntekijöiden työkykyä tuetaan työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti. Työpaikkaselvityksissä kartoitetaan työpaikkojen vaara- ja riskitekijät ja arvioidaan ennaltaehkäisevästä näkökulmasta henkilöstöä kuormittavat tekijät. Työpaikkaselvitykset suunnitellaan yhdessä työsuojelun kanssa. Työterveyshuollossa seurataan ja edistetään osatyökuntoisen työntekijän terveydentilaa ja työssä selviytymistä.

Varhaisen tuen toimintamalli on käytössä ja sen tavoitteena on kiinnittää huomiota kaikenikäisten ja -kuntoisten työntekijöiden työssä jaksamiseen ja tukea lähiesimiehiä työhyvinvoinnin heikkenemisen ennusmerkkien havainnoimiseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Tavoitteena on, että jokaisen sosiaali- ja terveystoimen palveluksessa olevan työntekijän työ- ja toimintakykyä edistetään ja tuetaan työuran kaikissa vaiheissa. Kunnassa on työntekijöiden työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi käytössä työntekijöiden jouluruokailu, liikunta- ja kulttuurisetelit. Palaverikäytäntöjen ja aktiviteettien järjestämisaktiivisuus ja osallistuminen vaihtelevat työpisteittäin.

Koulutustarpeita kartoitetaan yksikköjen omissa työkokouksissa sekä kehityskeskusteluissa. Jokaisen työntekijän osalta koulutustarpeet käydään läpi vuosittain käytävän kehityskeskustelun yhteydessä. Kehityskeskustelu tuo esille sen, millaisia työhön ja työyhteisöön liittyviä tavoitteita työntekijä henkilökohtaisesti asettaa ja mitä työnantaja häneltä odottaa. Kehityskeskustelussa kiinnitetään huomiota erityisesti työtehtävien hallintaan ja työntekijän osaamisvalmiuksien tukemiseen ja tunnistamiseen.

Ammatillisella täydennyskoulutuksella tarkoitetaan suunnitelmallista koulutusta, jonka avulla ylläpidetään ja kehitetään työssä tarvittavaa osaamista. Täydennyskoulutus vastaa henkilöstön välittömiin koulutustarpeisiin ja suuntaa tulevaisuudessa tarvittaviin tietoihin ja taitoihin. Säännöllinen täydennyskoulutus antaa henkilöstölle mahdollisuuden hankkia ammattialan viimeisintä tietoa ja kehittää työtaitoja, parantaa työn hallintaa ja ammatillista yhteistyötä sekä edistää henkilöstön työhön sitoutumista ja työhyvinvointia. Ammattitaidon uudistaminen auttaa työntekijää vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden palvelutarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin. Täydennyskoulutuksella voidaan parantaa koko organisaation toiminnan vaikuttavuutta, palveluiden laatua, potilas-/asiakasturvallisuutta ja -tyytyväisyyttä.

Työnantajan tulee huolehtia siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon koko henkilöstö osallistuu peruskoulutuksen pituudesta, työn vaativuudesta ja toimenkuvasta riippuen riittävästi heille järjestettyyn täydenniskoulutukseen. Täydenniskoulutusta ohjaavat säännökset ovat:

- laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 1559/1994
- työterveyshuoltolaki 1383/2001
- laki työsuojelun valvonnasta 131/1973
- laki kansanterveyslain muuttamisesta 992/2003
- sosiaalihuoltolaki 1301/2014
- sosiaali- ja terveysministeriön asetus terveydenhuollon henkilöstön täydenniskoulutuksesta 1194/2001
- laki erikoissairaanhoidon muuttamisesta 993/2003
- sosiaali- ja terveysministeriön terveydenhuollon täydenniskoulutussuositus 2004:2
- sosiaali- ja terveysministeriön sosiaalihuollon täydenniskoulutussuositus 2006:6
- Kunnallisen työmarkkinalaitoksen yleiskirje 11/2004 ja 18/2008
- kunta-alan työmarkkinaosapuolten koulutussopimus
- STUK:n ohje ST 1.7 säteilysuojelukoulutus terveydenhuollossa

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle lainsäädännöllä asetetut kelpoisuusehdot varmistavat sen, että työntekijöillä on perusosaaminen työhönsä. Se ei vielä takaa, että työntekijöillä olisi käytössään kaikki tarvittavat osaaminen. Ammatillinen pätevyys muodostuu työssä vaihteittain tiedon ja kokemuksen yhdistyessä todelliseksi osaamiseksi.

Uusien työntekijöiden perehdytys Taivalkosken sosiaali- ja terveystoimeen työnantajana vastaavat työyksiköt osaltaan, lisäksi huomioidaan henkilöstön perehdytys erilaisiin tietoturvariskeihin ja niiden ennaltaehkäisyyn. Perehdytykseen liittyy uusien järjestelmien käyttöönoton koulutus, sekä ohjelmisto- ja sovelluskoulutukset.

- Täydenniskoulutuksena työhyvinvoinnin koulutuksia. Koulutuksen sisältö kohdentuu tarpeen mukaan myöhemmin.
- Hätäensiapukoulutukset jatkuvat: asumispalveluyksiköt ja terveyskeskuksen muu henkilökunta. Elvytys/hätäensiapuharjoituksen järjestäminen vuodeosaston ja polklinikan henkilökunnalle.
- Turvakorttikoulutukset työntekijöille, joilla koulutusta ei vielä ole sekä vanhentuneiden korttien uusiminen. Kaasusumutinkoulutukset työntekijöille, joilta koulutus puuttuu.
- Evakuointiharjoitukset; tilojen evakuointia osastoittain esimerkiksi asumisyksiköissä/- ja sairaalaympäristössä.
- Rai-käyttöönotto ja Effector -apuvälineohjelman käyttöönottokoulutukset.
- Fysioterapeutin suoravastaanottokoulutuksen toteutuminen lykkääntyi vuodelta 2019. Kyseinen koulutus alkamassa Lapin AMK:ssa 15 op. täydenniskoulutuksena helmi-elokuu 2020.
- Hoidon tarpeen arviointikoulutukset osaston/pkl:n työntekijöille.
- Hoitokertomuksen kirjaamiseen liittyvä koulutus (Tieto) osaston henkilökunnalle.
- Ergonomia/kinestetiikkakoulutuksen kertaus.
- Erikoisalojen alueelliset koulutukset pääsääntöisesti etälähetyksinä.

- Potilasturvallisuuskoulutukset sairaanhoitopiiriin järjestäminä.
- Lääkehoidon verkkokurssit jatkuvat, lähi/sairaanhoitajilla uusittava 4 vuoden välein, näytön vastaanottavat sairaanhoitajat 3 vuoden välein.
- KVTES työaikaan ym. ajankohtaisiin muutoksiin liittyvät koulutukset esimiehille ja listantekijöille.
- Alkusammutuskoulutusta evakuointiharjoitusten lisäksi
- Sosiaaliryöntekijälle vammaispalvelun ja lastensuojelun tehtäviin liittyvää koulutusta sekä lastensuojelun systeemisen toimintamallin koulutusta sosiaalitoimen henkilöstölle.
- Sosiaalihuollon palvelutehtävuokituksen ja Kanta-arkiston käyttöönottoon liittyvää koulutusta sosiaalihuollon henkilöstölle.

SIVISTYSPALVELUT

Varhaiskasvatus

Koko varhaiskasvatuksen henkilökunnalle järjestetään 2 – 3 koulutuspäivää, joista yksi päivä on Taivalkosken, Posion, Pudasjärven ja Ranuan kuntien varhaiskasvatuksen henkilökunnan yhteistä koulutusta Ranualla. Kuntakohtaisissa koulutuksissa vuonna 2020 ovat aiheina ensiapu ja varhaiskasvatuksen arvioinnin toimintamallit. Lisäksi uuden varhaiskasvatussuunnitelman edellyttämiä asioita käydään läpi vielä ainakin kahden seuraavan vuoden aikana ja osallistutaan mahdollisiin sopiviin koulutuksiin. Lisäksi osallistutaan muihin yksittäisiin ajankohtaisiin koulutuksiin resurssien puitteissa.

Perusopetus ja lukiokoulutus

Järjestetään koulutustarvekyselyn tulosten mukaisia koulutuksia Koillismaan alueella. Pidetään Koillismaan opettajien yhteinen koulutustilaisuus Kuusamossa helmikuussa. Oulussa järjestetään OPI-päivät helmikuun alussa. Opettajista suuri osa osallistuu koulutukseen.

Englannin kielen varhentaminen alkaa 1.1.2020. Muutoksen juurruttamiseksi tarvitaan koulutusta ja tutorointia.

Veso-koulutuksia (perustuu virkaehtosopimukseen) pidetään lukuvuoden aikana neljä. Suunnittelupäivän lisäksi koulutusaiheina ovat ajankohtaiset asiat, joita nousee mm. kehittämissuunnitelman toteuttamiseksi.

Koulujen henkilökunnan turvallisuuskoulutus (esim. alkusammutus).

Opetusteknologiakoulutus opettajille uusiin etähallintajärjestelmiin.

Erillisten päätösten ja resurssien mukaan ajankohtaiset mm. uusiin opetussuunnitelmiin ja sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin liittyvät koulutukset sekä mahdolliset opettajien ajankohtaiset ainekohtaiset koulutukset sekä muun henkilökunnan ajankohtaiset, ryöntekijäkohtaiset koulutukset. Lukion opetussuunnitelman perusteiden muutos aiheuttaa koulutustarvetta opettajakunnassa. Järjestetään paikallisia tilaisuuksia ja tarjotaan mahdollisuus osallistua koulutuksiin muualla.

eLukion opettajien koulutus- ja suunnittelupäivät tarpeen ja resurssien mukaan erillisillä päätöksillä.

Muu henkilöstö

Työtehtäviin liittyvät ajankohtaispäivät/seminaarit/neuvottelupäivät/koulutukset (mm. Aluehallintoviraston, ELYn, TE-keskuksen, Kulttuuri- ja opetusministeriön/ Opetushallituksen, FCG:n järjestämät).

Nuorten työpajayhdistyksen ja ALU-sopimuksen mukaiset koulutukset resurssien puitteissa erillisillä päätöksillä. Tarvittaessa erityisliikunnan (esim. kiipeily) ohjaus- ja turvallisuuskoulutusta. Uinninvalvonnan pelastus- ja ensiapukoulutusta ja niiden päivitystä tarvittaessa.

Kirjaston henkilöstö osallistuu KiTa-päiviin (kirjastossa tavataan) sekä mahdollisiin sopiviin e-Aineistoihin ja niiden markkinointiin liittyvään koulutukseen sekä tarpeen ja resurssien mukaan muihin ajankohtaisiin koulutuksiin sekä Outi-kirjastoverkoston ja eKirjastoverkoston ajankohtaispäiviin tms. Mahdolliset omatoimikirjastoon liittyvät koulutukset.

Kansalaisopiston henkilökuntaa osallistuu opistotreffeille elokuussa 2020 ja Kaamos-seminaariin marraskuussa 2020. Lisäksi osallistutaan ainekohtaisiin koulutuksiin talousarvion puitteissa.

Ruokahuollon henkilöstöä osallistuu erityisruokavalioihin liittyviin ajankohtaisiin koulutuksiin. Järjestetään tiimityöskentelyyn ja työhyvinvointiin liittyvää koulutusta resurssien puitteissa.

Tietojärjestelmiin ja ohjelmistoihin sekä muihin kehittämiskohteisiin liittyvät ajankohtaiset ja tarpeelliset koulutukset erillisillä päätöksillä resurssien puitteissa.

Kaikissa yksiköissä kannustetaan myös omaehtoiseen kouluttautumiseen.

Toimialalla on varattu koulutuksiin noin 25.000 euroa.

TEKNISET PALVELUT

Toimialan vuotuinen varsinainen koulutusbudjetti on noin 6.000 euroa. Lisäksi käyttösuunnitelman puitteissa voidaan vuoden kuluessa tarkastella muutostilanteessa olevien toimintayksiköiden lisäkoulustarvetta.

Toimialan henkilöstömäärä on noin 45. Toimiala käyttää koulutusresurssit pääasiassa toimintaympäristön muutoksiin liittyviin ajankohtaisiin koulutustilaisuuksiin, säädös- muutosten aiheuttamiin koulutustarpeisiin ja työturvallisuus-/työmenetelmäkoulutuksiin.

Lautakunta osallistuu omilla päätöksillään toimialansa tarpeelliseksi katsomaansa koulutukseen.

Toimistohenkilöstö

Ajankohtaisia toimintaympäristön muutoksiin ja säädösmuutoksiin keskittyviä työntekijäkohtaisia koulutuksia tarpeen mukaan esimiehen päätöksellä 1 – 5 pv/v.

Toimintayksiköiden esimiehet (tekninen henkilöstö) ja rakennusvalvonta

Ajankohtaisia toimintaympäristön muutoksiin ja säädösmuutoksiin keskittyviä työntekijäkohtaisia koulutuksia tarpeen mukaan esimiehen päätöksellä 1 – 5 pv/v.

Kirvesmiehet, kiinteistönhoitajat ja kunnallistekniikan ammattimiehet

Ajankohtaisia toimintaympäristön muutoksiin ja säädösmuutoksiin keskittyviä työntekijäkohtaisia koulutuksia tarpeen mukaan erillisellä esimiehen päätöksellä 1 – 5 pv/v.

Erilaiset ammattikohtaiset koulutukset (korttikoulutukset), kuten esim. tieturva-, työturvallisuus-, tulityö-, hätäensiapukoulutus jne.

Siivoojat, laitospulaiset

Ajankohtaisia toimintaympäristön muutoksiin ja säädösmuutoksiin keskittyviä työntekijäkohtaisia koulutuksia tarpeen mukaan erillisellä esimiehen päätöksellä 1 – 5 pv/v.

Erilaiset ammattipäivityskoulutukset ja lisäksi esim. hygieniapassi-, ensiapukoulutukset jne.

Kaikissa yksiköissä kannustetaan myös omaehtoiseen kouluttautumiseen.

Oppisopimuskoulutus (erillisen harkinnan mukaan).

6. KAAVOITUSOHJELMA VUOSILLE 2020 – 2022

Kaavoituskatsaus

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunta järjestää vuosittain asukkailleen kaavoituskatsauksen. Sen tarkoituksena on antaa tietoa kunnassa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista. Kaavoituskatsauksen yhteydessä selostetaan kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä esitetään sellaiset kunnan päätökset ja toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin ja tavoitteisiin.

Kaavoitussuunnitelma

Seuraavassa käsitellään vireillä olevia kaavoitushankkeita ja tehdään esitys uusista kaavoitustöistä eli hahmotellaan kunnan kaavoitusohjelma vuosille 2020 – 2022. Yleis- ja asemakaavoitusta käsitellään erikseen. Lisäksi tuodaan esille kaavojen pohjakarttojen laadintatarpeet.

Kaavoitusohjelmassa esitetään ne alueet, joille ohjelmakauden aikana laaditaan yleiskaava ja asemakaava. Aikataulut perustuvat arvioon kaavoitushankkeiden yleisestä tarpeellisuudesta sekä niiden keskinäisestä kiireellisyysjärjestyksestä ja kestosta.

Yleiskaava

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi määrätyllä alueella.

Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi. Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osaluueittain.

Asemakaava

Alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla.

Yleiskaavahankkeet

Keskustaajaman yleiskaava

Keskustaajaman alueelle on laadittu osayleiskaava vuonna 1981.

Yleiskaava-alue käsittää nykyisen asemakaava-alueen ja asemakaavan laajennusalueita. Yleiskaavan tarkistus- ja laajennustyö on käynnissä ja toteutetaan ohjelmakauden aikana. Mustavaaran kaivoshanke edellytti yleiskaavatarkastelua ja kaava on valmistunut 2015.

Rantayleiskaavat

Maanomistajakohtaiseen mitoitustarkasteluun perustuvalla vahvistetulla oikeusvaikutteisella rantayleiskaavalla voidaan vähentää poikkeuslupien ja rantakaavojen tarvetta yleiskaavan osoittamalla tavalla. Yksittäisinä kohteina Metsähallitus ja kunta ovat toteuttaneet Korvuanjärvellä ja Kostonjärvellä rantayleiskaavan laadinnan.

Asemakaavoitushankkeet

Keskusta 2016 –

Keskustan alueen asemakaava on vanhentunut Kauppatien varrella useista kohdin ja alueella käynnissä asemakaavan tarkistaminen ja siirtäminen uudelle pohjakartalle. Kaava on luonnosvaiheessa ja kaava valmistunee 2020.

Taivalvaara 2020-

Asemakaavan tarkistaminen Kylmäperän lähdealueen länsipuolella.

Hirsikankaan jatkoalue 2020 –

Nykyistä kaavaa pyritään saamaan vetovoimaisemmaksi ja samalla kaavaa laajennetaan lijoen vartta alaspäin.

Jakkilanmäki 2021 –

Vanhalla pohjakartalla oleva asemakaava tarkistetaan ja siirretään uudelle pohjakartalle.

Suoperä 2022 –

Rakennuskaavan tarkistaminen ja siirtäminen uudelle pohjakartalle.

Siikaniemi 2020 –

Rakennuskaavan tarkistaminen ja siirtäminen uudelle pohjakartalle.

Ranta-asemakaavoitus

Loma-asutuksen sijoittumista vesistöjen reunoille ohjataan ranta-asemakaavoilla. Ranta-asemakaavoitus tapahtuu maanomistajien toimesta ja kustannuksella.

Kartoitushankkeet

Taajama-alueella 2010 käynnistetty pohjakartan tarkistus ja laajennustyö valmistui 2013.

Muut ajankohtaiset maankäyttöhankkeet

- Kunnan matkailun Masterplanin päivitys 2020.
- Taivalkosken rantojen esiselvitys 2020 (kaavoitettavuus/rakennettavuus).